

PP-3486

UAB

PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS

Įm. kodas 124563175
Universiteto g. 4, LT-01122 Vilnius
tel.: (8 5) 262 48 82, faks.: (8 5) 212 44 45

UŽSAKOVAS:

Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia
Vokiečių g. 20, 01130 Vilnius, tel. +37052123792,
mob. tel. +37068272452

KOMPLEKSAS:

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas
unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12559
K. Kalinausko/V. Mykolaičio-Putino g., Vilniaus m.
Vilniaus miesto istorinė dalis vad. Naujamiesčiu (unik. kod. KVR 12559)
Vilniaus senamiesčio (unik. kod. KVR 16073) apsaugos zona

**PROJEKTO
PAVADINIMAS:**

**Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos (unikalus
kodas Kultūros vertybių registre 12559), K. Kalinausko g.
21A, Vilnius, sutvarkymo projektiniai pasiūlymai**

ETAPAS:

Projektiniai pasiūlymai

BYLA:

PRI.16-14-PTDP-PP

Direktorius

A. Steponavičius

Projekto vadovas

G. Miknevičienė

atest. Nr. A046, 2013-03-15
KPD Nr. 2670, 2013-10-10
tel. Nr. (8-5) 261-84-11

Projekto dalies vadovas

M. Nemunienė

atest. Nr. A976, 2016-01-28
KPD Nr. 2672, 2013-10-10
tel. Nr. (8-5) 261-84-11

Vilnius, 2016

1950 m. Specialioji mokslinė restauracinė gamybinė dirbtuvė (SMRGD)
1969 m. Paminklų konservavimo institutas (PKI)
1987 m. Paminklų restauravimo projektavimo institutas (PRPI)
1993 m. UAB "Paminklų restauravimo institutas"
1995 m. AB "Paminklų restauravimo institutas"
2002 m. UAB "Projektavimo ir restauravimo institutas"

BYLOS SUDĖTIS

Eil. Nr.	Bylos pavadinimas	Lapų skaičius
	PRI.16-14-PTDP-PP	
	DOKUMENTAI	
1.	Antraštinis lapas	1
2.	Bylos turinys	1
3.	Kvalifikacijos atestatai	2
4.	Tyrimo ir projektavimo darbų programa	1
5.	Kultūros vertybių registro duomenys	8
6.	Žemės sklypo K. Kalinausko g. 21 A ribos	1
	ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ	
7.	Kapinių inventorinis planas ~1960 m.	1
8.	Istorinė vertybinė analizė, 1993 m.	1
9.	Esamos būklės analizė istoriniu aspektu, 1993 m.	1
10.	Istorinė ikonografija	6
11.	Antkapinių paminklų, išvežtų į kitas kapines fotofiksacija, 1993 m.	2
12.	Esamos būklės fotofiksacija, 2016 m.	4
13.	Esamos būklės planas, 2016 m.	1
	PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI	
14.	Aiškinamasis raštas	11
15.	Kapinių planas (teritorijos tvarkymo pasiūlymai)	1
16.	Tvoros restauravimo pasiūlymai su Vagnerių šeimos paminklo ir lapidarijaus sienoje atkūrimu	2
17.	Kapinių aptvėrimo pasiūlymų variantai	2
18.	Kapinių informacinė lenta	1
19.	Lapidarijų tipų pavyzdžiai. Siūlomo lapidarijaus įrengimo principai	3
20.	Galimi antkapinių koplyčių ir paminklų fragmentų eksponavimo pavyzdžiai	4
21.	Takų dangos pavyzdys	1
22.	Rekomenduojamų suolų ir šviestuvų stilistinių tipų pavyzdžiai	1
	PRIEDAI	
23.	Išlikusių antkapinių paminklų fiksacija (foto, apmatavimai), 1993 m.	22

Atest. Nr.	UAB „PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS“				Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12559) K. Kalinausko g. 21A, Vilnius, sutvarkymo projektiniai pasiūlymai		
A046,2670	PV	G. Miknevičienė		2016	TURINYS	Laida	
A976,2672	PDV	M. Nemunienė		2016		0	
LT	Užsakovas: Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia				PRI.16-14-PTDP-PP	Lapas 1	Lapų 1

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2013-10-10

(data)

Nr. 2670

GIEDRĖ MIKNEVIČIENĖ

A. k. [redacted]

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,

SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI;

TREČIA KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,

SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI;

TREČIA KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZES ATLIKIMAS,

SPECIALIZACIJA:

TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ; NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS

VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ - ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO, ETNOKULTŪRINIO,

MEMORIALINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO,

EKSPERTIZES SPECIALISTO KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALIOJO PLANAVIMO DOKUMENTŲ

RENGIMAS

2018-10-10

Atestatas galioja iki

(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius

A.V.

(parašas)

Diana Varnaite

(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas

(parašas)

Aušrelė Angelė Racevičienė

(vardas ir pavardė)

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Architekto

KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr. A 046

Giedrė Eleonora MIKNEVIČIENĖ

yra atestuota

Teritorijų specialiojo ir detaliojo planavimo specialistė

Statinio projekto, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovė

Statinių grupės: visos statinių grupės.

Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

**Statinio projekto architektūrinės dalies,
statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros,
statinio projekto architektūrinės dalies ekspertizės vadovė**

Statinių grupės: visos statinių grupės.

Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

Komisijos pirmininkas

Juozas Vaškevičius

Atestavimo komisijos 2013 m. kovo mėn. 15 d. protokolai Nr. 75

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2013-10-10
(data) Nr. 2672

MARIJA NEMUNIENĖ

A. k. [redacted]

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDŲOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI;

ANTRA KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI;

TREČIA KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZES ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:

TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ; NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS
VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ - ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO, MEMORIALINIO
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZES SPECIALISTO KAT.

VEIKLOS RŪŠIS - NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALIOJO PLANAVIMO DOKUMENTŲ
RENGIMAS.

Atestatas galioja iki 2018-10-10
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius

A.V.

(parašas)

Diana Varnaitė

(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas

(parašas)

Aušrelė Angelė Racevičienė

(vardas ir pavardė)

KVALIFIKACIJOS A T E S T A T A S

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Nr. A 976

Marija Nemunienė

yra atestuota

Statinio projekto, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovė

Statinių rūšys: pastatai ir inžineriniai statiniai.

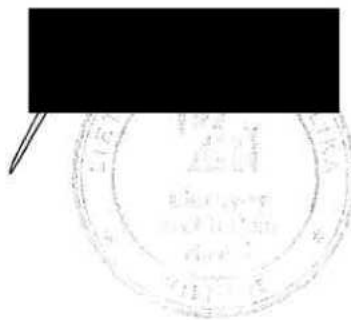
Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

Statinio projekto architektūrinės dalies, statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros vadovė

Statinių rūšys: pastatai ir inžineriniai statiniai.

Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas
Juozas Vaškevičius

TVIRTINU:

2016 m. gegužės 20 d.

Komplekso Nr.: PRI.16-14

Objektas: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorija (unikalus kodas 12557)

TYRIMO IR PROJEKTAVIMO DARBŲ PROGRAMA

Paruošiamieji darbai:

- I. Įsakymas dėl projekto vadovo ir projekto dalių vadovo skyrimo.
- II. Tyrimo ir projektavimo darbų kalendorinis planas, projekto sudėtis.
- III. Tyrimo ir projektavimo darbų subrangos sutartis.
- IV. Turimų tyrimo ir projektavimo duomenų sukomplektavimas ir analizė.
- V. Nekilnojamojo turto registro duomenys (pateikia užsakovas).

Tyrimai:

- I. Inžinerinis topografinis planas (pateikia užsakovas).
- II. Žvalgomieji archeologijos tyrimai (numatyti techninio projekto stadijoje).

Projektavimo darbai:

- I. Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos (unikalus kodas 12557) sutvarkymo projektiniai pasiūlymai.

Pasiūlyimuose turi būti numatyta:

- kapinių teritorijos aptvėrimas ar atskyrimas (kitomis priemonėmis) nuo gretimybių;
- įėjimų į kapines vietas;
- atkurta senoji planinė kapinių struktūra, takų sistema;
- atminties palaidotiems šiose kapinėse asmenims įamžinimas (pvz. Niškovskių koplytėlėje);
- kapinių kaip traukos objekto išryškinimas informacinėmis ir architektūrinėmis gamtovaizdinėmis priemonėmis.

Projektinių pasiūlymų peržiūrėjimas suinteresuotose institucijose:

- Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento Kultūros paveldo apsaugos skyrius;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius.

Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų (laikinojo apsaugos reglamento) ir tvarkybos darbų projektavimo sąlygų gavimas.

Vykdytojas:

UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“
Direktorius

Algirdas Steponavičius
2016 m. gegužės 20 d.

A.V.

Programą parengė:

Projekto vadovė Giedrė Miknevičienė

Užsakovas:

Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčios
administratorius

Gintaras M. Šiaudinis
2016 m. gegužės 20 d.

A. V.

VILNIAUS EVANGELIKŲ SENIŲŲ KAF KOMPLEKSAS (12559, LA 297)

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS

K. Kairausko g. / V. Mikalojaus-Putno g., Vilniaus m., Vilniaus m. sav.

M 1 : 10 000 (vienas cm - 100 m)

Vertinamos teritorijos ribų koordinatės
1954 m. Lietuvos koordinatų sistemoje

Taske	Coordina	Lapo
Nr	Y (E) m	X (N) m
1	581883.52	6001694.21
2	581882.78	6001638.99
3	581882.78	6001638.99
4	581882.78	6001629.99
5	581877.15	6001521.07
6	581877.05	6001520.92
7	581875.15	6001488.06
8	581873.85	6001444.70
9	581872.61	6001422.82
10	581852.07	6001421.72
11	581853.28	6001515.75
12	581812.53	6001514.70
13	581814.60	6001419.21
14	581751.44	6001415.01
15	581765.87	6001406.15
16	581855.46	6001651.80
17	581861.73	6001692.46
18	581903.57	6001934.21

Suartiniai ženklai:

- Nukreipiamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Suformuotų kadastrinių sklypų ribos
- Nukreipiamosios kultūros paveldo objektas
- Teritorijos vertingosios savybės
- Skulptūra

Pastaba: nukreipiamosios kultūros vertybės apsaugos zona nėra nustatyta, nes objektas patenka į Vilniaus miesto istorines dalis, vad. Naujamiščių (33653, UV 70), teritoriją

1 : 2500 (vienas cm - 25 m)

Komplekso dalys:

1. Senosios kapinės (36177)
2. Jono Frydricho Niškovičiaus koplyčia-miauzėnėjas (1055, AIV 48, 10621, IV 19, 1094-0137-3320)
3. Tvoros liekanos
4. Skulptūra „Šeimė“

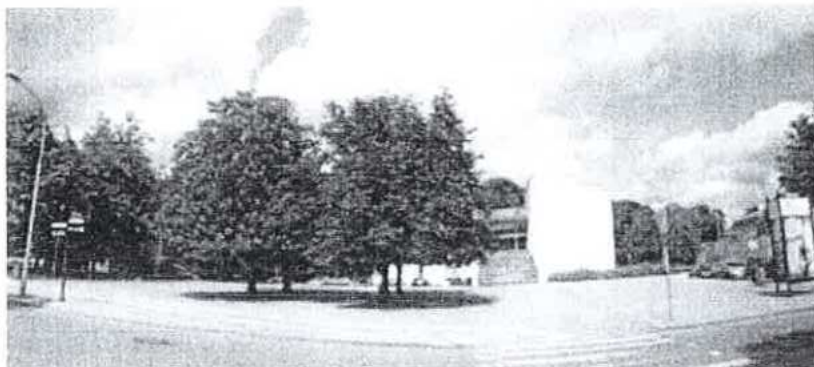
Teritorijos plotas - 25833 m²

	KULTūros PAVELDO CENTRAS		Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (12559, LA 297)
	Teritorijos ribas ir vertingasias savybes pažymėjęs Duomenų skyriaus Vietų poskyrio		apibrėžtų teritorijos ribų plano projektas
	viresn. paminklo tvarkininkė		Jolanta Paunksnienė
	Plano projektą sudarė Duomenų skyriaus Vietų poskyrio		
	viresn. paminklo tvarkininkas		Gervaldas Zavalaiškas
Plano projektą patikrino Duomenų skyriaus Vietų poskyrio			
vedėjas			Arūnas Slivauskas
Plano projektą priėmė			
direktorius			Vytautas Kairauskas 2012

Spausdinti

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas

Unikalus objekto kodas: 12559
Pilnas pavadinimas: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas
Adresas: Vilniaus m. sav., Vilniaus m., K. Kalinausko g. /V. Mykoliaičio-Putino g.

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas. Vaizdas iš P pusės.

Nuotraukos nr.: FF1
Nuotraukos autorius: Jolanta Paunksnienė
Fotografavimo data: 2012-05-30

FF1 FF2 FF3 FF4 FF5

Įregistravimo registre data: 1993-05-26
Statusas: Įrašytas į registrą (registrinis)
Objekto reikšmingumo lygmuo: regioninis
yra:
Rūšis: Nekilnojamas
Objektas įrašytas kaip: kompleksas

Seni kodai

Kodas registre iki 2005.04.19:
Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė:
Nr. naujai išaiškinamųjų sąrašė:
Nr. laikinosios apskaitos sąrašė: 297

Kompleksą sudaro: senosios kapinės (36177; 1); koplyčia-mauzoliejus (1065; 2);

Vietovėje yra:

Neturinčių vertingųjų savybių: Skulptūra „Šeima“

Vertingųjų savybių pobūdis:

Memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)

Teritorijos plotas: 25833 kv. m

Vertingosios savybės :

- 1.3.4. Žemės ir jos paviršiaus elementai – nelygus reljefas (Š kapinių dalis buvo sunaikinta statant Profsajungos kultūros rūmus, Š dalyje išlikę du betono bordiūrai, betoninio antkapinio paminklo fragmentas; -; TRP; BR Nr. 1; IKONOGR. Nr. 1-19; FF Nr. 1-5, 19-21; 2012 m.);

- 4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės – Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčių, teritorija (33653, UV 70);
- 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius – Pietinėje dalyje buvusių kapinių sklypą riboja dabartinė K. Kalinausko g., vakarinėje – dabartinė V. Mykolaičio–Putino g., rytinėje – tvora, einanti lygiagrečiai Akmenų g. ir juosianti dabartinės JAV ambasados bei kitus pastatus. Tiksliai kapinių riba šiaurinėje pusėje, kur stovi Profsajungų rūmai, neaiški. 1806 m. žemės sklypą kapinėms nupirko Vilniaus miesto tarybos narys Gotfridas Hahnas. Laidoti šiose kapinėse pradėta 1809 m. Iš pradžių kapinės buvo skirtos tik evangelikams liuteronams, o nuo 1830 m. ir evangelikams reformatams (kalvinistams). 1819 m. kapinės buvo aptvertos aukšta mūro tvora, įrengti geležiniai vartai, o abipus jų pastatyti nedideli namukai, kuriuose gyveno duobkasiai, iš rinklių išlaikomi elgetos ir invalidai. Kapinių centre priešais vartus buvo pastatyta architekto Karolio Šildhauzo suprojektuota koplyčia. Kapinėse buvo daug šeimyninių koplyčių–mauzoliejų. Iki šiol išlikusi Niškovskių koplyčia–mauzoliejus. Didelis Evangelikų kapinių plotas leido suprojektuoti taisyklingas alėjas, būdingas tuomet viešpatavusiam klasicizmui. Tai – vienintelės tokio išplanavimo kapinės Vilniuje. Kapinės buvo jaukios, tvarkingos, gausiai apželdintos. Kadangi evangelikų bendruomenės Vilniuje nebuvo gausios, laidojimai nebuvo tankūs – teritorija priminė parką. Tarp daugelio kuklių tipinių laidojimo laikotarpiui antkapinių paminklų būta ir prabangių, monumentalių paminklų, obeliskų. Kapinėse laidoti įvairių tautybių žmonės, šaltiniuose užfiksuoti antkapinių paminklų įrašai lotynų, lenkų, vokiečių, prancūzų, rusų ir baltarusių kalbomis. Kapinės uždarytos Vilniaus miesto vykdomojo komiteto 1958–03–30 sprendimu Nr. 301, likviduojant kapinių dalį, kurioje turėjo būti statomi Profsajungos kultūros rūmai. 1962 m. nuspręsta visiškai likviduoti Evangelikų kapines, jas paverčiant parku. Vilniaus visuomenė ir inteligentija rinko parašus dėl kapinių išsaugojimo. Vykdomojo komiteto Kultūros skyriuje buvo sudaryta komisija, turėjusi išaiškinti žymių kultūros ir meno veikėjų kapus. Tik nedaugelio asmenų antkapiniai paminklai 1962 m. buvo perkelti į kitas (Rasų, stačiatikių Liepkalnyje, Saltoniškių Vilniuje ar Petrašiūnų Kaune) kapines. Į Rasų kapines perkelti: spaustuvininko Teofilio Kristijono Gliuksbergo šlifuito pilko granito paminklas, filologo Benjamino Haušteino tašyto pilko lauko akmens paminklas (autorius – skulptorius Juozapas Horbacevičius (1813–1848), farmakologo, Lietuvos floros tyrinėtojo Johano Frydricho Volfango tašyto rausvo granito paminklas, dailininko Juzefo Marševskio šlifuito pilko granito paminklas, gydytojo Adomo Ferdinando Adamovičiaus smiltainio paminklas (autorius – skulptorius Andžėjus Prušinskis (1836–1895), dailininko Stanislovo Bohušo–Sestšencevičiaus tašyto, šlifuito pilko granito paminklas (visi šie antkapiai yra išlikę). Į Vilniaus stačiatikių kapines Liepkalnyje perkelti dailininko Sergejaus Benoni–Justinovo ir teisininko Aleksandro Žirkevičiaus, į Saltoniškių kapines – medicinos profesoriaus Boleslovo Kederio antkapiai. Tais pačiais metais į Kauno Petrašiūnų kapines perkeltas kultūros istoriko, filologo Prano Augustaičio antkapis. Neatmetama galimybė, kad kiti paminklai buvo panaudoti statyboms. 1972 m. pab. – 1973 m. pr., prieš pradėdant statyti Santuokų rūmus, sunaikinti dar išlikusios kapinių pietinės dalies kapai ir antkapiai. Nugriauta K. Šildhauzo koplyčia–mauzoliejus (1066, Atv 49). Išliko F. Niškovskio koplyčia–mauzoliejus (1065, Atv 48) ir kapinių rytinės tvoros fragmentas.

Amžius: 1809–1958 m.

Dokumentai:

1. Įrašyta į laikiną apskaitą (LA). 1993-05-20; Nr.: 297 ; Tipas: Nutarimas;
2. Dėl duomenų patikslinimo. 2013-02-19; Nr.: KPD-RM-1904; Priėmė: KPD pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas; TRP, Aktas
3. Papildoma medžiaga. 2013-02-19; Tipas: Dokumentas; IKONAGR Nr. 14, IKONAGR. Nr. 3, IKONAGR Nr. 8, IKONAGR Nr. 2, IKONAGR Nr. 7, IKONAGR Nr. 6, IKONAGR Nr. 9, IKONAGR Nr. 17, IKONAGR Nr. 16, IKONAGR Nr. 15, IKONAGR. Nr. 1, IKONAGR Nr. 19, IKONAGR Nr. 18, IKONAGR Nr. 11, BR Nr. 1, IKONAGR Nr. 5, IKONAGR Nr. 10, IKONAGR.Nr. 4, IKONAGR Nr. 12, IKONAGR. Nr. 13, TRP, 2000 m.
4. Apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą Kultūros vertybių registre. 2013-02-27; Nr.: 02-59; Tipas: Dokumentas; Pranešimas

Šaltiniai ir medžiaga:

- 13.1. GIRININKIENĖ, Vida. Vilniaus kapinės. Vilnius, 2004, p. 142-150.
- 13.2. Evangelikų kapinių kapų kartoteka, MAB RS, f. 151 (Liucijono Uzemblos fondas), b.120-123.
- 13.3. KIRKORAS, Adomas H. Pasivaikščiojimai po Vilnių ir jo apylinkes. Vilnius, 1991.
- 13.4. KLOS, Juljusz. Wilno. Przewodnik krajoznawczy. Wilno, 1937, p.210-211.

- 13.5. Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas. Vilnius, 1973, p. 34.
- 13.6. Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas. Vilnius, 1988, p. 264.
- 13.7. Lietuvių enciklopedija. Bostonas, 1960, t. 20, p. 372.
- 13.8. Visuotinė lietuvių enciklopedija. Vilnius, 2009, t. 16, p. 444-445.
- 13.9. MALACHOWICZ, Edmund. Wilno. Dzieje, architektura, cmentarze. Wrocław, 1996, p. 438-443.
- 13.10. SKIRMANTIENĖ Marija, VARNAUSKAS Jonas. Nukentėję paminklai. Vilnius, 1994, p.14-16.
- 13.11. Vilniaus evangelikų-reformatų kapinių antkapių inventorizacija. Vilnius, 1950, Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b. 1314.

© Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius, tel. 273 42 56, faks. 272 40 58, el.paštas: centras@heritage.lt

[Spausdinti](#)

Senosios kapinės

Unikalus objekto kodas: 36177
Pilnas pavadinimas: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso senosios kapinės
Adresas: Vilniaus m. sav., Vilniaus m., K. Kalinausko g. /V. Mykolaičio-Putino g.

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso senosios kapinės. Vaizdas iš V pusės.

Nuotraukos nr.: FF6
Nuotraukos autorius: Jolanta Paunksnienė
Fotografavimo data: 2012-05-30

[FF6](#) [FF7](#) [FF8](#) [FF9](#) [FF10](#) [FF11](#) [FF12](#) [FF13](#) [FF14](#) [FF15](#) [Toliau>>](#)

Įregistravimo registre data: 1993-05-26
Statusas: įrašytas į registrą (registrinis)
Objekto reikšmingumo lygmuo: regioninis
yra:
Rūšis: Nekilnojamas
Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas
Priklauso kompleksui: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (12559)
Vietovėje yra:
Vertingųjų savybių pobūdis:
Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)

Vertingosios savybės :

- 1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos – plytų mūro tvoros fragmentas su dvišlaičiu čerpių stogeliu R dalyje (1819 m. kapinės aptvertos plytų mūro tvora, 1972-1973 m. likviduojant kapines nugriauta tvora, šiuo metu išliko tik R tvoros pamatai ir fragmentas, apie 1993 m. dalis tvoros paaugštinta keturiomis eilėmis betono blokeliais; -; TRP ; FF Nr. 8, 14-18, 23-28; 2012 m.);
- 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai – žmonių palaikai;
- 1.3.6. želdynai ir želdiniai – pavienių lapuočių medžių laisvas apželdinimo pobūdis (-; -; TRP; FF Nr. 6-18; 2012 m.);
- 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius – Kapinėse palaidota daug žymių Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjų. A. H. Kirkoras sumini šiuos žymiausius žmones: Vilniaus universiteto medicinos profesorius Johanas Fridrichas Niškovskis (1774–1816), valstybės patarėjas Petras Homas (1771–1847), Vilniaus universiteto adjunktas, vokiečių ir anglų kalbų dėstytojas Benjaminas Haušteinas (1778–1836), vaistininkas Jurgis Gutas (1769–1836), Vilniaus astronomijos observatorijos direktorius Jurgis Albertas Fusas (Fuss, 1806–1854), valstybės patarėjas Vilhelmas Saundersas (Sounders, 1794–1838), Vagnerių šeima, grafas, visuomenės veikėjas Laurynas Putkameris (1794–1856). Vilniaus senųjų kapinių tyrėja V. Girininkienė pateikia kur kas ilgesnį žymių žmonių, palaidotų šiose kapinėse, sąrašą. Be jau minėtų A. H. Kirkoro, minimi: Vilniaus universiteto medicinos profesorius Adolfas Abichtas (1793–1860), Vilniaus universiteto filosofijos profesorius Jonas Henrichas Abichas (1762–1816), Vilniaus universiteto medicinos profesorius Adomas Ferdinandas Adamovičius (1802–1881), Kauno ir Vilniaus universitetų užsienio literatūros profesorius Pranas Augustaitis (1893–1941), dainininkas Sergejus Benoni–Justinovas (1894–1944), profesorius dailininkas Stanislavas

Bohušas–Sestšencevičius (1869–1927), literatas Vladislavas Čarnockis (1868–1937), istorikas, žodynų sudarytojas Andrejus Engelis (1818–1871), knygų leidėjas, Vilniaus spaustuvės ir knygino savininkas Teofilis Kristijonas Gliuksbergas (Glücksberg, 1796–1876), evangelikų reformatų bendruomenės generalinis superintendantas, pamokslininkas, Slucko mokyklos lotynų kalbos mokytojas Juozapas Glovackis (mirė 1836 m.), Vilniaus universiteto muzikos dėstytojas Jonas Dovydas Holjandas (Holland, 1745–1827), lietuvių rašytojų kūrinių vertėjas į lenkų kalbą, literatė Stefaniya Jablonska (1861–1936), Krokuvos universiteto medicinos profesorius Bronislovas Kaderis (1863–1937), 1863 m. sukilimo dalyvis Mykolas Kurnatovskis (1843–1927), Vilniaus teatro aktorė Sofija Kušliuvna (Šyškovska, 1902–1928), dailininkas Juozapas Marševskis (1827–1874), Vilniaus universiteto klasikinės filologijos profesorius Vilhelmas Fridrichas Miunichas (Münnich, 1793–1829), Vilniaus universiteto medicinos profesorius Aleksandras Safarevičius (1876–1936), Varšuvos ir Vilniaus operos dainininkė Marija Boleslova Skovronska (Smurlo, 1894–1934), meninės ir teatro fotografijos pradininkas Lietuvoje, dailininkas Aleksandras Štrausas (1834–1896), gydytojas, atsiminimų autorius Julijonas Titijus (1820–1898), Vilniaus universiteto medicinos profesorius Aleksandras Velkas (Woelk, 1801–1869), Vilniaus universiteto Botanikos sodo direktorius Karolis Vicelis (1796–1830), Vilniaus universiteto medicinos profesorius Johanas Frydrichas Volfgangas (1776–1859), dailininkas Alfredas Zastrovas (1890–1928), dailininkas Albertas Žametas (1821–1876), publicistas, teisininkas, kolekcionierius Aleksandras Žirkevičius (1857–1927).

Amžius: 1809 – 1958 m.

Dokumentai:

1. Dėl duomenų patikslinimo. 2013-02-19; Nr.: KPD-RM-1904; Priėmė: KPD pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas;

Šaltiniai ir medžiaga:

1. Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas. Vilnius, 1973, p. 34

© Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius, tel. 273 42 56, faks. 272 40 58, el.paštas: centras@heritage.lt

[Spausdinti](#)

Jano Frydricho Niškovskio koplyčia-mauzoliejus

Unikalus objekto kodas: 1065

Pilnas pavadinimas:

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso Jano Frydricho Niškovskio koplyčia-mauzoliejus

Adresas: Vilniaus m. sav., Vilniaus m., K. Kalinausko g. 21/V. Mykolaičio-Putino g.

Evangelikų liuteronų ir reformatų senųjų kapinių komplekso Jano Frydricho Niškovskio koplyčia-mauzoliejus. P fasadas.

Nuotraukos nr.: FF30

Nuotraukos autorius: Jolanta Paunksnienė

Fotografavimo data: 2011-11-30

[FF30](#) [FF31](#) [FF32](#) [FF33](#) [FF34](#) [FF35](#) [FF36](#) [FF37](#) [FF38](#) [FF39](#) [Toliau>>](#)

Įregistravimo registre data: 1992-05-21

Statusas: Įrašytas į registrą (registrinis)

Objekto reikšmingumo lygmuo: regioninis

Yra:

Rūšis: Nekilnojamasis

Objektas įrašytas kaip: kompleksą sudarantis objektas

Seni kodai

Kodas registre iki 2005.04.19:

Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: Atv48

Nr. naujai išaiškinamųjų sąrašė:

Nr. laikinosios apskaitos sąrašė:

Priklauso kompleksui: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (12559)

Vietovėje yra:

Vertingųjų savybių pobūdis:

Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, tipiškas), Memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus)

Vertingosios savybės :

- 1.1.1. tūris – **kompaktinis, stačiakampio plano su laidojimo rūsiu** (-; būklė patenkinama; TRP; IKONOG Nr. 4-6; FF Nr. 30-37; 2011 m.); stogo forma – **dvišlaitė** (-; -; FF Nr. 30-36; 2012 m.); stogo dangos medžiaga ar jos tipas – **skardos lakštų dangos tipas** (-; būklė gera; FF Nr. 30-32, 34, 39; 2012 m.);
- 1.1.2. aukštų išplanavimas – **vienos navos** (-; -; FF Nr. 42; 2012 m.); sienų angos, nišos – **stačiakampė durų anga P fasade ir pusapskritės langų angos V, R ir Š fasaduose** (lieto metalo ažūrinės durys neišliko; būklė gera; FF Nr. 31-38, 40; 2012 m.); vidaus lubų **keturkampė niša** (-; būklė patenkinama; FF Nr.43; 2012 m.);
- 1.1.3. **fasadų architektūrinis sprendimas** – koplyčios fasadų architektūrinio sprendimo visuma (-; būklė patenkinama; FF Nr. 30-39; 2012 m.); **fasadų architektūros tūrinės detalės** – pagrindinio P fasado portikas iš keturių apskrito skerspjūvio kolonų, remenčių antablementą su trikampiu frontonu (-; būklė patenkinama; FF Nr.30-32, 38-39; 2012 m.); **trikampis frontonas Š fasade** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 34-36; 2012 m.); **pagrindinio P fasado plytų ir akmens mūro tikuoti laiptai** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 30-32, 38; 2012 m.); fasadų apdaila ir puošyba – **kampiniai koplyčios piliastrai su antablemento juosta visu pastato perimetru** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 32-37; 2012 m.); **rustuoto tinko tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr.30-40; 2012 m.);
- 1.1.4. **konstrukcijos - pamatas su lauko akmenų mūro rūsio sienomis ir plytų mūro tinkuotu cokoliu** (pamatas ir rūsio sienos netyrinėtas, cokolio būklė patenkinama; FF Nr. 32; 2012 m.); **plytų mūro tinkuotos sienos** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 30-37; 2012 m.); **laidojimo rūsio perdanga** (netyrinėta; -; -; 2012 m.); **stogo konstrukcija** (netyrinėta; -; -; 2012 m.); **plytų mūro tinkuotas cilindrinis skliautas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 42-43; 2012 m.);
- 1.1.5. lubų, sienų apdaila – **vidaus patalpos sienų ir skliauto tinko tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 42-43; 2012 m.);
- 3. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis – **sepulkralinė.**
- 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius – **koplyčioje palaidotas pirmasis Chirurgijos klinikos vadovas, Vilniaus universiteto profesorius (1812 m.), 1815 m. Vilniaus medicinos draugijos pirmininkas, vadovėlių autorius Janas (Jonas) Frydrichas Niškovskis (Jan Friedrich Niszkowski 1774–1816).**

Amžius: pastatyta 1816 ar 1819 m.

Stilius: klasicizmas

Autorius: architektas Karolis Šildhauzas, 1975 m. restauruota pagal architektės Reginos Gibavičienės projektą

Dokumentai:

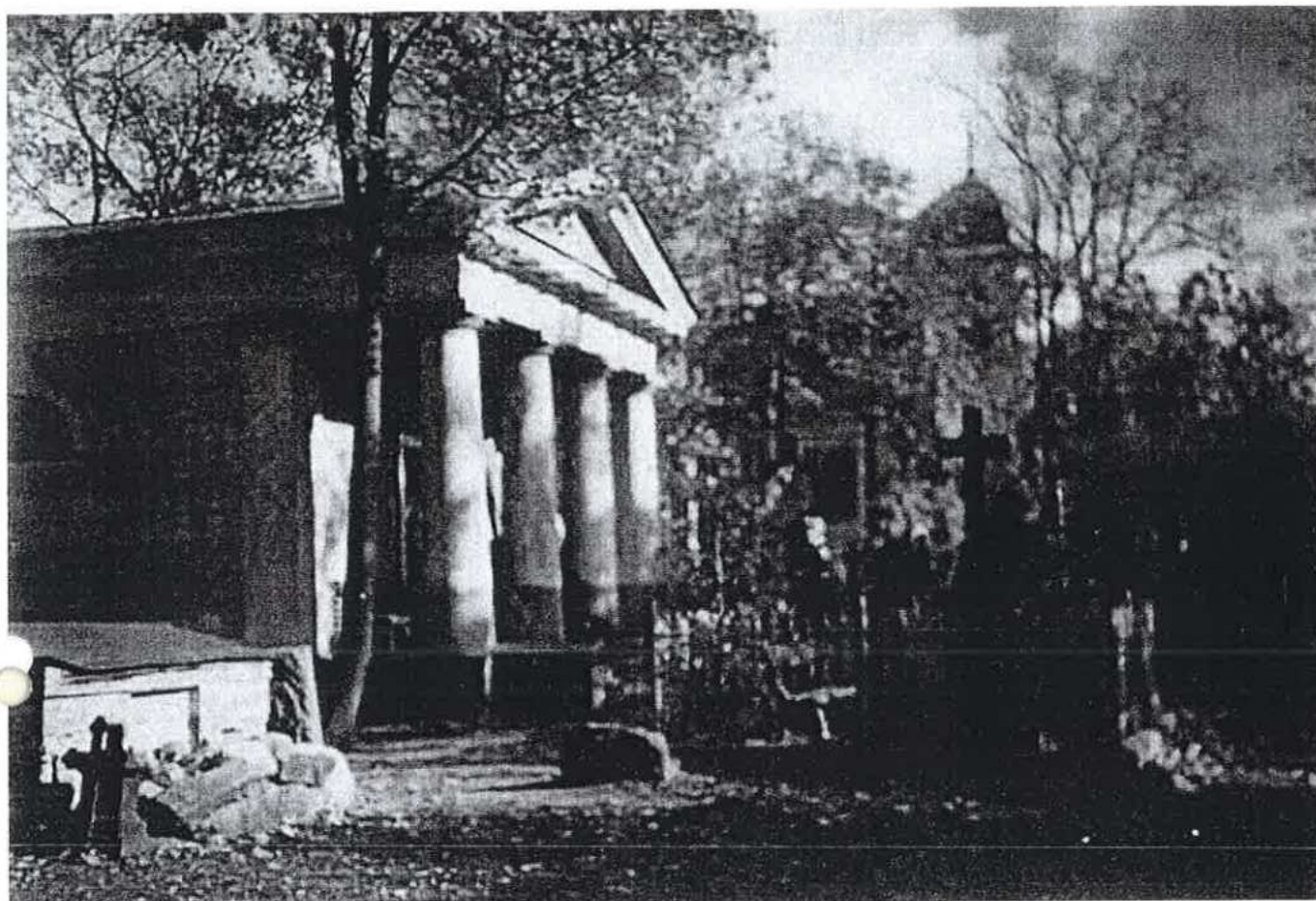
1. Dėl duomenų patikslinimo. 2013-02-19; Nr.: KPD-RM-1904; Priėmė: KPD pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba; Tipas: Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas;

Šaltiniai ir medžiaga:

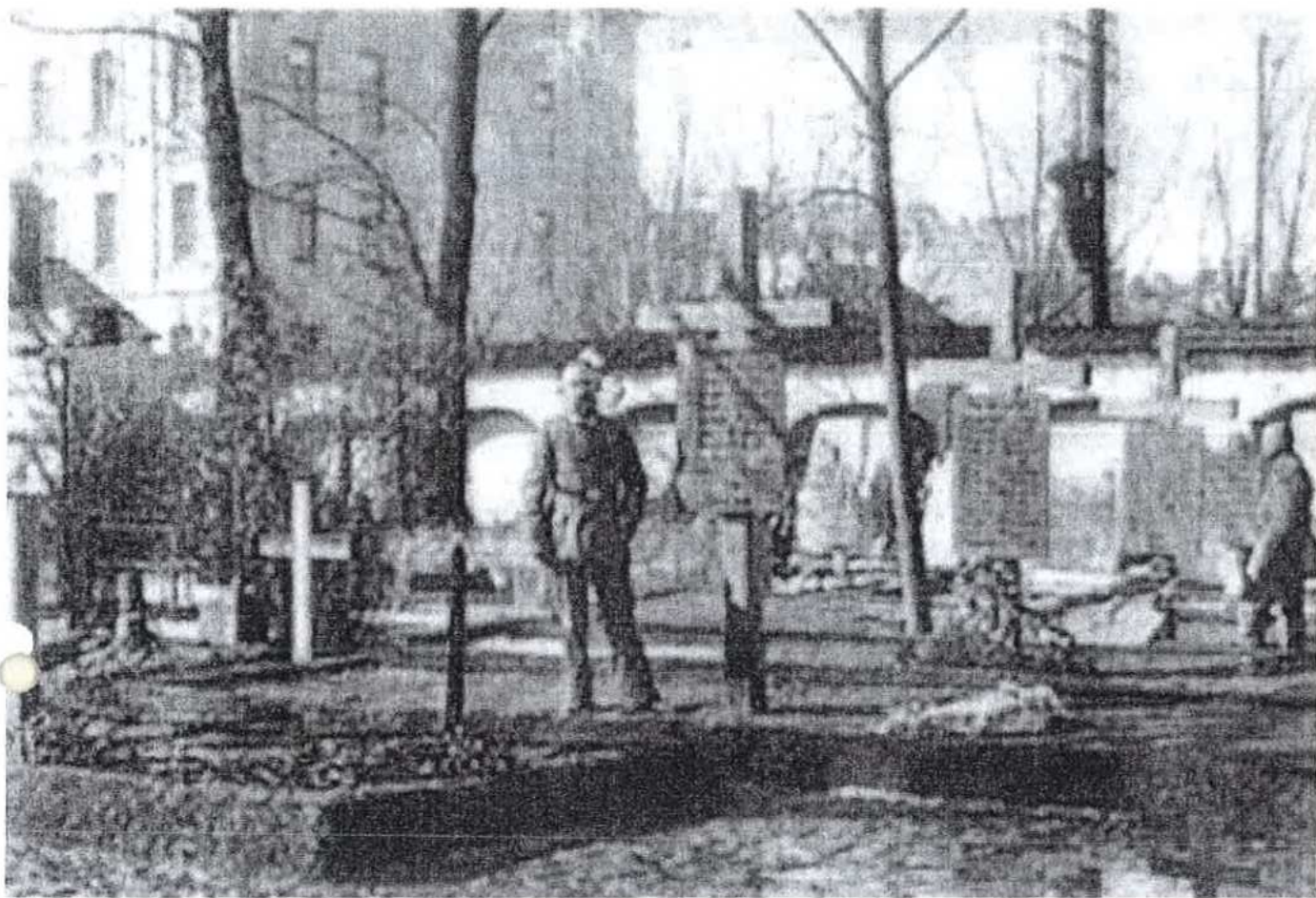
1. Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas, V., 1973, p. 361

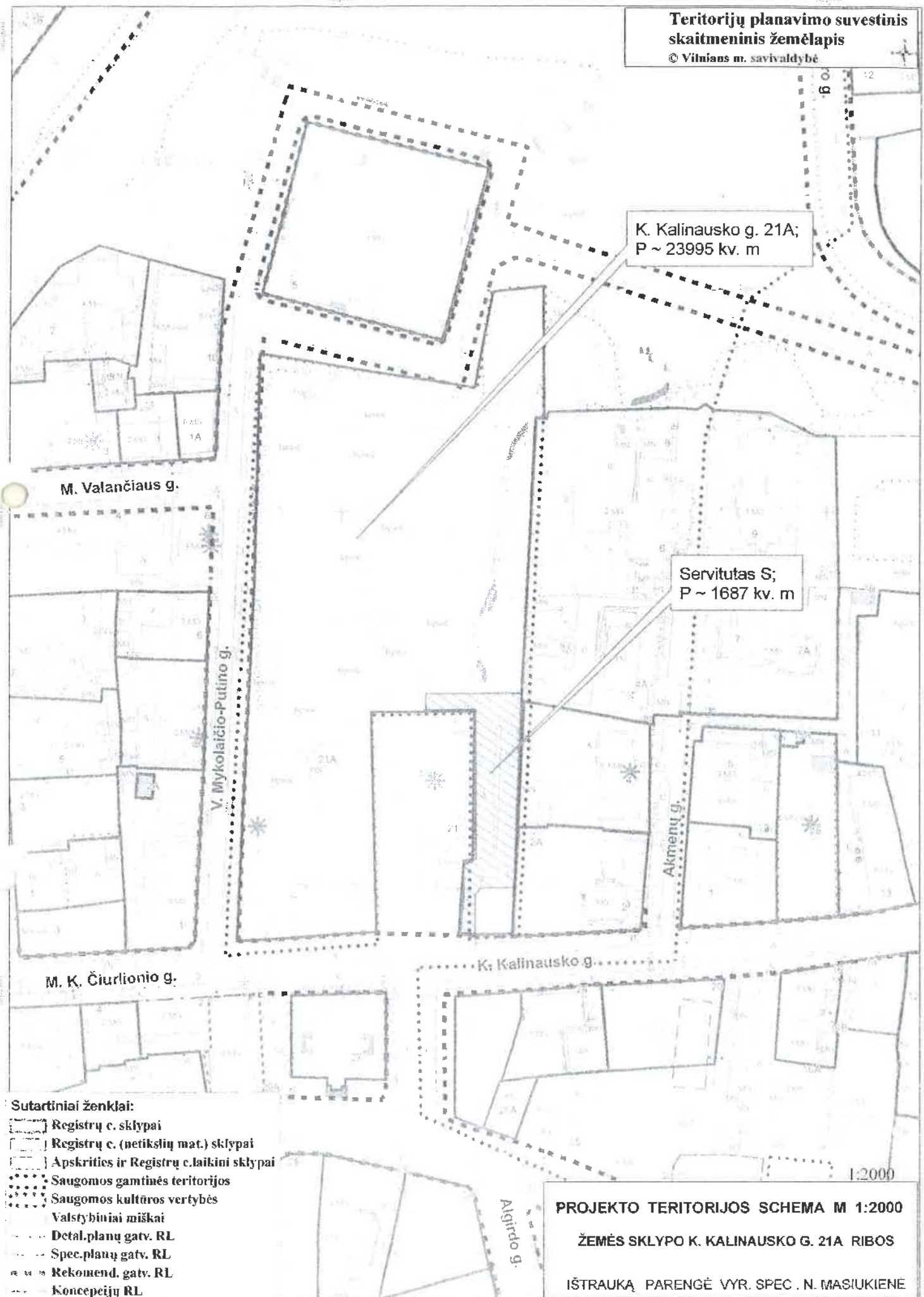
IKONOG. Nr. 2. Vilniaus evangelikų liuteronų ir reformatų kapinės, 1973 m. Iš Kultūros paveldo centro paveldo saugos biblioteka.

CONOGR Nr. 4. Vilniaus evangelikų liuteronų ir reformatų kapinės. 1920 m. Iš internetinio puslapio Vilniaus vaizdo kaita.

ER Nr. 3. Vilniaus evangelikų liuteronų ir reformatų kapinės. 1916 m. Iš internetinio puslapio Vilniaus vaizdo kaita.

A black and white photograph of a classical building entrance. The central feature is a large arched doorway set within a triangular pediment. To the left of the arch is a smaller, rectangular structure with vertical slats, possibly a gate or a smaller entrance. To the right is another rectangular structure, also with vertical slats. The building is flanked by large, leafy trees. In the foreground, there is a low fence or railing. The overall style is that of a historical or architectural photograph.

LIUTERONŲ, KAPINĖS. 1845 M. VILNIAUS MIESTO
PLANO FRAGMENTAS.

A detailed black and white map of the Gora Jouffarow area. The map shows a large rectangular building complex, likely a government or military installation, with various internal divisions and courtyards. The complex is labeled "GORA JOUFFAROW" at the top. To the left of the complex, there is a street labeled "Gorodskoye Upravleniye". To the right, there is a street labeled "Malye Pivnitskiye". The map also shows surrounding streets and buildings, including a street labeled "Malye Pivnitskiye" at the bottom. The map is oriented with North at the top.

A black and white photograph showing a traditional Chinese building, possibly a temple or a residence, with a tiled roof. The building is partially obscured by large, leafy trees and dense foliage. The architecture features a prominent entrance with a dark doorway. The overall scene is set in a lush, wooded environment.

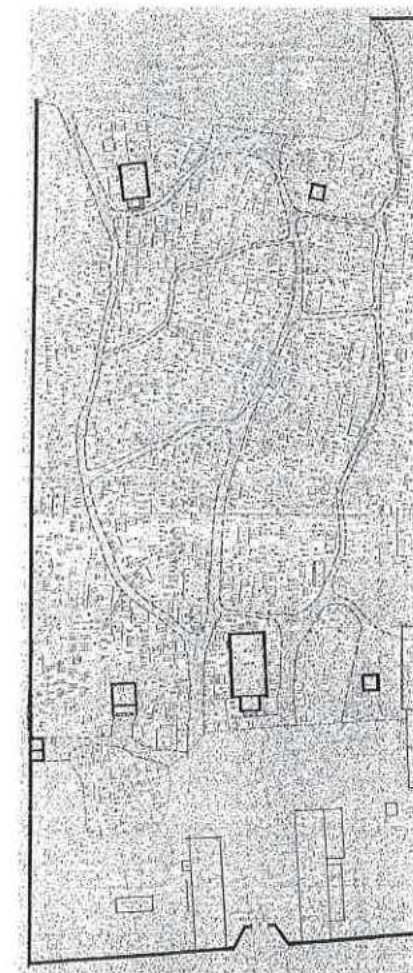
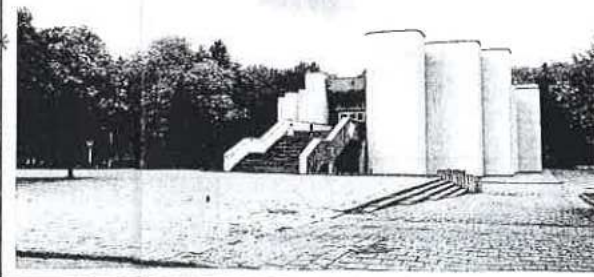
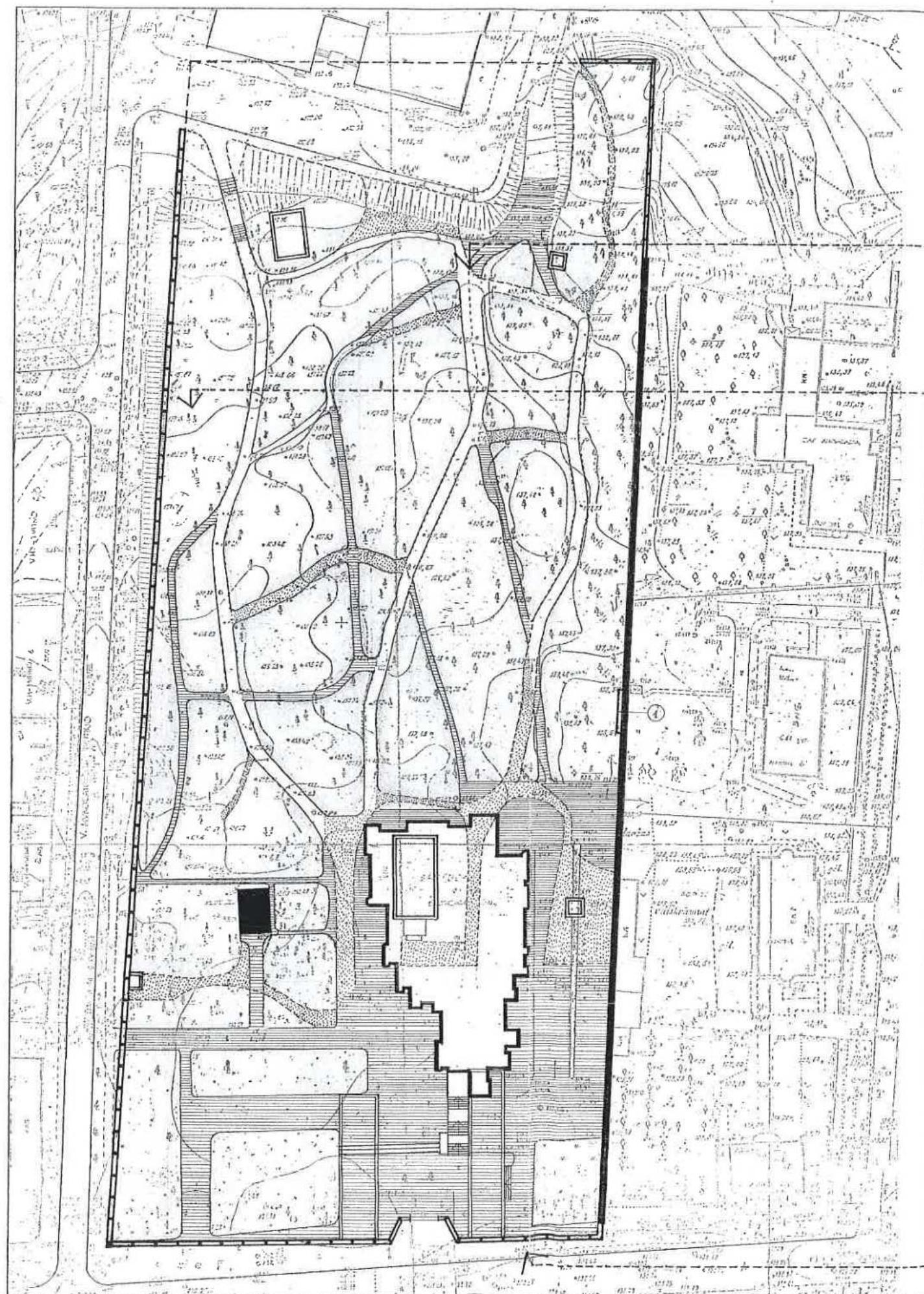
- ISIMUSU, ANTAKAPINIU, RAMINKIU, VIETOS:
1. WAGNERIS SEMIOS
2. BRONISLAW KADER [1863-1957]
3. ANNA KADEROWA [M. 1916]
4. BRADISLAW ANDER OCHOWO CANKIDERS [1894-1956]
5. TEFIL GLUCKSBERG [M. 1876]
6. BENJAMIN MAUSZTEYN [M. 1956]
7. ADAM FREDRYNAD ADAMOWICZ [1802-1851]
8. JAN FRYDERYK WOLFGANG [1776-1809]

A black and white photograph of the Church of the Holy Spirit in St. Petersburg. The church is a multi-story building with a prominent central dome and arched windows. It is surrounded by trees and a fence, with a cross visible in the foreground.

A black and white photograph of a small, single-story house with a gabled roof and a small porch. The house is surrounded by trees and a fence.

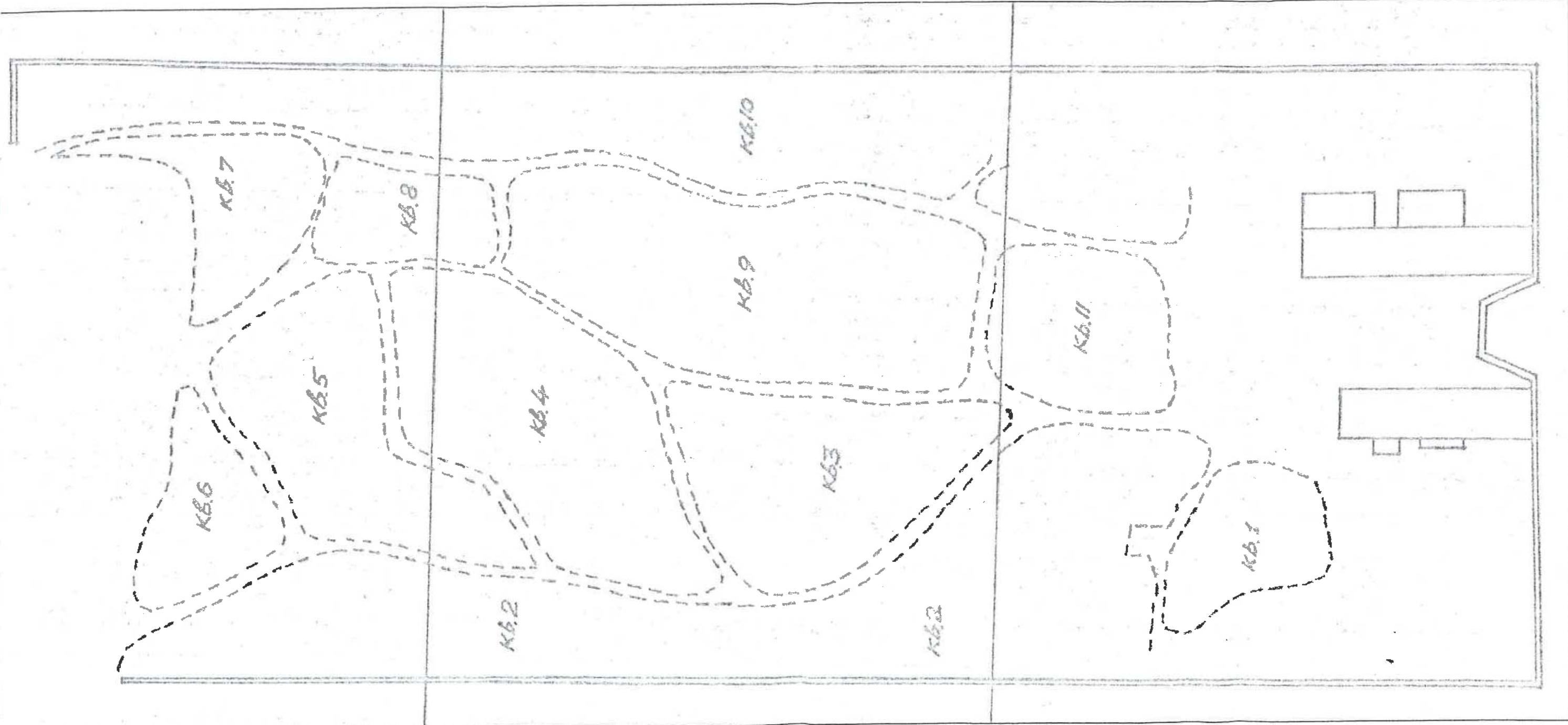
NO	RAJON	ES	KOMPLEKAS NO. 180 JUMARS EVANGELIJS AUTORUS, R. REFERATU/ NUTRIKALINIOS KAPINOS	ISTORIA LAPA LAPA
NO				70 1 11
NO	RAJON	ES	ISTORINE - VERTYDINE ANALIZ	SPARINIS RIS TIRIAMAS NUTRIKALIOS

ESAMOS BUKLĖS ANALIZĖ ISTORINIŲ ASPEKTU

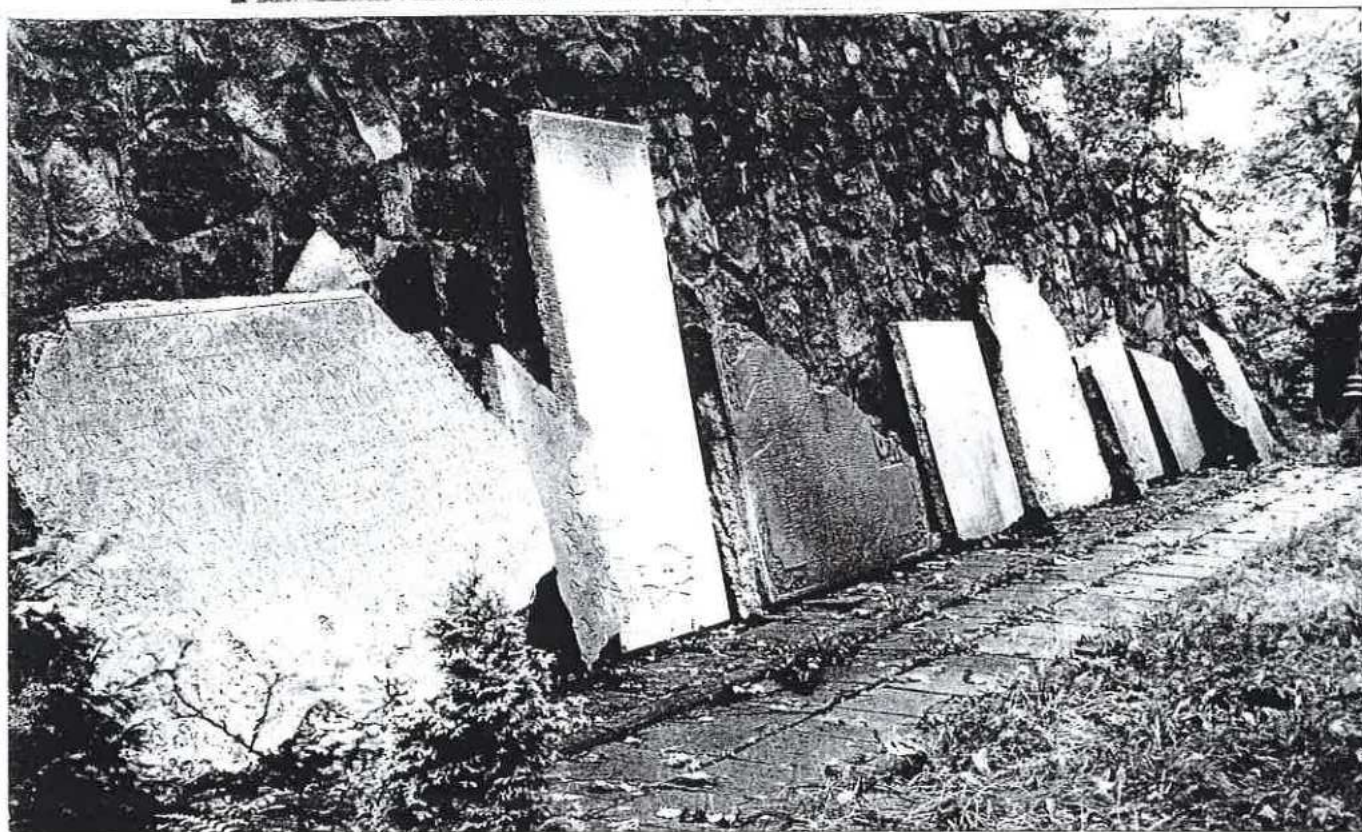
SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- IŠLIKUSI NIŠKOVSKIŲ KOPLYČIA
- NEIŠLIKUSIOS KOPLYČIOS
- SANTUOKŲ RŪMAI
- ŽALI PLOTAI
- NEIŠLIKŲ KAPINŲ TAKAI
- NAUJI TAKAI, SUTAMPANTYS SU BUVUSIAIS KAPINŲ TAKAIS
- NAUJI TAKAI
- IŠLIKUSI KAPINŲ TYČRA
- NUGRIAUTA TYČRA IR VARTAI
- ① VAGNERIŲ ANKAPINIO PAMINKLO LIEKANČS

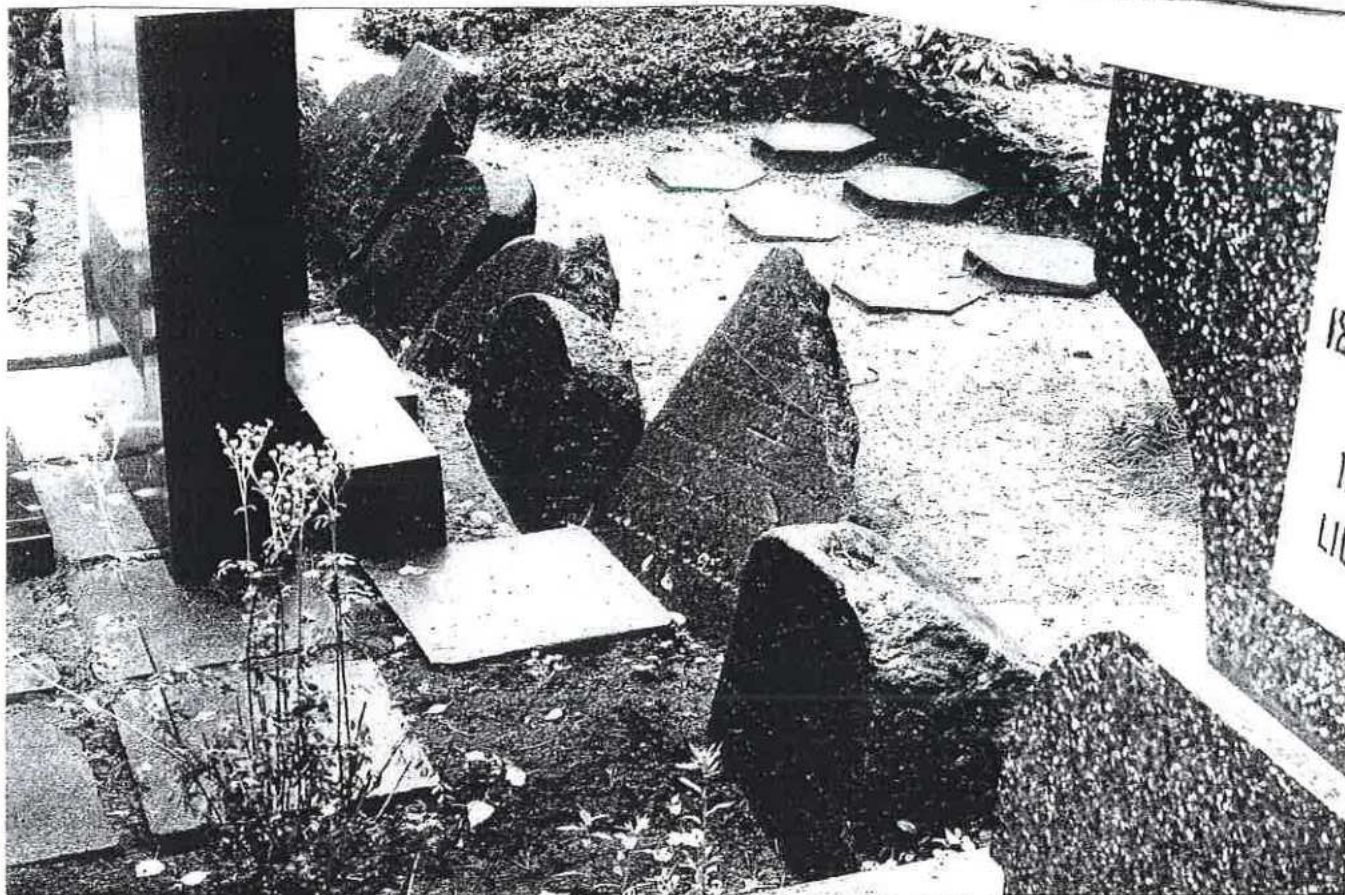

Anglikų luteronių ir reformatų senosios kapinės, 1949 m. Iš Kultūros paveldo centro
b. 1314

SK. VYR. INŽ.			KOMPL. NR. 1613	
PVA	G. MIKNEVIČIUS		EVANGELIKŲ (LIUTERONŲ - REFORMATŲ) NEVEIKIANČIOS KAPINĖS VILNIUJE	STADIJA
GR. VAD.				P.D. 6 29
ARCH.	VANAGINIS	1993.XI	ANTRAPINIAI PAMINKLAI IR LENTOS RASŲ KAPINĖSE (NUOTRAUKOS)	PAŠALINIO RESTAURACIJOS INSTITUTAS
INŽ.				
PAKONTROLĖ				

ŠAL. VYR. SPEC.			KOMPL. NR. 1613	STADIJA I
GR. VAD.			EVANGELIKŲ (LIUTERONŲ - REFOR-	
ARCH.	VANAGAITĖ	1993.XI	MATŲ) NEVEIKIAMOSIOS KAPINĖS	P.D. 7 29
INŽ.			VILNIUJE	
PVA	GMIRNEVIČIENE	1993.XI	ANTRAPINIŲ, PAMINKLŲ, SALTŲ -	PAMINKLŲ
R. KONTROLĖ			NIŠKIŲ, KAPINĖSE NUOTRAUKOS	RESTAURAVIMO
				INSTRUKCIJA

ESAMOS BŪKLĖS FOTOFIKSACIJA, 2016 M.

FOTOGRAFIJA

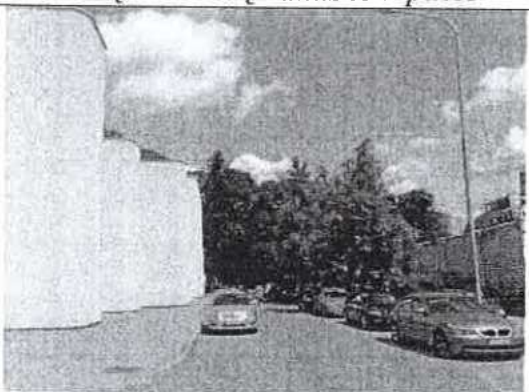
PASTABOS, KOMENTARAI

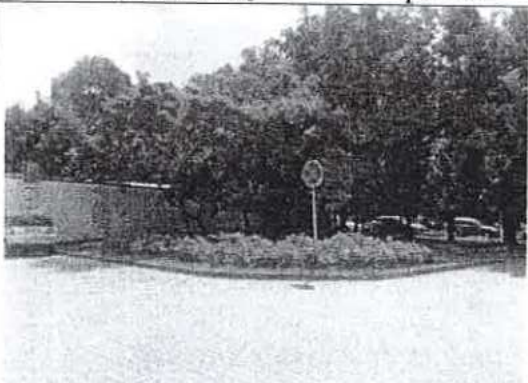
Vaizdas į Santuokų rūmus iš V pusės

Vaizdas į Santuokų rūmus iš P pusės

Rytinė kapinių pusė prie Santuokų rūmų

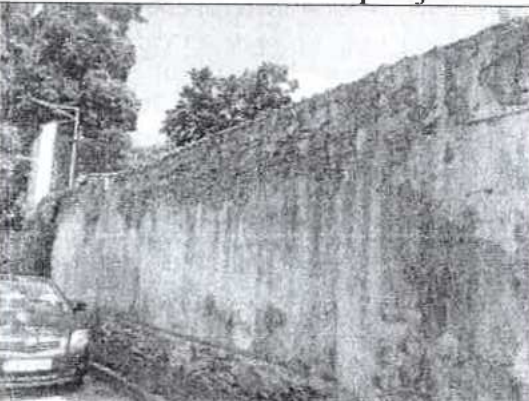
Kapinių tvora R pusėje

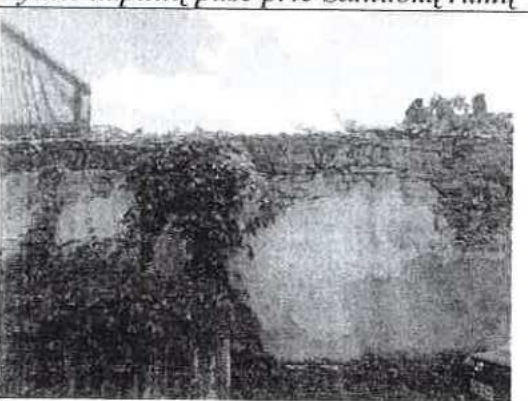
Bendras vaizdas su tvora R pusėje

Rytinė kapinių pusė prie Santuokų rūmų

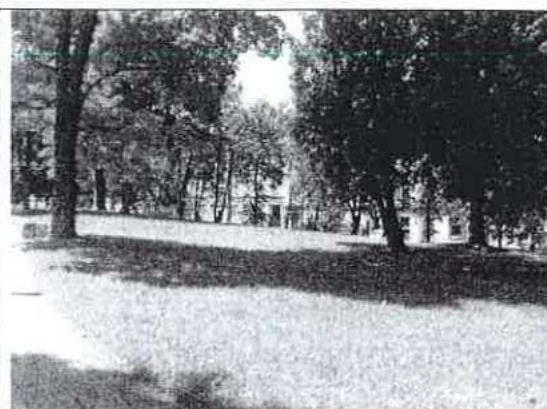
Autentiška kapinių tvora R pusėje

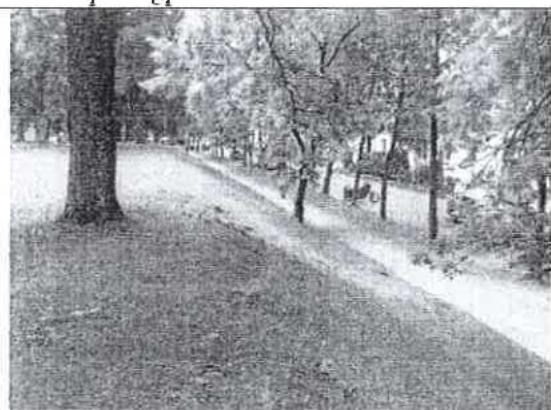
Autentiška kapinių tvora R pusėje

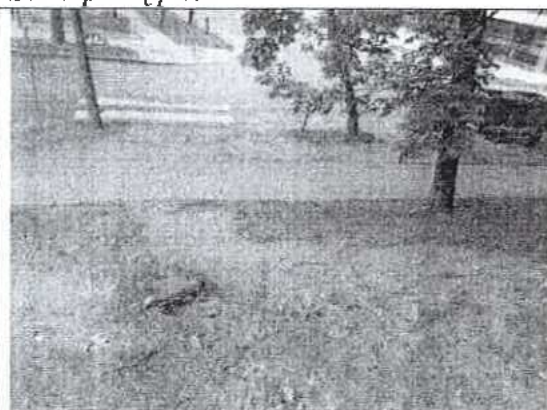
Š V kapinių pusė

ŠV kapinių pusė

Vakarinė kapinių pusė

V pusė, pėsčiųjų traukos vieta

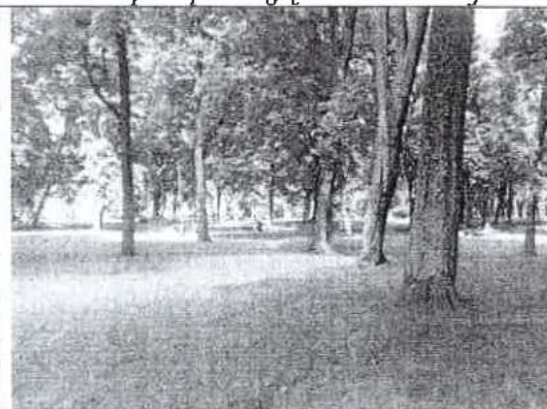
Esami laiptai ir tvoros pamato liekanos

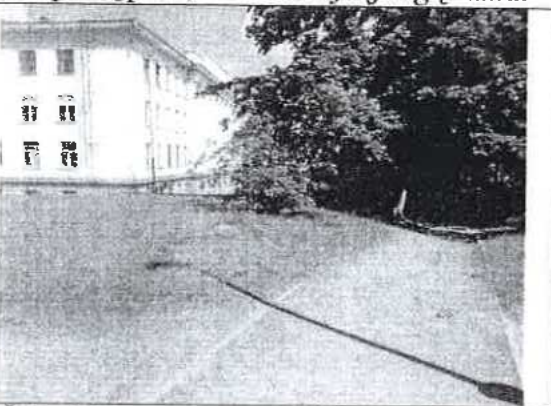
Esami laiptai pėsčiųjų traukos vietoje

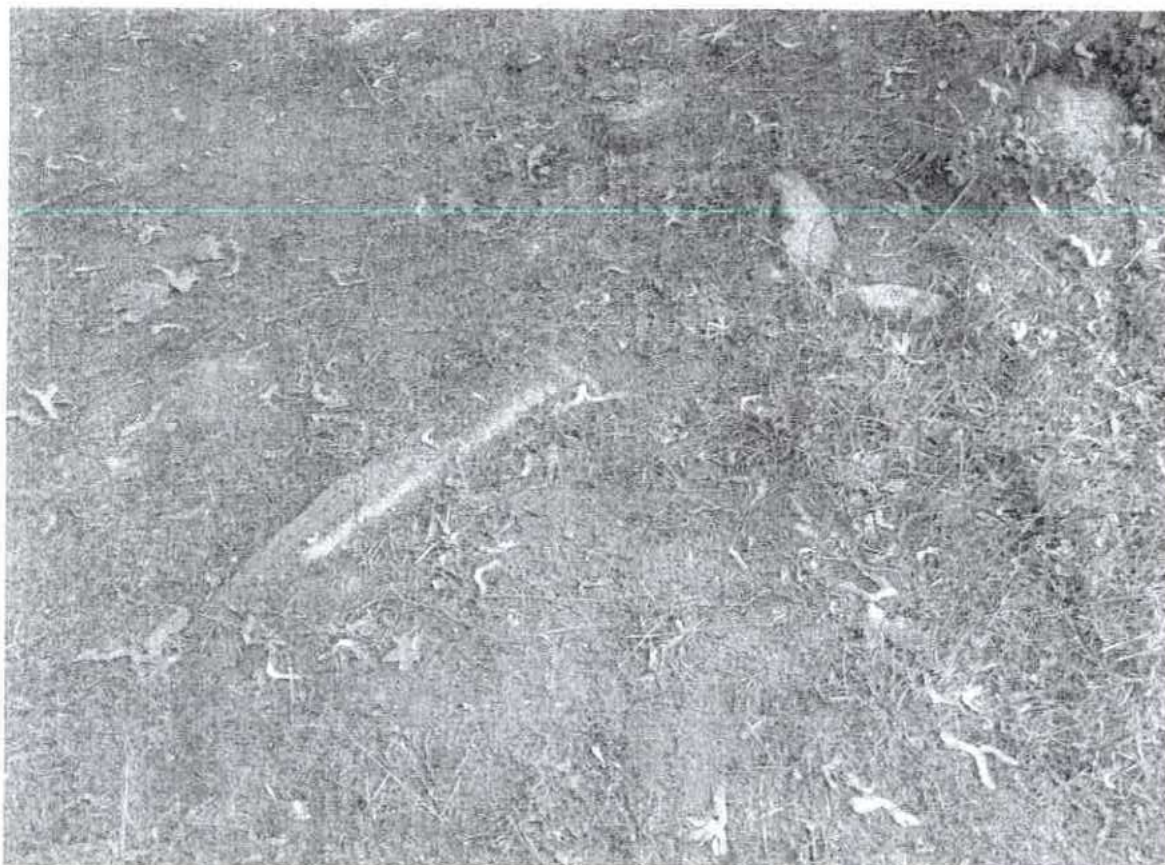

Kapinių centrinė dalis

Kapinių centrinė dalis

	
<i>Naujadarai ant laidojimo kvartalų, R pusė</i>	<i>R kapinių pusė, tolimoje. Profsajungų rūmai</i>
	
<i>Naujadarai ant laidojimo kvartalų, R pusė</i>	<i>Naujadarai ant laidojimo kvartalų, R pusė</i>
	
<i>Vaizdas į Santuokų rūmus iš Š pusės</i>	<i>Š kapinių pusė, toliau Profsajungų rūmai</i>
	
<i>Š kapinių pusė</i>	<i>Š kapinių pusė, toliau Profsajungų rūmai</i>

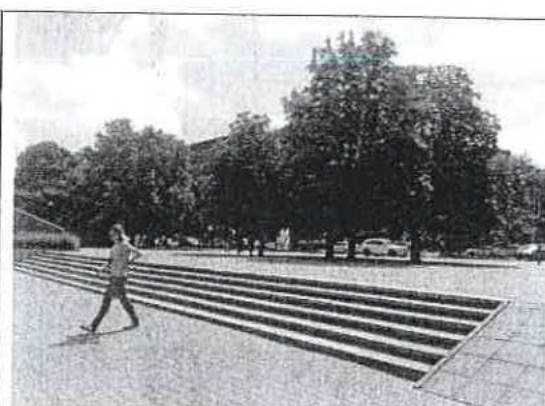
Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

Teritorija prieš Santuokų rūmus

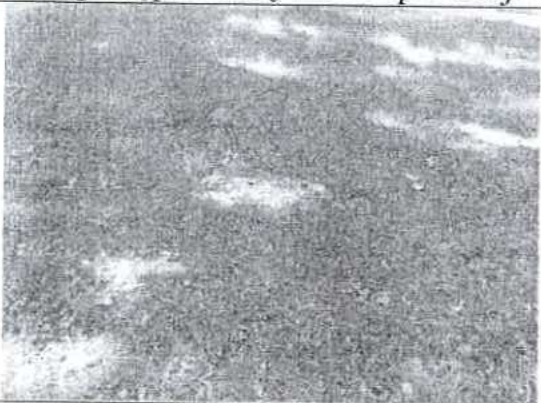
Teritorija prieš Santuokų rūmus

Antkapinių paminklų liekanos paviršiuje

Antkapinių paminklų liekanos paviršiuje

Antkapinių paminklų liekanos paviršiuje

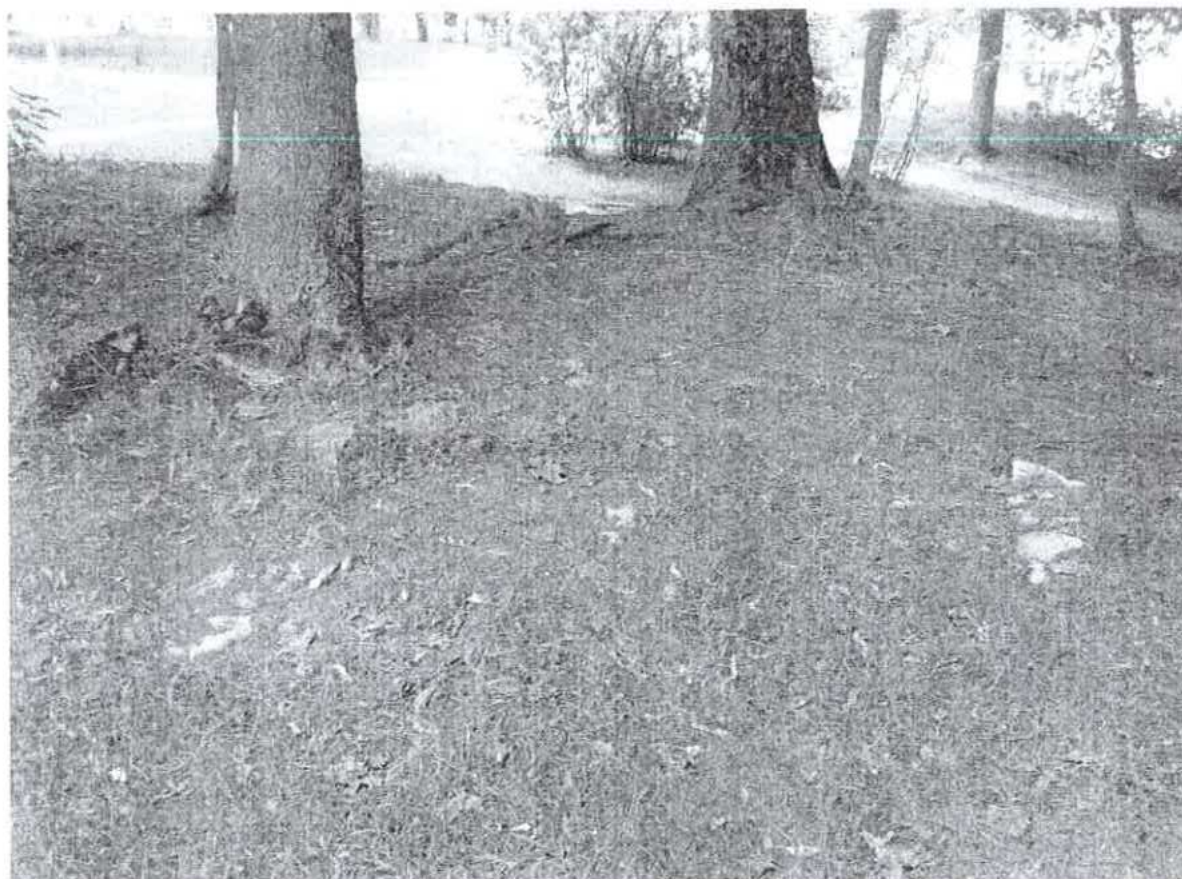
Antkapinių paminklų liekanos paviršiuje

Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

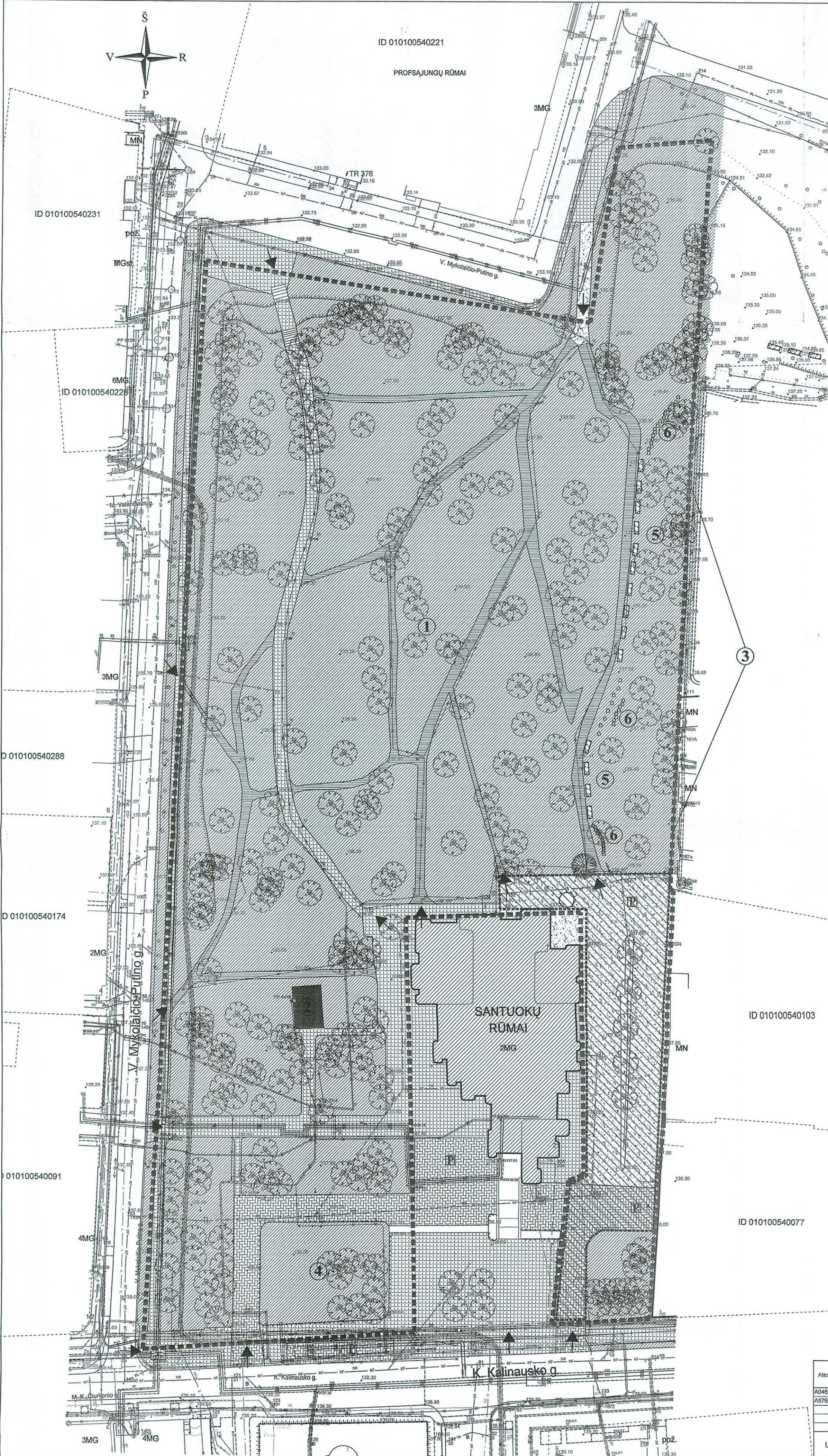
Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

Antkapinių paminklų liekanos senosiose evangelikų kapinėse

ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ.
M 1:500

SUTARTINIAI ŽENKLAI:

	VILNIAUS EVANGELIKŲ SENŲJŲ KAPINIŲ KOMPLEKSO (12569) RIBA
	KOMPLEKSO DALYS
①	SENOSIOS KAPINĖS (36177)
②	JANO FRYDRICHO NIŠKOVSKIO KOPLYČIA-MAUZOLIJUS (1065)
③	TERITORIJOS VERTINGOSIOS SAVYBĖS: TVOROS LIEKANOS
④	TERITORIJOJE ESANTYS, VERTINGŲ SAVYBIŲ POŽYMIŲ NETURINTYS OBJEKTAI: SKULPTŪRA "ŠEIMA"
	SERVITUTAS
	PESČIŲJŲ TAKAI (ŽVYRO DANGA)
	ŠALIGATVIAI, TAKAI (BETONINIŲ PLYTELIŲ DANGA)
	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖS, PRIVAŽIAVIMAI IR TAKAI PRIE SANTUOKŲ RŪMŲ PASTATO (BETONINIŲ TRINKELIŲ DANGA)
	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ (ASFALTO DANGA)
	ŽALIEJI PLOTAI (VEJA)
⑤	AKMENINĖS TUMBOS IR SUOLAI
⑥	LAUKO RIEDULIAI
P	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ
→	LANKYTOJŲ SRAUTŲ ATVYKIMO KRYPTIS
⊗	ESAMI MEDŽIAI

PASTABOS:

- Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso riba pažymėta pagal apibrėžtą teritorijos ribų planą (TRP, 2012 m.).
- Nekilnojamajai kultūros vertybei apsaugos zona nėra nustatyta, nes objektas patenka į Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčių (33653, UV700, teritoriją).
- Žemės judinimo darbų vietoje privalomi archeologiniai tyrimai PTR 2.13.01:2011 "Archeologinio paveldo tvarkyba" nustatyta tvarka.
- Kapinių koplyčios vietoje stovi Santuokų rūmai.
- Šiaurinė dalis nukasta statant Profsajungų rūmus.
- Išlikusi F. Niškovskio koplyčia-mauzoliejus (1065, Atv48).

Atest.Nr.	PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (unikalus kodas 12567) K. Kalinausko g. / V. Mykaloičio-Putino g., Vilnius
A046, 2670 A976, 2672	PV G. Miknevičienė 2016 PDV M. Nemunienė 2016 Arch. R. Kalvalytė 2016	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos sutvarkymo projektiniai pasiūlymai
		ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ. M 1:500
LT	Statytojas/užsakovas: Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia	PRI.16-14-PP-SP-01
		Lapas Lapų SP-01 1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDRIEJI DUOMENYS

Užsakovas/statytojas: Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia, įstaigos kodas 191373750, Vokiečių g. 20, LT-01130 Vilnius, tel.: +370 5212 3792; +370 686 72452, el.p.: gintaras@gmx.de

Projekto pavadinimas: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12557) sutvarkymo projektiniai pasiūlymai

Projekto rengimo pagrindas: Projektavimo darbų sutartis 2016 m. gegužės 9 d. Nr. PRI.16-14 ir Tyrimo ir projektavimo darbų programa 2016 m. gegužės 20 d.

Stadija: Projektiniai pasiūlymai

Objektas: Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12559, buv. kodas LA 297)

Adresas: K. Kalinausko g. Vilnius, Vilniaus m. sav./V. Mykolaičio-Putino g.

Įregistravimo registre data: 1993-05-26

Statusas: Registrinis

Objekto reikšmingumo lygmuo: regioninis

Rūšis: Nekilnojamas

Vertybė pagal sandarą: Kompleksas

Kompleksą sudaro:

1. Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso senosios kapinės (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 36177);
2. Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso Jano Frydricho Niškovskio koplyčia-mauzoliejus (unikalus kodas kultūros vertybių registre 1065)

Teritorijos KVR objektas: 25833.00 kv.m

Komplekso ir jo sudėtinių dalių vertingosios savybės nustatytos 2013-02-19 Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktu Nr. KPD-RM-1904.

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis, istorinis, memorialinis (lemiantis reikšmingumą).

2. TURIMA TYRIMŲ IR PROJEKTINĖ DOKUMENTACIJA

2.1. Girininkienė, Vida. Vilniaus kapinės. Vilnius, 2004, p.142-150

2.2. Evangelikų kapinių kapų kartoteka, MAB RS, F.151 (Liucijono Uzemblos fondas), b. 120-123

2.3. Kasperavičienė, Audronė. Vilniaus evangelikų-liuteronų ir evangelikų-reformatų kapinės ant Tauro kalno. Istoriniai menotyriniai tyrimai, 1993, PRPI

2.4. Kirkoras, Adomas H. Pasivaikščiojimai po Vilnių ir apylinkes

2.5. Klos, Juljusz. Wilno. Przewodnik krajoznawczy. Wilno, 1937, p. 210-211

2.6. Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašas. Vilnius, 1973, p.34

2.7. Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas. Vilnius, 1988, p.264

2.8. Lietuvių enciklopedija. Bostonas, 1960, t. 20, p.372

2.9. Małachowicz, Edmund. Wilno. Dzieje, architektura, cmentarze. Wrocław, 1996, p.438-443

2.10. Miknevičienė, Giedrė; Miknevičiūtė, Marija; Vanagaitė, Daina. Evangelikų (liuteronų-reformatų) neveikiančių kapinių Vilniuje antkapinių paminklų apmatavimai. Vilnius, 1993, PRI

- 2.11. Miknevičienė, Giedrė; Miknevičiūtė, Marija; Vanagaitė, Daina. Evangelikų (liuteronų-reformatų) neveikiančių kapinių Vilniuje priešprojektiniai pasiūlymai. Vilnius, 1993, PRI
- 2.12. Miknevičienė, Giedrė; Vanagaitė, Daina. Buvusių Evangelikų kapinių teritorija prie Santuokų rūmų Vilniuje (LA297), Paminklotvarkos sąlygos. Vilnius, 2011, UAB Monresta
- 2.13. Skirmantienė, Marija; Varnauskas, Jonas. Nukentėję paminklai. Vilnius, 1994, p. 14-16.
- 2.14. Vilniaus evangelikų-reformatų kapinių antkapių inventorizacija. Vilnius, 1950, Kultūros paveldo centro paveldosaugos biblioteka, f. 5, ap. 1, b.1314
- 2.15. Visuotinė lietuvių enciklopedija. Vilnius, 2009, t.16, p. 444-445.

3. TURIMOS TYRIMŲ MEDŽIAGOS ANALIZĖ IR APIBENDRINIMAS

3.1. Turimi ikonografiniai duomenys, apmatavimai

Svarbiausi turimi informacijos apie Vilniaus evangelikų senąsias kapines šaltiniai išvardinti Audronės Kasperavičienės šių kapinių istorinių-menotyrinių tyrimų ataskaitoje, 1993 m.

Svarbus šaltinis, nustatant kokios buvo Vilniaus evangelikų senosios kapinės, yra 1829 m., 1845 m. Vilniaus miesto planai.

Daugiausia informacijos suteikia po antrojo pasaulinio karo sudarytas kapinių inventorizacijos planas, saugomas Kultūros paveldo centro paveldosaugos bibliotekos archyve. Šį planą atitinka inventorizacijos biuro 1962-03-16 sudarytas kapinių palaidojimų inventorinis sąrašas. Gaila, kad sąrašo sudarymo metu didžioji dalis kapų jau buvo bevardžiai, nes 1958 m. uždarytos kapinės buvo sparčiai niokojamos.

Turimos visų penkių kapinėse stovėjusių koplyčių fotonuotraukos, iš kurių iki mūsų dienų išliko tik viena – Jano Frydricho Niškovskio. 1946 m. architektūros fakulteto studentai apmatavo tris koplyčias, apmatavimai saugomi Kultūros paveldo centro paveldosaugos bibliotekos archyve. 1946 m. Vilniaus universiteto kraštotyros būrelio studentai nurašė antkapinių paminklų užrašus originalo kalba (lenkų, rusų, vokiečių).

Spausdintinius ir rašytinius šaltinius Audronė Kasperavičienė skirsto į tris grupes. Pirmą sudaro praėjusiais šimtmečiais išleisti vadovai po Vilnių (A. Kirkoro, V. Zahorskio, V. Studnickio, A. A. Vinogradovo). Antrąją sudaro evangelikų-liuteronų ir evangelikų-reformatų bažnyčių istorijai, dailės kūriniams, bibliotekoms (A. Adamovičiaus knyga „Kosciol augsburgski w Wilnie“, 1855 m., V. Studnickio „Kosciol Evangelicko-reformowany w Wilnie“, 1935 ir kt.). Trečią šaltinių grupę sudaro archyviniai šaltiniai. Ši grupė buvo svarbiausia patikslinant Evangelikų kapinių ant Tauro kalno formavimosi istoriją.

3.2. Istorinių meninių tyrimų apžvalga

3.2.1. Kapinių istorinės raidos apžvalga (*Santrauka pagal Audronės Kasperavičienės istorinių-menotyrinių tyrimų ataskaitą, Paminklų restauravimo projektavimo institutas, F5 6539, 1993 m.*)

Pirmąsias evangelikų-liuteronų kapines Vilniuje 1556 m. įkūrė kunigaikštis Mikalojus Radvila Juodasis savo rūmų parke Liejyklos gatvėje. Šalia kapinių iki 1805 m. stovėjo ligoninė ir medinė bažnytelė. 1805 m. kapines uždarius Vilniaus universiteto profesorius Simonas Feliksas Žukovskis (1782-1834) nurašė visų likusių antkapinių paminklų užrašus. Deja, kaip 1922 m. J. Klosas vadove po Vilnių rašė, šie vertingi rinkiniai išvežti į Maskvą. Kai kurie antkapiniai paminklai iš senųjų kapinių Liejyklos gatvėje buvo įmontuoti į naujųjų evangelikų-liuteronų laidojimo koplyčios, pastatytos 1819 m., grindis.

Nors visoje ikikarinėje literatūroje nurodoma, kad sklypą naujoms evangelikų-liuteronų kapinėms dabartinio Tauro kalno teritorijoje nupirko Vilniaus miesto valdybos narys Gotfridas Hanas 1806 m. ir jame 1809 m. buvo įsteigtos kapinės, kurios 1810 m. buvo aptvertos tvora, o prie vartų pastatyta prieglauda-ligoninė beturčiams, R. Firkovičius ir Audronė Kasperavičienė nustatė, kad kapinių įkūrimu laikytina ankstesnė data. Lietuvos Valstybiniame Istoriniame archyve, Vilniaus miesto magistrato fonde saugomame dokumente (F458, AP.1, B.536, 1.1) rašoma, kad Gotfridas Hanas 1798 m. birželio mėn. savo nupirkame už 990 sidabrinių rublių tuščiam sklype pastatė mūrinį namą, su tikslu įkurti tame sklype kapines ir įsipareigojo už šį sklypą kasmet sumokėti mokesčius į miesto iždą. Dokumentas, kuriame G. Hanas įsipareigoja mokėti mokesčių už kapinių sklypą buvo surašytas 1803 m. balandžio 13 d. Vadinasi tais metais sklypas jau buvo nupirktas ir jame jau stovėjo mūrinis namas. Remdamasi šiuo dokumentu A. Kasperavičienė daro išvadą, kad kapinės įsteigtos keliais metais

anksčiau negu nurodoma literatūroje, o sklypas kapinėms įsigytas 1798 m., t.y. anksčiau negu Rasų kapinių, kurios laikomos seniausiomis Vilniaus kapinėmis.

1829 m. plane matome, kaip atrodė evangelikų-liuteronų kapinių sklypas su pastatais pirmaisiais kapinių gyvavimo dešimtmečiais. Sklypo kompozicija griežtai simetriška su centrine koplyčia viduryje ir dviem nedidelėm koplytėlėm iš abiejų šonų. Šioje dalyje laidojama nebuvo. Net kapinių inventORIZACIJOS plane, sudarytame po II-ojo Pasaulinio karo pietinė kapinių dalis prieš koplyčią rodoma kaip neužlaidota. Sklypo pietinėje pusėje, šalia kelio į Zakretą, buvo du tvoromis atitverti stačiakampiai sklypeliai. Vakariniame matomi du mūriniai pastatai, rytiniame – vienas. Tai tikriausiai G. Hano dokumente minėti, XVIII-XIX a. sandūroje pastatyti mūriniai vargšų ligoninės–prieglaudos ir kapinių aptarnavimo pastatai, kuriuose gyveno duobkasiai bei iš rinkliavų išlaikomi elgetos. A. Kasperavičienė daro prielaidą, kad pagal pirminį užmanymą pietinė teritorijos dalis iki centrinės koplyčios buvo lyg „gyvenamoji“, o centrinė koplyčia buvo tarsi antrieji vartai į kapines, už kurių buvo jau laidojami plotai. Į koplyčią vedė centrinė alėja, apsodinta medžiais.

Antras Evangelikų kapinių ant Tauro kalno formavimosi etapas prasidėjo 1829 m., kai evangelikams-reformatams prireikė naujų kapinių, nes 1640 m. įsteigtos kapinės Pylimo gatvėje buvo perpildytos ir jau nuo 1731 m. buvo reikalaujama kapinės išskeldinti už miesto. 1830 m. magistratas pasiūlė evangelikams-reformatams sklypą ant Tauro kalno, kuriame ragino kuo greičiau įkurti kapines, nes grėsė choleros epidemija. Taigi, evangelikų-reformatų kapinių įkūrimo ant Tauro kalno data laikytina 1830 m. Išlikusioje rytinėje kapinių tvoroje dar galima rasti žymę, kur evangelikų-reformatų kapinių tvora buvo primūryta prie evangelikų-liuteronų tvoros. Ar buvo tvora tarp abiejų kapinių šiuo metu nežinoma.

1958-05-30 Vilniaus miesto vykdomojo komiteto sprendimu Nr. 301 kapinės buvo uždarytos, daug vertingų kapų ir paminklų sunaikinta. Įvyko grandiozinio paminklo tarybinės armijos žygdarbiams atminti ant Tauro kalno konkursas, prasidėjo darbai prieigose. Sustojus paminklo kūrimo darbams, buvusio Lietuvos labdarybės draugijos Šv. Mikalojaus berniukų bendrabučio vietoje, Tauro kalno viršūnėje pagal tipinį Donbaso angliakasių kultūros rūmų projektą buvo pastatyti Profsajungų kultūros rūmai. Statant Profsajungų rūmus sunaikintas šiaurinis evangelikų-reformatų kapinių pakraštys su tvora ir palaidojimais. Galutinai kapinės sunaikintos 1973 m. statant Santuokų rūmus.

Bandant išsaugoti kapines nuo visiško sunaikinimo vyko parašų rinkimo akcija. Vilniaus m. Vykdomojo komiteto kultūros skyrius sudarė komisiją, kuri turėjo išsiaiškinti kokie žymūs kultūros ir mokslo veikėjai palaidoti šiose kapinėse. Komisijos išvadose pažymėta kritiška kapinių būklė ir nuomonė, kad laidojimo kontorai, įsikūrusiai kapinėse, reikalinga duoti griežtą nurodymą sustabdyti tolimesnį kapinių griovimą. Komisija sudarė žymių žmonių, palaidotų šiose kapinėse sąrašą, pasiūlė organizacijai, vykdančiai kapinių likvidavimo darbus svarbiausius paminklus perkelti į kitas Vilniaus kapines.

3.2.2. Kapinių koplyčios

Lietuvos gubernijos architektas Karolis Šildhauzas suprojektavo ir naujųjų evangelikų-liuteronų kapinių viduryje 1819 m. pastatė centrinę koplyčią (invent. plane 11 kvartalas). Koplyčia buvo aukščiausias, architektūrinėmis formomis turtingiausias, visą kapinių erdvę apie save organizuojantis statinys. Stambi koplyčia buvo grakščių rafinuotų architektūrinių formų, tobulai komponavosi klasicistinių vartų angoje. Jos architektūroje jau galima pastebėti ir eklektiškumo apraiškų.

Dešinėje išorinėje koplyčios sienoje buvo įmūryta marmurinė 1794 m. sukilimo dalyvio, Tobiašo Bicevičiaus paminklinė lenta. Jos teksto vertimas, pateiktas A.N.Kirkoro, Pasivaikščiojimai po Vilnių ir jo apylinkes, Vilnius, 1991, buvo vertingas XIX a. akrosticho pavyzdys. Lenta dingusi. Į koplyčios grindis buvo įmūrytos iš senųjų liuteronų kapinių perkeltos penkios antkapinės plokštės, kurios dabar yra Rasų kapinėse.

Abiejose centrinės koplyčios pusėse stovėjo po nedidelę giminės koplytėlę.

Viena jų buvo skirta medicinos ir chirurgijos daktarui, Vilniaus universiteto teorinės ir praktinės chirurgijos viešajam tikrajam profesoriui, Paryžiaus medicinos akademijos nariui Janui Frydrichui Niškovskiui (invent. plane 2 kvartalas, Nr. 92). Ši koplyčia - vienintelis išlikęs kapinėse statinys. Tai klasicistinis vienaaukštis, keturkampis, lėkštu stogu statinys su keturių dorėninių kolonų portiku pagrindiniam fasade. 1975 m. koplytėlė buvo restauruota ir pritaikyta suvenyrų kioskui, nebeliko kryžiaus, memorialinių lentų. Laidojimo rūsyje buvusios aštuonios memorialinės lentos galėjo išlikti užmūrytos.

Kita klasicistinio stiliaus koplytėlė stovėjo rytinėje centrinės koplyčios pusėje. Tai buvo ramių proporcijų, kvadratinio plano su lėkštu dvišlaičiu stogu statinys. Pagrindinis fasadas puoštas dviem toskaninio orderio puskolonėmis, tarp kurių virš durų buvo įkomponuota paminklinė lenta. Kas palaidotas koplytėlėje nenustatyta.

Vakarinėje kapinių pusėje netoli vartų prie pat kapinių tvoros stovėjo nedidelė klasicistinių formų koplytėlė (invent. plane 2 kvartalas, Nr. 20). Jos architektūra paženklinta stilistiniais XX a. pr. ieškojimais. Ši koplytėlė fasade turėjo savitus keturis piliastus, primenančius dorėninį orderį, su stilizuotais stačiakampiais kapiteliais ir bazėmis. Kiekvienas kapitelis turėjo po tris giliai įrėžtas kaneliūras. Koplytėlė turėjo aštuonių filingų medines, rozetėmis puoštas duris, virš kurių buvo paminklinė lenta. Deja, kas buvo palaidotas šioje koplytėlėje, taip pat, nepavyko nustatyti.

Nuotraukoje už koplytėlės matomas kolumbariumas. Nors rašytiniuose šaltiniuose neaptikta kolumbariumo paminėjimo, matyt jis čia buvęs.

Šiaurinėje kapinių pusėje, evangelikų-reformatų teritorijoje (8 kvartale) stovėjo klasicistinio stiliaus Felicijos Bedrut giminei skirta koplytėlė. Tai buvo kompaktiškas, kvadratinio plano, dengtas lėkštu dvišlaičiu stogu statinys. Fasadą skaidė keturi dorėninio orderio piliastrai. Frontono timpane buvo skulptoriaus Kazimiero Jelskio (1782-1867) sukurta reljefinė kompozicija. Ši koplyčia atsirado jau po 1830 m. kapinių išplėtimo, apie 1836 m. (Felicija Bedrut mirė 1834 m.). Šios koplyčios architektūrinėse formose ir tobulose proporcijose jaučiama subrendusio, turinčio savitą kūrybinį braižą klasicistinės architektūros kūrėjo ranka. A. Kasperavičienė daro prielaidą, kad autoriumi galėjo būti ir K. Podčasinskis.

3.2.3. Antkapiniai paminklai

Evangelikų kapinėse buvo patys seniausi krikščioniškieji antkapiniai paminklai Vilniuje, atkelti iš liuteronų kapinių Liejyklos gatvėje. Tai be galo vertingi dailės kūriniai (antkapinės plokštės), kurių amžius siekė XVI-XVII a., mūsų dailės istorikų netyrinėti, kai kurie net nežinomi. Seniausųjų turimos tik fotografijos, atliktos J. Hopeno 20 a. pradžioje. Vėlyvesniajai atkeltų antkapinių paminklų grupei priklauso didžiulės barokinės antkapinės plokštės, kurių likučiai perkelti į Rusų kapines. Be teksto ir tekstinio rėmo jos turi barokui charakteringą ornamentiką ir simboliką – kaukolės su kaulais ir giltinės motyvais.

Naujai įkurtose evangelikų kapinėse visiems XIX a. pr. antkapiniams paminklams būdingas klasicistinių estetinių normų ir motyvų prisilaikymas – tai kolonos, obeliskai, antikinės stelos, portalai, kuriuose simbolika daugiau pasaulietinio charakterio – urna, lūžusi kolona, draperija...

Nuo XIX a. vidurio antkapiniuose paminkluose populiariausiu simboliu tampa kryžius.

Išvada. Naujai įkurtose evangelikų kapinėse tiek antkapiniai paminklai, tiek koplyčios, tvora, vartai bei pats kapinių išplanavimas turėjo klasicistinį charakterį, būdingą reformatoriškajai architektūrai ir dailei.

3.2.4. Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekse palaidotų žymių asmenų sąrašas

Sąrašas parengtas remiantis Audronės Kasperavičienės 1993 m. atliktais istoriniais-menotyriniais tyrimais ir Edmund Malachowich 1996 m. knygoje „WILNO“ psl. 438-445 pateiktais duomenimis. Kai kurie neatitikimai bei netikslumai, ypač pavardžių rašyboje, šiame sąraše netikslinti. Pastabos apie paminklų vietą ir išlikimą pateiktos iš kapinių likvidavimo laikotarpio dokumentų.

Eil. Nr	Pavardė vardas	Gyvenimo metai	Profesija	Pastabos
1	2	3	4	5
1.	Abichtas Johanas Heinrichas	1772.V.2 – 1816	Profesorius	
2.	Abichtas Adolfas (Abicht Adolf)	1793 – 1860	Medicinos daktaras, Vilniaus universiteto profesorius	
3.	Adamovičius Adomas Ferdinandas (Adamowich Adam-Ferdinand)	1802.12.06 - 1881.04.30	Medicinos daktaras, Vilniaus universiteto profesorius	Paminklas perkeltas į Rusų kapines
4.	Augustaitis Pranas	1893.04.25 –	Filosofijos daktaras,	Paminklas

		1941.08.11	Kauno universiteto anglų kalbos ir literatūros dėstytojas. 1940-1941 m. – Vilniaus universiteto profesorius	likviduojant kapines dingo
5.	Benoni – Ščetinovas Sergejus	1894 – 1944	Operos artistas (La Scala), bosas-baritonas	
6.	Boguslavskis Martynas	1802 – 1860	Slucko gimnazijos mokytojas	
7.	Briotetas Jokūbas	1746 – 1819	Chirurgas, Vilniaus universiteto profesorius	
8.	Cumftas Jonas	1865 – 1929	Medicinos daktaras, Vilniaus ligonių kasos okulistas	
9.	Čarnockis Simonas (Czarnocki Szymon)	1868 – 1937	Literatas	
10.	Dambrovskis Simonas (Dambrowski Szymon)	1577 – 1625	Žymus liuteronų pamokslininkas	
11.	Daunaras Rapolas (Downar Rafal)	1771 - 1854	Kėdainių gimnazijos lenkų kalbos mokytojas	
12.	Evertas Voldemaras (Everth Woldemar)	1812.03.15 – 1895.02.15	Evangelikų-augsburgiečių tikėjimo vyskupas, Varšuvos generalinis superintendantas	
13.	Falkovskis Stanislavas (Falkowski Stanislaw)	1874 - 1937	Evangelikų –reformatų sinodo kuratorius	
14.	Fusas Albertas Jurgis (Fuss Jerzy Albert)	1806 - 1854	Vilniaus astronominės observatorijos direktorius	Paminklas likviduojant kapines dingo
15.	Gavrilovas Aleksandras	1854 - 1926	Caro armijos generolas	
16.	Glovackis Juzefas (Glowacki Jozef)	1830 - 1893	Generalinis evangelikų bažnyčios superintendantas	
17.	Gliuksbergas Teofilis Kristijanas (Glucksberg Krystian Teofil)	1796 - 1876	Vilniaus universiteto spaustuvininkas	Paminklas perkeltas į Rasų kapines
18.	Gorodičius Piotras (Gorodziez Piotr)	1886 - 1941	Pastorius, evangelikų –reformatų bažnyčios superintendantas	
19.	Grabovskis Vilhelmas (Grabowski Wilhelm)	x - 1902	Gamtininkas, Vladislavo Sirokomlės draugas	
20.	Gresetas Aleksandras (Gresset Aleksander)	1765 - 1822	Caro generolas, Lietuvos korpuso štabo viršininkas	
21.	Gutovskis Vladislavas (Gutowski Wladyslaw)	1870 – 1943?	Literatas, žurnalistas	
22.	Gutas Jurgis (Gutt Jerzy)	1769 - 1830	Farmacinininkas, vaistinės savininkas	
23.	Haušteinas Benjaminas (Haustein Benjamin)	1778 - 1836	Vilniaus universiteto vokiečių kalbos adjunktas	
24.	Hedemanas Otas (Hedemann Otto)	1887 - 1937	Metraštininkas	
25.	Hermanas Florianas (Herman Florian)		Muzikas ir kompozitorius	

26.	Hofmanas Edvardas (Hoffman Edward)	x - 1941	Filosofijos daktaras, gimnazijos direktorius	
27.	Hornas Piotras (Horn Piotr)	1772 - 1847	Lietuvos pašto valdininkas, civilinis gubernatorius	
28.	Ižickis-Hermanas Bronislovas (Iżycki-Herman Bronislaw)	1865 - 1936	Visuomenės veikėjas	
29.	Jastžebskis Mykolas Juozas (Jastrzebski Michal Jozef)	1858 - 1938	Evangelikų-reformatų bažnyčios superintendantas	
30.	Jablonska Stefanija	1861 - 1936.07.05	Pirmoji lietuvių literatūros populiarintoja lenkų kalba (A.Baranausko, Vydūno, Maironio kūrinių vertėja)	
31.	Kaderas Andriejus (Kader Andrzej)	1831 - 1902	Evangelikų-reformatų bažnyčios superintendantas	
32.	Kaderas Bronislavas (Kader Bronislaw)	1863 - 1937	Chirurgas, Jogailos universiteto profesorius, Vilniaus evangelikų-reformatų sinodo kuratorius	Paminklas perkeltas į Saltoniškių kapines
33.	Korvin-Kurkovska Mykolina (Korwin-Kurkowska Michalina)	1848 - 1920	Pilietė ir filantropė	
34.	Kovalska Karolina (Kowalska Karolina)	1797 – 1855	Adomo Mickevičiaus draugė	
35.	Kurnatovskis Henrikas (Kurnatowski Henryk)	1809 - 1889	Pedagogas	
36.	Kurnatovskis Mykolas (Kurnatowski Michal)	1843 – 1927(9?)	1863 m. sukilimo dalyvis	
37.	Lambekas Teodoras (Lambeck Teodor)	1837 - 1893	Knygų pardavėjas	
38.	Letovas Motiejus (Lettow Maciej)	1593 - 1662	Karaliaus Vladislovo IV gydytojas	
39.	Lipinskis Steponas (Lipinski Stefan)	1805 - 1879	Pastorius, paruošęs mirčiai Simoną Konarskį	
40.	Labovskis Aleksandras (Labowski Aleksander)	1768 - 1831	Pastorius, pedagogas	
41.	Mackevičius Vaclovas (Mackiewicz Wacław)	1871 - 1938	Evangelikų-reformatų sinodo kuratorius	
42.	Machnauras Mykolas (Machnaur Michal)	1784 - 1828	Vilniaus vaistininkas	
43.	Machnauras Jonas Vaclovas (Machnaur Jan Wacław)	1822 - 1908	Visuomenės veikėjas, filantropas	
44.	Marševskis Juozapas (Marszewski Jozef)	1827 – 1874.03.27	Tapytojas, peizažistas	
45.	Niškovskis Jonas Fridrichas (Niskowski Jan Frydrich)	1774.03.16 – 1816.09.03	Vilniaus universiteto chirurgijos profesorius	
46.	Ostachkevičius Viktoras (Ostachkiewicz Wiktor)	1815.01.23- 1901.09.04	Reformatų kolegijos sinodo pulkininkas kuratorius	
47.	Palčevskis Juozas (Palczewski Jozef)	1800 - 1883	Pedagogas, Švenčionių gimnazijos direktorius	

48.	Pertesas Karolis (Perthees Karol)	1740 - 1815	XVIII a. lenkų kartografas	
49.	Putkameris Laurynas (Puttkamer Wawrzyniec)	1794.08.14 – 1850.01.30	Grafas, visuomenės veikėjas, Lydos pavieta maršalka, Adomo Mickevičiaus mylimosios Marilės (Wereszczakowna) vyras	
50.	Putkameris Stanislovas (Puttkamer Stanislaw)	1828 - 1904	Marilės (Wereszczakowna) sūnus	
51.	Putkameris Ipolitas (Puttkamer Hipolit)	1861 - 1895	Marilės (Wereszczakowna) anūkas	
52.	Putkameris Laurynas (Puttkamer Wawrzyniec)	1859 - 1923	Marilės (Wereszczakowna) anūkas	
53.	Saundersas Vilhelmas Heinrichas (Saunders Wilhelm Heinrich)	1794.07.24-1838.08.10	Valsybės patarėjas	Paminklas perkeltas į Rasų kapines
54.	Sestšencevičius-Bohušas Stanislovas (Siestszencewich-Bohusz Stanislaw)	1869.11.09-1927.05.24	Tapytojas, Vilniaus universiteto profesorius	Paminklas perkeltas į Rasų kapines
55.	Simonaitytė-Budrienė Etenė	1870-1941	Ievos Simonaitytės motina	
56.	Strausas Martynas (Strauss Marcin)	1790-1870	Vilniaus miesto prezidentas	
57.	Strausas Aleksandras (Strauss Aleksander)	1834-1896	Tapytojas ir fotografas	
58.	Strausas Robertas (Strauss Robert)	1842-1905	Gydytojas, visuomenės veikėjas	
59.	Svida Stefanija (Swida Stefania)	1865-1934	Pedagogė, švietimo organizatorė Vilniuje	
60.	Šporas Edvardas (Szpor Edward)	1842-1886	Vilniaus vaistininkas	
61.	Štolemanas Gustavas (Sztolcman Gustaw)	1875-1936	Gydytojas	
62.	Šulcas Motiejus (Szulc Maciej)	1743-1821?	Vaistininkas	
63.	Šulskis Boleslovas (Szulski Boleslaw)	1851-1911	Pedagogas, antikvaras	
64.	Tumas Konstantinas (Thumas Konstanty)	1845-1906	Lietuvių kalvinių pamokslininkas Žemaitijoje	
65.	Ticėjus Augustinas (Titius Augustyn)	1777-1839	Garsaus restorano „Tivoli“ savininkas	
66.	Ticėjus Julius (Titius Julian)	1819-1898	Gydytojas, Vilniaus medicinos draugijos pirmininkas	
67.	Vagneris Johanas (Wagner Johan), Kiti šeimos nariai	1742-1811	Vilniaus architektas (kiti: kariškis, teisininkas, farmaceutas)	Šeimos kapo paminklo liekanos kapinių tvoroje
68.	Valtcas Leopoldas (Waltz Leopold)	x - 1896	Fortepiono mokytojas	
69.	Veber Ludvika (Weber Ludwika)	x- 1892	Evangelikų kapinių sodininko dukra	

70.	Vinogradovas Mykolas	1841-1906	Pedagogas, savivaldybės veikėjas	
71.	Vitzelis Karolis (Wittzell Karol)	1796-1830	Sodininkas, botanikos sodo direktorius	
72.	Velkas Aleksandras Karolis (Waeleck Aleksander)	1801-1869.09.16	Medicinos daktaras, Vilniaus Medicinos-chirurgijos akademijos profesorius	Kapinių likvidavimo metu antkapio nebuvo
73.	Volanas Konstantinas (Wolan Konstanty)	1799-1862	Evangelikų –reformatų kolegijos prezidentas	Paminklas perkeltas į Saltoniškių kapines
74.	Volfgangas-Jonas Frydrichas (Wolfgang Jan Fryderyk)	1776.07.17-1859.05.29)	Farmacijos profesorius Vilniaus universitete	Paminklas perkeltas į Rasų kapines
75.	Vojničius Aleksandras	1843-1914	Gydytojas	
76.	Zaleska-Denel Jadviga	x-1911	Muzikos mokytoja	
77.	Zastovas Alfredas	1890-1929	Tapytojas, pedagogas	
78.	Zaštautas Aleksandras (Zasztowt Aleksander)	1877-1944	Inžinierius, socialistų veikėjas	
79.	Zeifertas Karolis (Zejfert Karol)	x-1900	Pedagogas, pianistas	
80.	Zeidleris Jonas (Zeydler Jan)	x- ~1830	Vilniaus vaistinininkas	
81.	Žemetas Alberta (Žamett Albert)	1821.11.21-1876	Tapytojas peizažistas, lenkų teatro dekoratorius	
82.	Žyrkevičius Aleksandras (Żyrkiewich Aleksander)	x-1927	Vilniaus paveldo antikvaras, muziejaus steigėjas	

3.2.3. Istorinių-meninių tyrimų išvados

1. Sklypas evangelikų-liuteronų kapinėms ant Tauro kalno buvo nupirktas dar 1798 m. Gotfrido Hano, o pačios kapinės įkurtos gerokai prieš literatūroje minimą datą -1809 m.
2. 1829 m. liuteroniškoji kapinių dalis buvo pilnai susiformavusi, o jų išplanavimas turėjo griežtą klasicistinį charakterį.
3. 1830 m. prie evangelikų-liuteronų kapinių stačiakampio sklypo šiaurinėje pusėje buvo prijungtas stačiakampis sklypas skirtas evangelikų-reformatų kapinėms ir aptvertas bendra tvora. Tvorų sudūrimo vietą galima atsekti išlikusiame vakariniame tvoros fragmente.
4. Kapinės turėjo penkias klasicistinio stiliaus koplyčias, iš kurių išliko tik viena – Niškovskių. Koplyčios buvo sunaikintos apie 1970 m., Centrinės koplyčios vietoje stovi Santuokų rūmai.
5. Kapinėse buvo vertingi XVI-XVII a. antkapiniai paminklai – vieninteliai tokio tipo memorialinio paveldo pavyzdžiai Vilniuje. Dalies jų likimas nežinomas, dalies liekanos yra Rasų kapinėse.
6. 18 a. pradžios ir vėlyvesni antkapiniai paminklai turi daug bendrų stilistinių bruožų su Rasų ir Bernardinų kapinių antkapiniais paminklais, tačiau juose jaučiamos stipresnės estetinės klasicistinės nuostatos, būdingos protestantiškajai dailei ir architektūrai.
7. Kapinės buvo uždarytos 1958 m., o galutinai sunaikintos 1973 m., statant Santuokų rūmus.
8. Kai kurie antkapiniai paminklai išliko Rasų ir gal kt. kapinėse.
9. Kapinės XIX a. buvo gerai prižiūrimos garsaus sodininko Vėberio, išpuoštos gėlynais, krūmokšniais ir naujais vingiuotais takais.

4. ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

4.1. Kapinių vieta mieste

Senosios evangelikų kapinės įkurtos viršutinėje Tauro kalno terasoje. Tai labai reikšminga miesto centro teritorija tiek urbanistiniu, tiek socialinio-visuomeninio intereso aspektu.

Tauro kalnas – tai unikali žalia kalva, vainikuojanti Vilniaus miesto centrinės dalies želdynų sistemą. Nuo jo į tris puses atsiveria plačios panoramos, puikūs vizualiniai ryšiai su Gedimino pilimi, Lukiškių aikšte, Žvėrynu, Neries dešiniuoju krantu. Terasa prieš buv. profsajungų rūmus – viena vertingiausių Vilniaus apžvalgos aikštelių. Pėsčiųjų traukos, jungiančios miesto centrą su Naujamiesčiu, per Tauro kalną gana intensyvios.

Tauro kalnas nuolatos traukė visuomenės ir valdžios atstovų dėmesį kaip vieta paminklams, simbolinę kultūrinę valstybinę reikšmę turintiems objektams. Sovietmečio ideologų akimis kapinės Tauro kalne buvo ideologinis svetimkūnis, primenantis apie garbingą Lietuvos ir atskirų jos žmonių praeitį, todėl buvo sunaikintos.

Atgimusiai Lietuvai ypač svarbus istorinės praeities prikėlimas, atminimo apie ją palikimas ateinančioms kartoms. Senujų evangelikų kapinių vietos pažymėjimas, informatyvus jų memorialinio charakterio regeneravimas – tai patriotinė mūsų kartos pareiga.

4.2. Esama kapinių būklė

Šiaurės vakarinis kapinių kampas nukastas statant buv. Profsajungų rūmus, 1964 m. Kapinės galutinai likviduotos 1973 m., statant Santuokų rūmus. Likviduojant kapines palaikai nebuvo perlaidoti, tik įvairiais būdais sunaikinta antžeminė antkapinių paminklų dalis. Plika akimi matomi iš po velėnos kyšantys antkapinių paminklų fragmentai, galimai yra ir užkastų antkapinių paminklų. Centrinė kapinių koplyčia buvo nugriauta ir jos vietoje pastatyti santuokų rūmai, nugriautos ir kitos koplyčios, sunaikintas Vagnerių šeimos memorialas prie kapinių tvoros. Liko tik Jano Frydricho Niškovskio koplyčia-mauzoliejus. Senosios antkapinės lentos, kurios buvo atkeltos į šias kapines iš uždarytų kapinių Liejyklos gatvėje, ir keletas žymių žmonių antkapinių paminklų perkelti į Rasų kapines, keletas – į Saltoniškių kapines. Iš buvusios mūrinės tinkuotos tvoros apie kapines liko tik jos rytinė dalis, tačiau ženkliai pakitusi: arkinės nišos užmūrytos, nugriautas buvęs į sieną įmūrytas Vagnerių šeimos memorialas, siena paaukštinta dėl JAV ambasados saugumo reikalavimų.

Autentiškas kapinių išplanavimas, takų sistema iš dalies išlikusi. Įrengti keli nauji takai, keli seni – nunykę.

5. PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

5.1. Bendros nuostatos

1795 m. uždraudus laidoti šventorių kapinėse miesto centre, pradėtos steigti užmiesčio kapinės. Evangelikų kapinės Tauro kalne buvo vienos pirmųjų (o gal ir pirmosios) užmiesčio kapinių Vilnuje. Jose palaidota daug žymių mūsų krašto žmonių. Klasicistinis kapinių centro išplanavimas bei koplyčių ir antkapinių paminklų architektūra atspindėjo XIX a.-XX a. pr. memorialinę kultūrą Lietuvoje.

1973 m. antroje pusėje likviduojant Evangelikų kapines, kapinių antžeminė dalis buvo sunaikinta, tačiau palaidojimai nebuvo iškelti. Liko tik viena koplyčia ir keliolika į kitas kapines iškeltų paminklų. Į Kultūros vertybių registrą kapinės įrašytos dėl architektūrinės, istorinės, memorialinės reikšmės. Istorinių kapinių naikinimas sovietmečiu buvo prievarta prieš tautos istoriją, jos relikvijas. Sveikintinas evangelikų bendruomenės noras atgaivinti atmintį apie šiose kapinėse palaidotus žmones, pagerbti vietą, kurioje po žeme ilsisi jų palaikai.

Projekto tikslas – architektūrinėmis, landšaftinėmis, restauracinėmis priemonėmis suteikti teritorijai memorialinį charakterį bei informuoti apie čia buvusias kapines. Kapinių teritorija turėtų tapti memorialiniu parku, atliekančiu švietėjišką edukacinę funkciją, kuri vilniečiai galėtų naudoti ramiam poilsiui.

5.2. Kapinių teritorijos ribos ir jų išplanavimas

5.2.1. Kapinių ribos

Projektas rengiamas Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijai, kurios ribos nustatytos Kultūros vertybių registre. Senosios autentiškos kapinių ribos pakitę: šiaurėje teritorija negrižtamai sunaikinta (nukasta) statant Profsajungų rūmus, pietuose – vietoj centrinės koplyčios pastačius Santuokų rūmus.

Išlikusi viena autentiška mūrine tvora fiksuota rytinė kapinių kraštinė, vakarinė riba atsekama pagal iš žemės išlendančias buvusios tvoros pamatų liekanas.

Siekiant, kad kapinių teritorija būtų suvokiama kaip atskiras memorialinis kompleksas turintis konkrečią apibrėžtą teritoriją, siūloma:

- esamą kapinių tvorą rytinėje pusėje restauruoti, atidengiant arkines nišas bei atstatant prie jos prigludusį Vagnerių šeimos paminklą,
- vakarinę ir šiaurinę kapinių pusę aptverti žema metaline ažūrine tvorele ant pamato, pagrindinėse priegose paliekant vartelius. Tikslinga tvorelės ornamento motyvui panaudoti kapinėse buvusių ir sunaikintų tvorelių pavyzdį, taip primenant tvarkomos teritorijos istorinį laikotarpį. Teritorijos ribų išryškinimui papildomai prie tvorelės siūloma karpoma gyvatvorė, šiaurinėje pusėje aukštesnė (kapinių užtvėrimui nuo buv. profsajungų rūmų teritorijos),
- pietinė kraštinė paliekama be tvoros dėl pasiketusios situacijos - Santuokų rūmų kaimynystės bei todėl, kad čia buvę pastatai, o ne laidojimo kvartalai.

5.2.2. Kapinių teritorijos išplanavimas

Teritorijos išplanavimo restauravimo pagrindas – XX a. pirmos pusės kapinių planas. Esamas takų tinklas gana artimas autentiškam. Siekiant, kad nebūtų vaikščiojama palaidojimų vietose, siūloma takų tinklą koreguoti, atstatant pirmines laidojimo kvartalų ribas.

Rengiant techninį projektą ir darbo dokumentaciją būtina takų vietą patikslinti archeologinių tyrimų pagalba.

Takai asfaltbetonio su žvyro dangos paviršiumi. Jų pagrindas turi būti tinkamas teritoriją aptarnaujančių mechanizmų įvažiavimui.

Pietinė teritorijos dalis prie Santuokų rūmų neperplanuojama - paliekama rūmams funkciškai būtina automobilių parkavimo aikštelė. Santuoką ir meilę simbolizuojantis meninis akcentas taipogi paliekamas.

5.3. Kompozicinės ir informacinės priemonės

Laidojimo kvartalų ribas siūloma išryškinti, kvartalų plokštumas pakėlus ~15-20 cm nuo takų bei apribojus plačiais bortais. Tai būtų vizualinė, mechaninė bei psichologinė prevencinė priemonė, apsauganti laidojimo vietas nuo vaikščiojimo jose.

Siekiant autentiškais elementais suteikti kapinių teritorijai memorialinį charakterį siūloma jose įrengti lapidarijų, į kurį atkelti į kitas kapines išvežtus antkapinius paminklus. Lapidarijų būtų galima papildyti antkapinių paminklų fragmentais, kurie bus rasti vykdant archeologinius tyrimus ir kapinių teritorijos tvarkymo darbus. Vieta lapidarijui siūloma centre, šiaurinėje kapinių dalyje.

Siūloma pažymėti buvusių koplyčių ribas, atkasant jų pamatus ar pamatų fragmentus, prie jų įrengiant informacines lentas. Galima sąlyginiais ženklais (pvz. informacinė lentelė, akmeninė lentelė su užrašu, krūmelis ir pan.) pažymėti žinomas žymių žmonių palaidojimo vietas. Archeologinių tyrimų metu atradus išraiškingesnius sunaikintų antkapinių paminklų fragmentus galima juos eksponuoti vietoje arba lapidarijuje.

Tikslinga restauruoti Niškovskių šeimos koplytėlę ir joje įkurti ekspoziciją apie čia buvusias kapines. Restauruota kapinių tvora rytinėje pusėje su atstatytu prie jos prigludusiu Vagnerių šeimos paminklu bei lapidarijum (į restauruotas nišas grąžintomis XVI-XVII a. antkapinėmis plokštėmis iš senųjų evangelikų kapinių) akivaizdžiai informuotų apie čia buvusias kapines. Norint užtikrinti šių vertingų memorialinės kultūros objektų saugumą, galima tvoros nišose eksponuoti paminklinių lentų kopijas, o originalus saugoti muziejuje arba eksponuoti Niškovskių šeimos koplyčioje.

Pagrindinę informacinę lentą siūloma įrengti vakarinėje kapinių pusėje buvusios koplytėlės vietoje. Dėmesio atkreipimui ir kaip buvusios koplytėlės ženklą siūloma informacinę lentą įkomponuoti į stilizuotą koplytėlės portiką.

Siekiant asociacijų su kapinių egzistavimo laikotarpiu, padėtų ir istorizuota mažosios architektūros bei šviestuvų stilistika.

5.4. Kapinių želdiniai

Kapinių teritorijoje gausu didelių vertingų medžių, dominuoja sodinti likvidavus kapines, susiformavęs ūksmingas parkas. Vėl „Vilniaus miesto parkai“ atliktoje želdinių inventorizacijoje (tirta šiek tiek

didesnė teritorija) užfiksuota 416 medžių, tarp kurių dominuoja paprastieji klevai, mažalapės liepos. Yra ąžuolų (vienas $\varnothing 110$), uosių, beržų, kaštonų.

Kadangi visa teritorija užlaidota, šiame etape nesiūloma sodinti naujų medžių. Galimas sergančių ar sunykusių medžių pakeitimas naujais. Visa buvusių laidojimo kvartalų teritorija užsėjama gazonine žole. Ateityje galimas želdinių atnaujinimas, pagal inventorinį planą nustačius neužlaidotas vietas, prieš tai jas patikslinus archeologiniais tyrimais.

Prie projektuojamos tvorelės vakarų ir šiaurės pusėse siūloma neaukšta $\sim 1,2$ m karpoma gyvatvorė, pvz. žvilgantysis kaulenis, paprastasis ligustras ar pan. Šiaurinėje pusėje, kapinių užtvėrimui nuo buv. profsajungų rūmų teritorijos, gyvatvorė aukštesnė. Ties lapidarijum projektuojami jį išryškinantys ir foną sudarantys želdiniai.

Norint labiau atskirti kapines nuo miesto erdvių bei pabrėžti teritorijos memorialinį charakterį, galimas ir teritorijos ribų apsodinimas tujų gyvatvore.

5.5. Kapinių pritaikymas ramiam poilsiui

Pradėtą kapinių pritaikymą poilsiui, įrengiant suoliukus rytinėje pusėje reiktų laikyti nepasisekusiu, neįvertinusių vietos, kurioje projektuota. Sumūrytos akmeninės tumbos ir suoliukai stovi ant laidojimo vietų, taip išreiškiant nepagarbą ten palaidotiems žmonėms. Vizualiai – tai svetimkūnis kapinių teritorijoje. Šalia – nežinia iš kur atsiradę stambūs akmenys, kuriuos būtina iškelti už kapinių teritorijos ribų.

Suteikiant galimybę teritorijoje ramiai pailsėti, siūloma prie takų dideliais intervalais išdėstyti neutralios formos suoliukus, kurie vizualiai neužgriozdotų teritorijos.

5.6. Teritorijos apšvietimas

Pagrindinius takus siūloma apšviesti parkiniais šviestuvais. Pagrindinė informacinė lenta apšviečiama. Galimas santūrus dekoratyvinis Niškovskių koplytėlės apšvietimas.

Projekto vadovė

Giedrė Miknevičienė

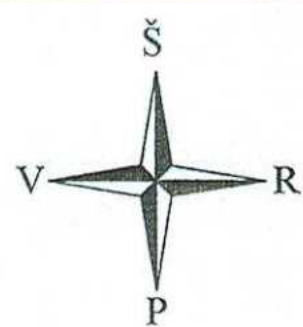
Reg. No. 16-338

Vilniaus miesto savivaldybės administracija
Miesto planavimo departamentas
Kultūros paveldo apsaugos skyrius
Vyturės g. 10, 01101 Vilnius

Monika Čekanauskaitė
2016-11-04

Pastaba:

Iki TP parengimo gauti KPD pritarimą dėl antkapinių paminklų perbūrimo į numatytą vietą Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse bei patikslinti Vilniaus senųjų kapinių, vad. Rėnų kapinių, komplekso bei Vilniaus evangelikų senųjų kapinių komplekso vertingumą senybes.

ID 010100540221

RPOFSAJUNGŲ RŪMAI

SKLYPO PLANAS.
M 1:500

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

①	VILNIAUS EVANGELIKŲ SENŲJŲ KAPINIŲ KOMPLEKSO SENOSIOS KAPINĖS (36177)
②	JANO FRYDRICHO NIŠKOVSKIO KOPLYČIA-MAUZOLIEJUS (1065, AIV48), (PASTATAS RESTAUROJAMAS, ĮRENGIAMAS INFORMACINIS CENTRAS)
③	TERITORIJOS VERTINGOSIOS SAVYBĖS: TVOROS LIEKANOS (RESTAUROJAMA, ATIDENGIAMOS ARKINĖS NIŠOS)
④	TERITORIJOJE ESANTYS, VERTINGŲJŲ SAVYBIŲ POŽYMIŲ NETURINTYS OBJEKTAI: SKULPTŪRA "ŠEIMA"
-----	VILNIAUS EVANGELIKŲ SENŲJŲ KAPINIŲ KOMPLEKSO RIBA (25 833 m²)
-----	TVARKOMOS TERITORIJOS RIBA (~19 900 m²)
▨	TVARKOMI ESAMI TAKAI, SUTAMPANTYS SU BUVUSIAIS KAPINIŲ TAKAIS
▨	RESTAUROJAMI ATKURIANT NEIŠLIKĘ KAPINIŲ TAKAI
▨	TVARKOMI ESAMI NAUJI TAKAI (JUNGIAMSI Į BUVUSIŲ KAPINIŲ TAKŲ TINKLĄ)
▨	NAIKINAMI ESAMI TAKAI, NUTIESTI PER BUVUSIUS LAIDOJIMO KVARTALUS
▨	ŠALIGATVIAI, TAKAI (BETONINIŲ PLYTelių DANGA)
▨	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖS, PRIVAŽIAVIMAI IR TAKAI PRIE SANTUOKŲ RŪMŲ PASTATO (BETONINIŲ TRINKELIŲ DANGA)
▨	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ (ASFALTO DANGA)
▨	ŽALIEJI PLOTAI (VEJA)
▨	SERVITUTAS (~1 687 m²)
⑧	ATIDENGIAMI IR EKSPONUOJAMI BUVUSIOS KOPLYTELĖS PAMATAI
⑨	ĮRENGIAMA KAPINIŲ INFORMACINĖ LENTA
⑩	ATIDENGIAMI IR EKSPONUOJAMI BUVUSIOS KOPLYČIOS PAMATAI
⑪	ĮRENGIAMOS LAPIDARIJUS
-----	ĮRENGIAMA NAUJA KAPINIŲ TVORA
-----	FORMUOJAMA KARPOMA GYVATVORĖ
S-1	ĮRENGIAMI SUOLAI SU ŠIUKŠLIADĖŽEMIS
P	AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ
⊗	ESAMI MEDŽIAI
⊗	ŠALINAMI MEDŽIAI
→	LANKYTOJŲ SRAUTŲ ATVYKIMO KRYPTIS
⊗	AKMENINĖS TUMBS (DEMONTUOJAMOS)
⊗	LAUKO RIEDULIAI (DEMONTUOJAMI)
⑦	DVIEJŲ MARŠŲ LAIPTAI (TVARKOMI)
Kv.2	LAIDOJIMO KVARTALO NR. PAGAL 1960 M. PLANĄ

PASTABOS:

- Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksą riba pažymėta pagal apibrėžtą teritorijos ribų planą (TRP, 2012 m.). Teritorijos plotas 25 833 m².
- Nekilnojamajai kultūros vertybei apsaugos zona nėra nustatyta, nes objektas patenka į Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Naujamiestis (33653, UV70), teritoriją.
- Tvarkomos teritorijos plotas nustatytas atsižvelgiant į tai, kad kapinių koplyčios vietoje stovi Santuokų rūmai, prie jų įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės, privažiavimas, nustatytas servitutas (1687 m²). Kapinių dalyje ties K. Kalinausko nebuvo laidojimo kvartalų, stovėjo prieglaudos. Zona ties K. Kalinausko galve daugiau skirta Santuokų rūmų aptamavimui, todėl nepriskirta prie tvarkomos teritorijos. Šiaurinė tvarkomos teritorijos riba nustatyta atsižvelgiant į reljefą - teritorija nukasta statant Prof. Sajungų rūmus, todėl tvarkoma zonos riba vedama šlaito viršumi. Tvarkomos teritorijos plotas ~19 900 m².
- Kapinių takų schema ir laidojimo kvartalų ribos restauruojami atkuriant pagal 1960 m. inventorinį planą.
- Šalinami medžiai parodyti tik ant restauruojamų atkuriant kapinių takų. Kapinių želdinius būtina papildomai įvertinti, atlikti taksaciją bei techninio projekto studijoje numatyti želdinių sanavimą, nevertingų ar sergančių medžių šalinimą.
- Smulkiosios architektūros formų vietos ir kiekis sąlyginis, tikslinamas projektavimo uždutyje. Suolai ir šiukšliadėžės statomi ant takų.
- Toršeriniai šviestuvai bus statomi greta takų, kiekis ir apšviestumo poreikis nustatomas techninio projekto studijoje.
- Žemės judinimo darbų vietoje privalomi archeologiniai tyrimai PTR 2.13.01:2011 "Archeologinio paveldo tvarkymas" nustatyta tvarka.
- Visi sprendiniai tikslinami rengiant tvarkymo darbų ir techninį projektus.

Reg. Nr. 16-338

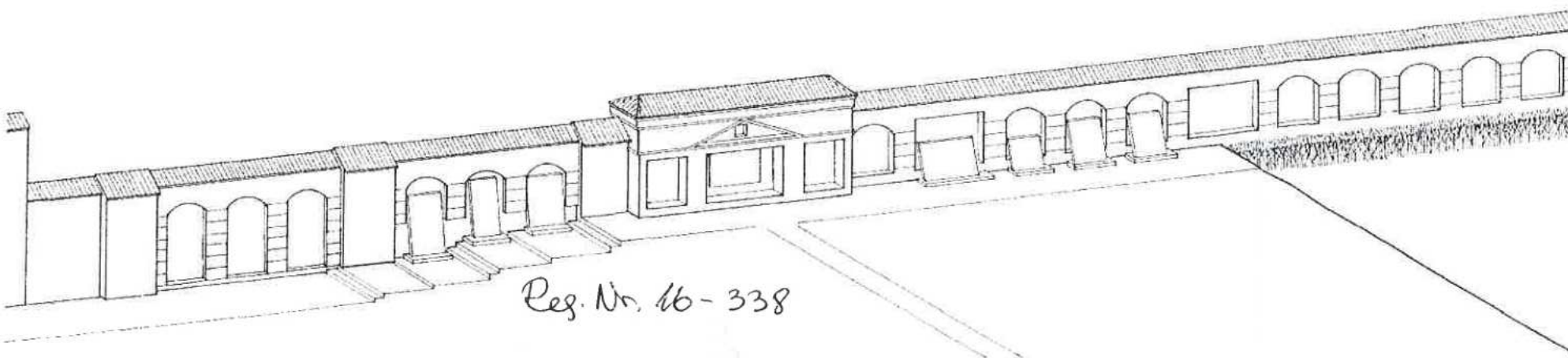
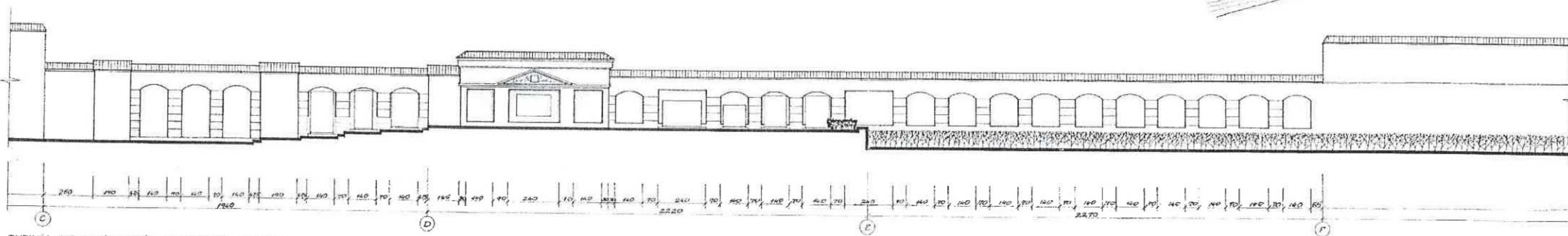
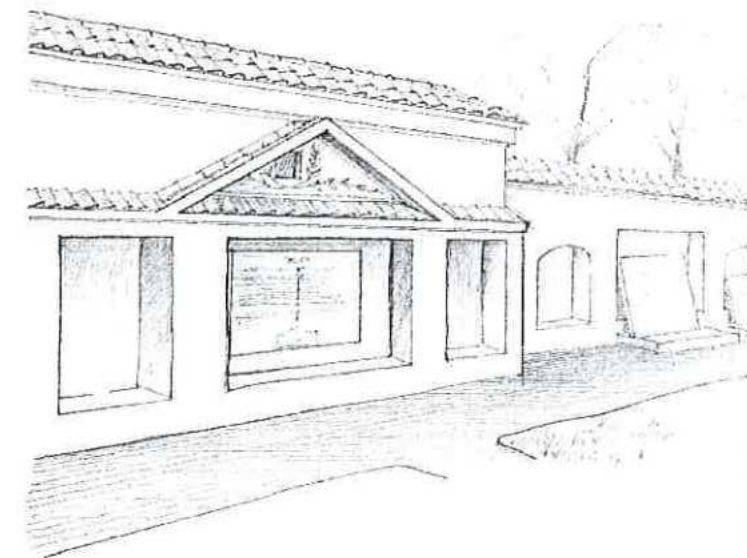
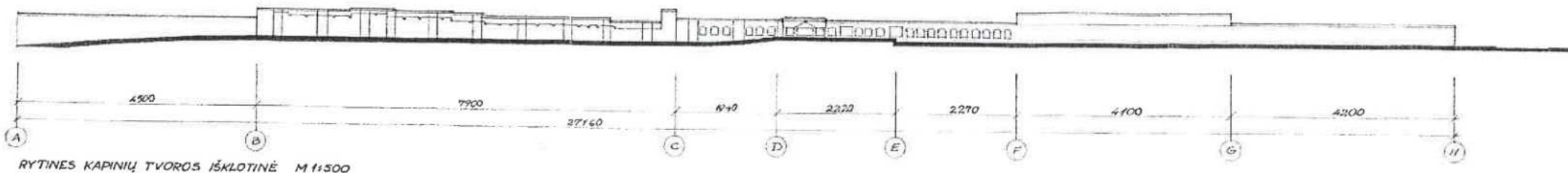
Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas
(unikalus kodas 12557)
K. Kalinausko g. / V. Mykaloičio-Putino g., Vilnius

Monika Čekauskaitė
2016.11.04

Pastabos žiūrėti atskirame rašale

Atest.Nr.	PROJEKTAVIMO IR RESTAUROJIMO INSTITUTAS	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (unikalus kodas 12557)	Laida
A046, 2670	PV G. Miknevičienė	K. Kalinausko g. / V. Mykaloičio-Putino g., Vilnius	0
A976, 2672	PDV M. Nemunienė	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos sutvarkymo projektiniai pasiūlymai	
	Arch. R. Kalvaitytė	SKLYPO PLANAS. M 1:500	
LT	Statytojas/užsakovas: Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia	PRI.16-14-PP-SP-02	Lapas SP-02

KAPINIŲ TVORA RYTŲ PUSĖJE

Reg. No. 16-338

[illegible]

Monika Čekanauskaitė
2016 M. 09
Pastabs štur. aiškinamajame rašte

KAPINIŲ TVOROS IR VARTŲ IŠKLOTINĖ
M 1:20

200 (kintantis pagal tako plotį)

305

300 iki kito stulpelio

Technical drawing of a monument base. The drawing shows a cross-section of the base with various dimensions and labels. The base is composed of several layers: a bottom layer (1), a middle layer (2), and a top layer (3). The total height of the base is 170. The width of the base is 20. The drawing includes dimensions for the base, the middle layer, and the top layer. The base is labeled 'segmento aukštis 66' and '20'. The middle layer is labeled '72' and '116'. The top layer is labeled '32' and '10'. The drawing also includes dimensions for the base, the middle layer, and the top layer. The base is labeled '20' and '7'. The middle layer is labeled '7' and '6'. The top layer is labeled '6' and '7'. The drawing also includes dimensions for the base, the middle layer, and the top layer. The base is labeled '20' and '7'. The middle layer is labeled '7' and '6'. The top layer is labeled '6' and '7'.

Winans, Ernest. *Casey's Whistle*. Athens: University of Georgia Press, 1991.
 Winans, Philip. *Big Whistles*. Athens: University of Georgia Press, 1991.
 Winans, Philip. *Casey's Whistle*. Athens: University of Georgia Press, 1991.
 Winans, Philip. *Casey's Whistle*. Athens: University of Georgia Press, 1991.

Моника Чернышова
№ 6 - 11 - 04

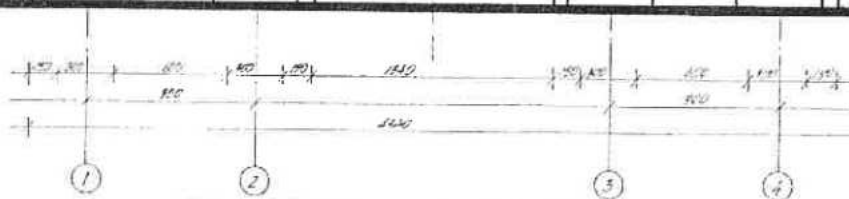
Parabes ziv. aishinguzhane
taste

Atest.Nr.	 PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS				Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (unikalus kodas 12557) K. Kalinausko g. / V. Mykolaičio-Putino g., Vilnius		
A046, 2670	PV	G. Miknevičienė		2016	Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos sutvarkymo projektiniai pasiūlymai		
A976, 2672	PDV	M. Nemunienė		2016			
	Arch.	R. Kalvaitytė		2016			
					KAPINIŲ TVORA IR VARTAI. M 1:20		Laida 0
LT	Statytojas/užsakovas: Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčia				PRI.16-14-PP-SP-03		Lapas SP-03 Lapų 1

KAPINIŲ INFORMACINĖ LENTA

Detalė "2"

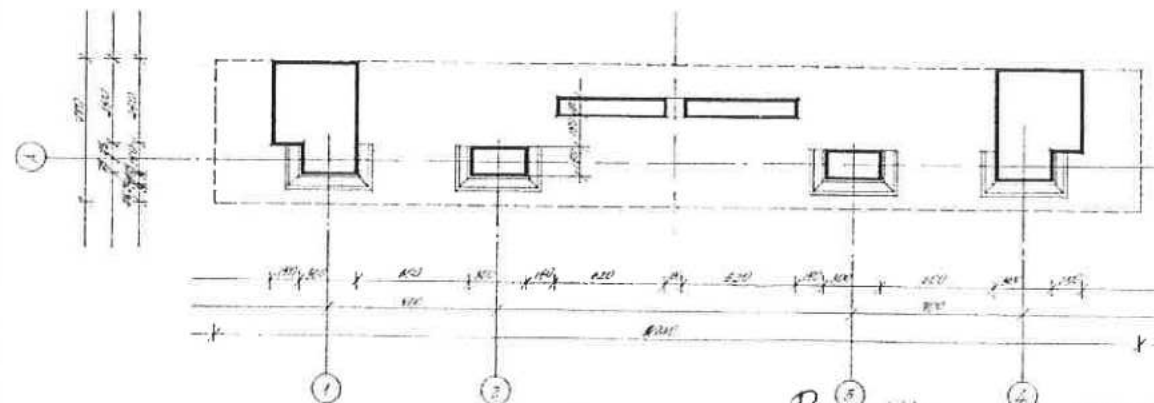
Detalė "1"

VAIZDAS IŠ PRIEKIO M 1:20

VAIZDAS IŠ ŠONO M 1:20

DETALĖ "2" M 1:5

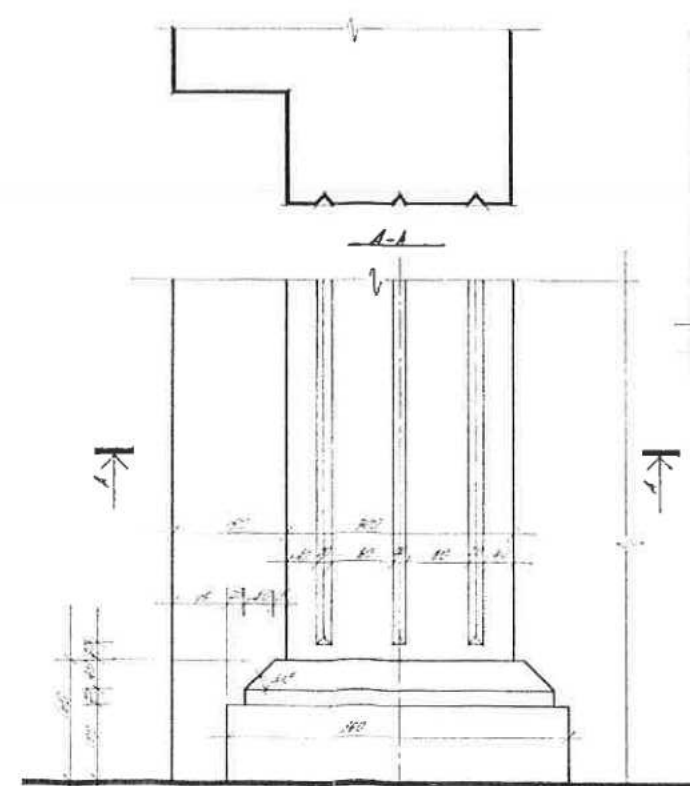
PLANAS M 1:20

R09, Nr. 16 - 338

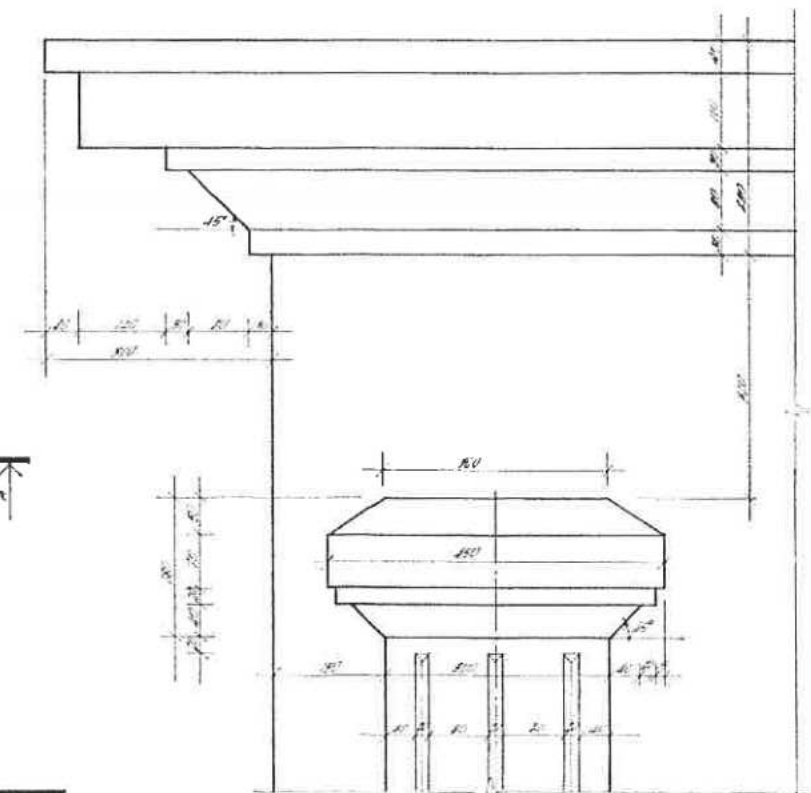
Vilniaus universiteto Istorijos ir kultūros mokslų fakultetas
Miesto planavimo ir architektūros katedra
Kultūros paveldo ir architektūros skyriaus vyriausioji specialistė

Monika Čekanauskaitė
2016.11.04

Postabų stūos. aiškinamasis
planas

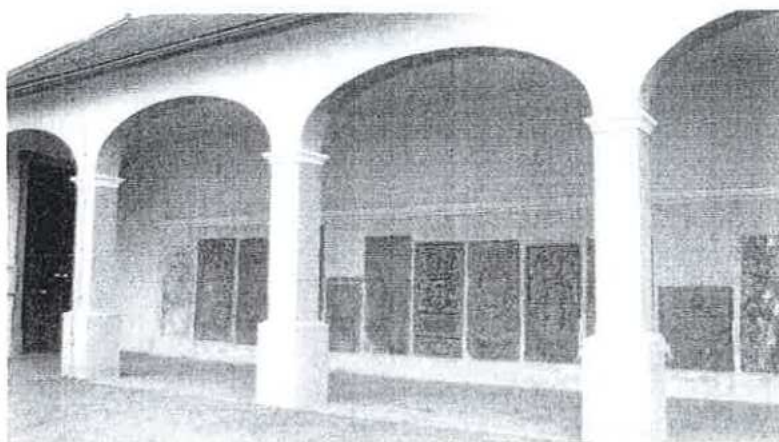

DETALĖ "1" M 1:5

Projekto pavadinimas: KAPINIŲ INFORMACINĖ LENTA Projektavimas ir restauravimas: M. ČEKANAUSKAITĖ Data: 2016.11.04 Ar. Nr.: 16-338				Vilniaus universiteto Istorijos ir kultūros mokslų fakultetas Miesto planavimo ir architektūros katedra Kultūros paveldo ir architektūros skyriaus vyriausioji specialistė	
KAPINIŲ INFORMACINĖ LENTA				Lapų 0	
PRI 10 14 PP.SP.				Lapų 1	

LAPIDARIJŲ TIPŲ PAVYZDŽIAI

Lapidarijus pusiau atviroje galerijoje

Lapidarijus pusiau atviroje galerijoje

Lapidarijus sienoje

Lapidarijus – tankiai sukomponuota antkapinių paminklų grupė

Lapidarijaus ekspozicija įrengta pusiau atviroje galerijoje, šalia atvira, dėstoma palei takus

Lapidarijus, kai paminklai ar jų fragmentai ekstensyviai išdėstyti teritorijoje

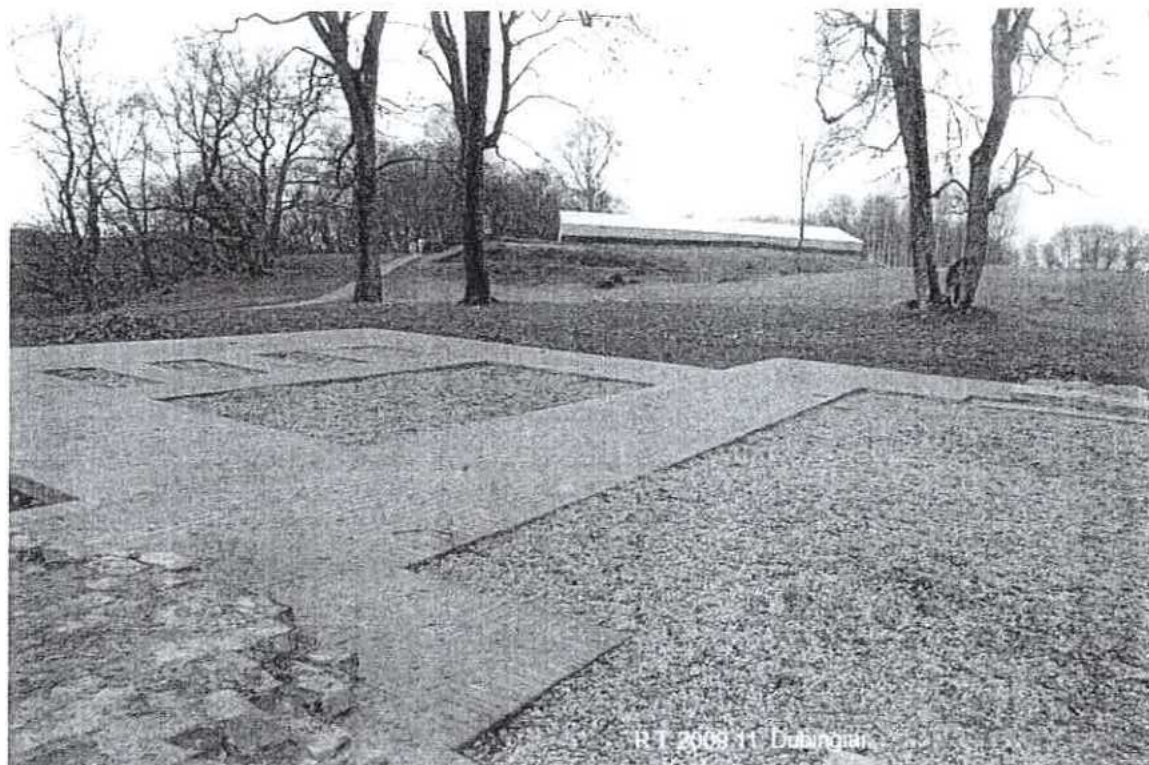

Originalus lapidarijus Šeduvos žydų kapinėse

Lapidarijaus fragmentas iš arčiau

ANTKAPINIŲ KOPLYČIŲ FRAGMENTŲ EKSPONAVIMO PAVYZDŽIAI

Dubingių piliavietė (nuotrauka iš <http://www.miestai.net/forumas/>)

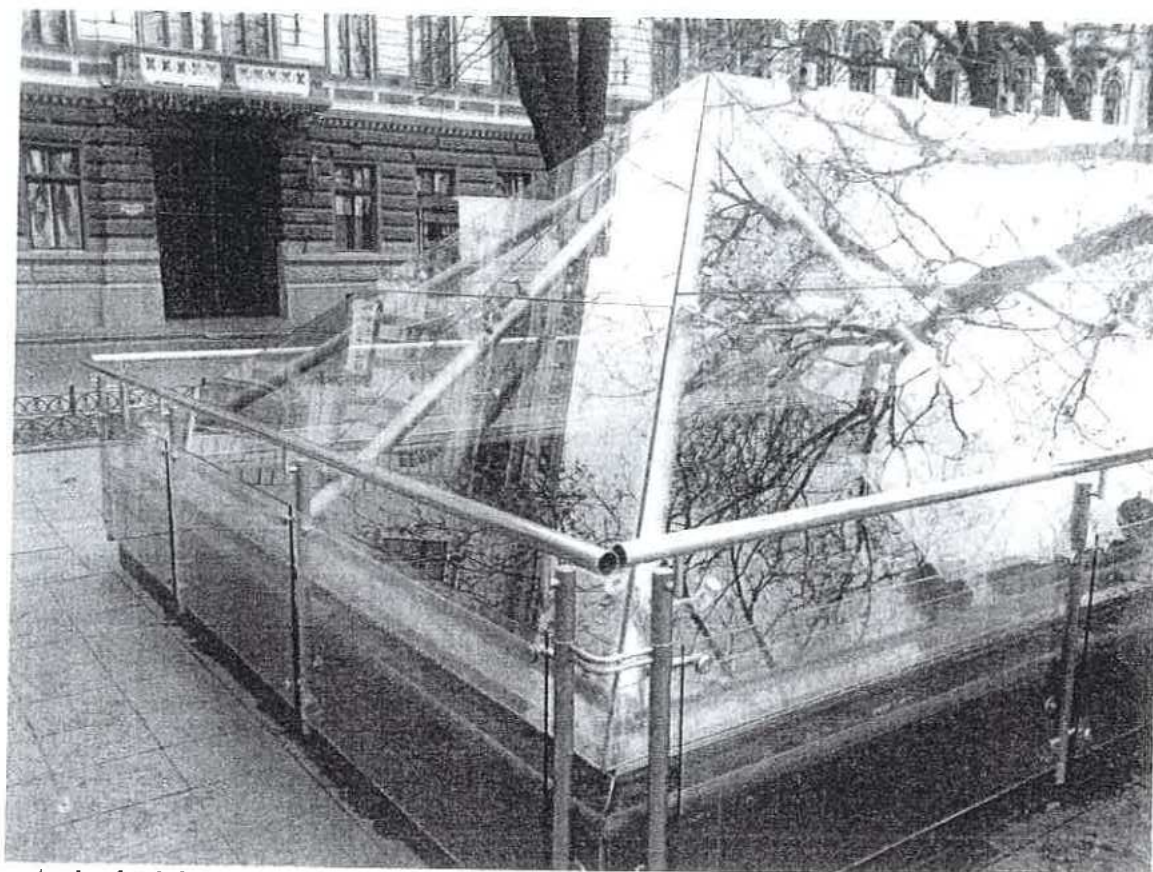
Dubingių piliavietė (nuotrauka iš <http://www.miestai.net/forumas/>)

Kriukų bažnyčios pamatai, Kelmės rajonas (<https://www.google.lt/search>)

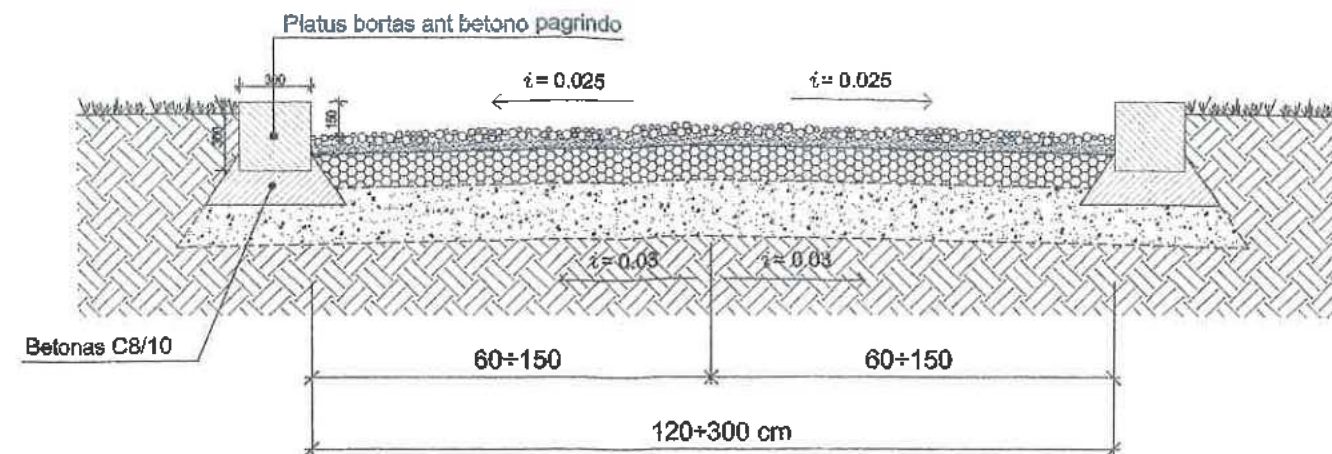

Kernavės koplyčios pamatų eksponavimas
(<http://www.autc.lt/lt/architekturos-objektai/946>)

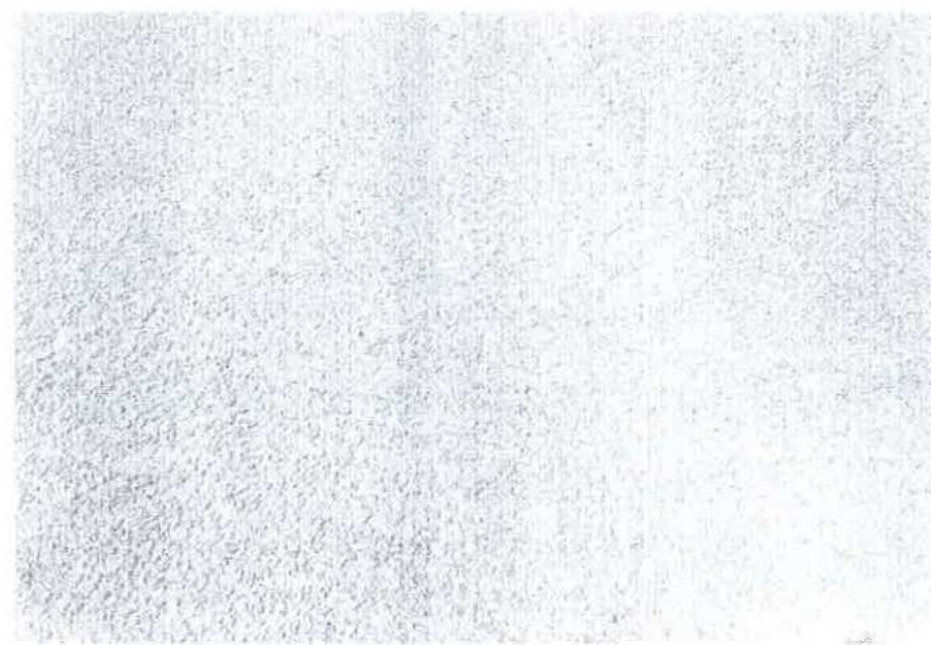

Archeologinių radinių eksponavimas po stikliniu gaubtu. Odesa. M. Nemunienės nuotrauka

TAKŲ DANGOS DETALĖ M 1:25

DANGOS PAVYZDYS

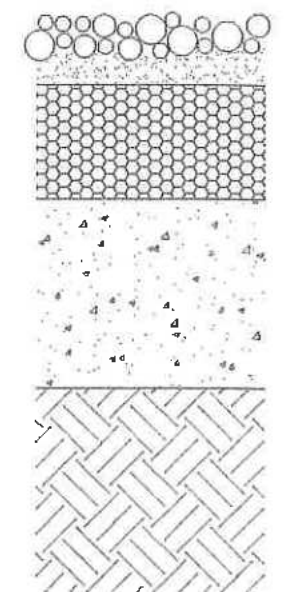
PJŪVIS

Asfalto pagrindo-dangos sl., AC 16 PD su 5/8 mm frakcijos žvyro skalda, h = ±60 mm

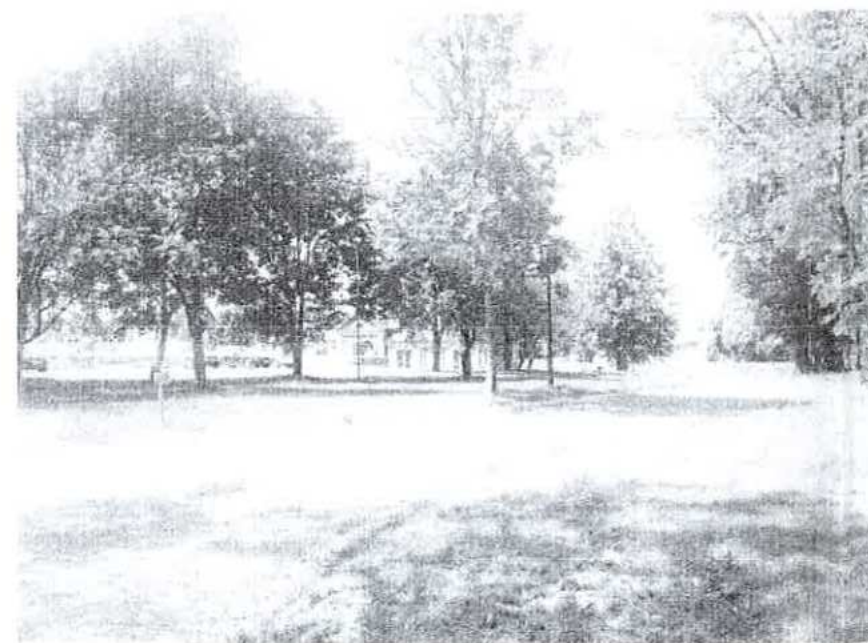
Nesurištųjų mineralinių medžiagų pagrindo sl. 0/45
E v₂ ≥ 120 MPa, h = 150 mm

Apsauginis šalčiui atsparus sluoksnis
E v₂ ≥ 100 MPa, h = 300 mm

Esantis suplokštas gruntas
E v₂ ≥ 45 MPa

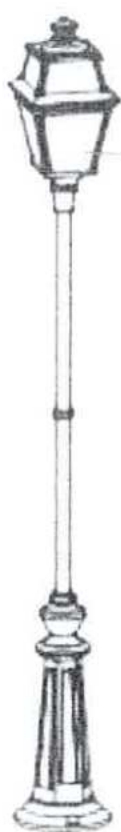
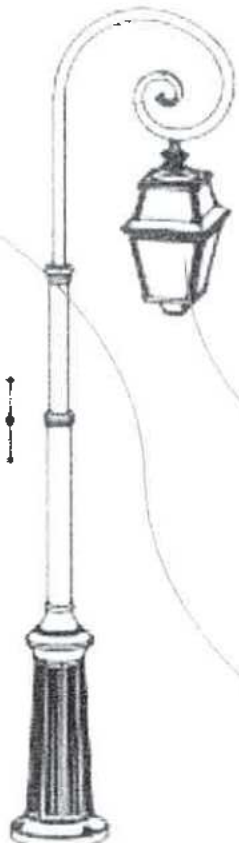
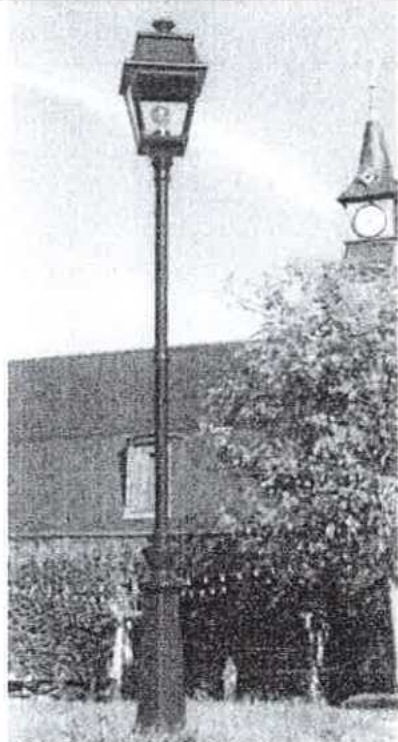
Siūloma įrengti takus iš asfaltbetonio su viršutiniu skaldos sluoksniu.
Danga vizualiai primena natūralią, žvyro dangą, tačiau tvirta ir nereikalaujanti pastovios priežiūros bei atnaujinimo.
Takus iš šios dangos galima valyti mechanizuotai.

		PROJEKTAVIMO IR RESTAURAVIMO INSTITUTAS		Vilniaus evangelikų senųjų kapinių teritorijos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 12559), K. Kalinausko g. / V. Mykolaičio-Putno g., Vilnius, Vilniaus m. sav., sutvarkymo projektas	
A046, 2670	PV	Giedrė Miknevičienė		PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI	
A976, 2672	PDV	Marija Nemunienė			
				TAKŲ DANGOS PAVYZDYS	Laida 0
LT	Užsakovas: Vilniaus evangelikų liturگونų bažnyčia		PRI. 16-14-PP-SP-04	Lapas SP-04	Lapų 1

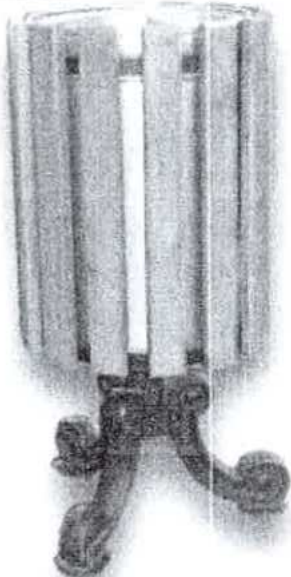
PRIEDAS. ŠVIESTUVAI

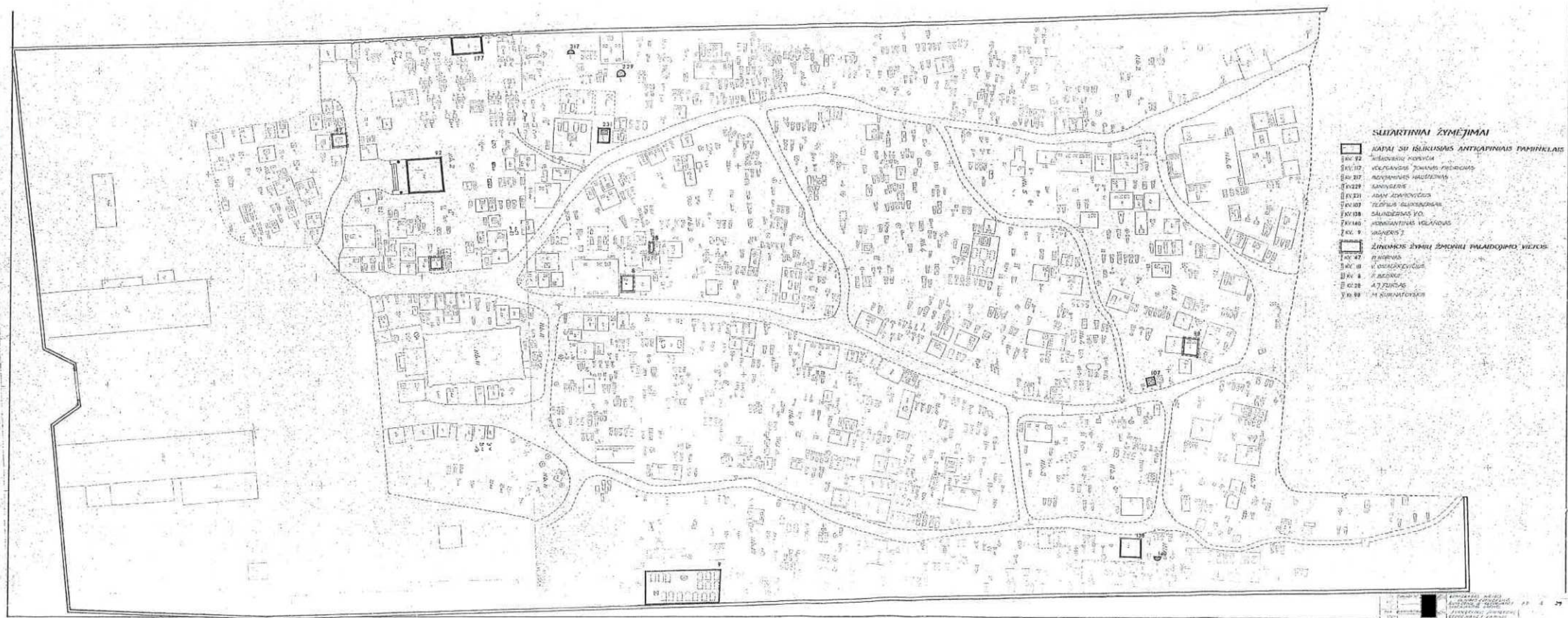
1 VARIANTAS – „ISTORIZMO“ ŠVIESTUVAI

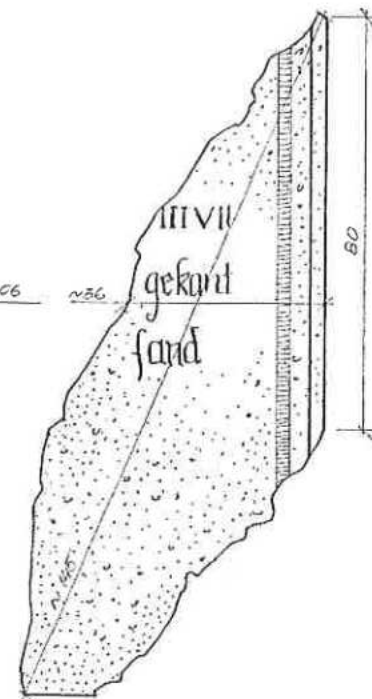
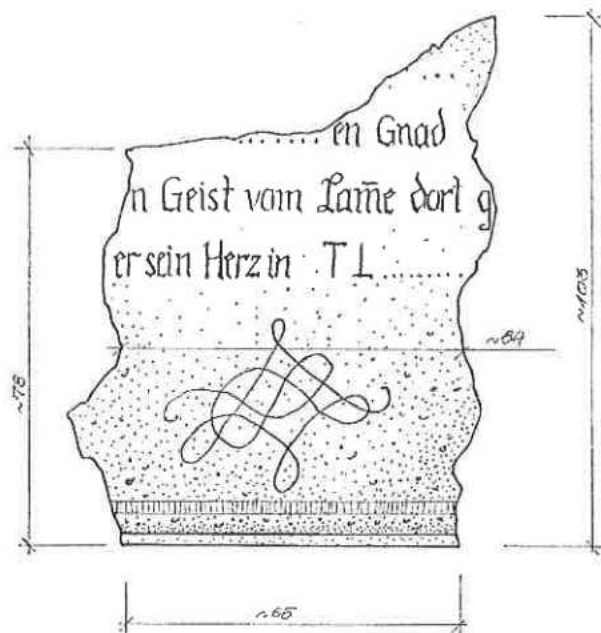
VARIANTAS "HISTORIŠMO" SVĖSTOVAI		Techniniai duomenys	
		 IP44	 Class I
		 Modius LED - 13W	 Clear glass or opal PMMA-acrylic
		 Aluminium or brass	
			
		Spalvinė gama, rekomenduojamas patinuotas žalvaris	
		 RAL 9005 Black 90	
		 RAL 6009 British racing green 10	
		 RAL 6008 Green 67	
		 Green patina 10	
		 Green patina 19	
		 Green patina 19	

PRIEDAS. SMULKIOSIOS ARCHITEKTŪROS ELEMENTAI

I VARIANTAS – „ISTORIZMO“ STILIAUS SMULKIOSIOS ARCHITEKTŪROS ELEMENTAI

	Ketaus suoliukas Išmatavimai: ilgis - 180 cm aukštis su atrama - 75 cm sėdimosios dalies aukštis - 43 cm Medžiagos: Sėdimoji dalis – 4 cm juodalksnio mediena, impregnuota ir padengta 2 sluoksniais skaidraus lako
	Metalinis suoliukas Išmatavimai: ilgis - 200 cm Plotis - 75 cm Sėdimosios dalies aukštis - 40 cm Visas aukštis - 70 cm Medžiagos: Sėdimoji dalis – 4 cm juodalksnio mediena, impregnuota ir padengta 2 sluoksniais skaidraus lako. Lentos 18 vnt. 40 x 35 x 2000 impregnuota atogrąžų mediena. Raudonmedžio spalvos lakas. Metalinė dalis liejinys, padengtas antikoroziniu gruntu ir juoda Oxiron danga. Centrinė sustiprinanti plokštelė. Varžtai iš nerūdijančio plieno
	Šiukšliadėžė Šiukšliadėžė pagaminta iš ketaus, su medžio apdaila Išmatavimai: skersmuo 38,5 cm aukštis 82,5 cm Svoris 40 kg Tūris 40L gali būti įrengtos su kasete (peleninė), tuomet tūris būtų 30L.

СЛУЖБЕ			КОРП. № 1673	СТАТУС	1673
АРХИ.	В. МИКНЕВИЧЕ	1673	ЕВАНГЕЛИК (ЛИТЕРАТУРА - БЕРК)	Р.Д.	8 29
МЕ.			МАТ.) НЕВЕЖАНЦОВ КАРПЕС		
ДИА	В. МИКНЕВИЧЕ	1673	ВИЛНИУЖЕ		
УЗДАТ			АНТРАПИНЭС ЛЕНТОС		
			АФАТАВИТАИ Н1:10		

VAIZDAS IS PRIEKIO M 1610

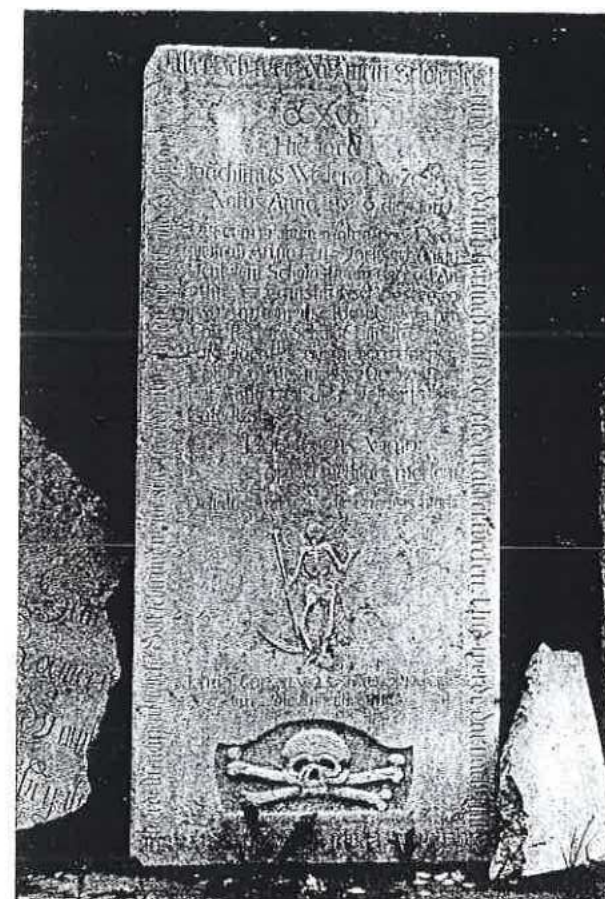

ENVYR. INZ.			KOMPL. NR. 1613	
PVA	G. HILNEVICIUS	1931	EVANGELISK (LUTHERAN) - REFORM	STADTIA LAPAS
GR. VAD.			1894) NEVEIKIUNČIAI KAPINĖS	P. D. 9 29
ARCH. D. VANAITE		1931	VILNIUJE.	
INZ.			ANTRAPINĖS LENTOS	PAMINKLŲ
			APRAŠAVINAI H 1:10	RESTALICIJOS
				UOŠKELIO

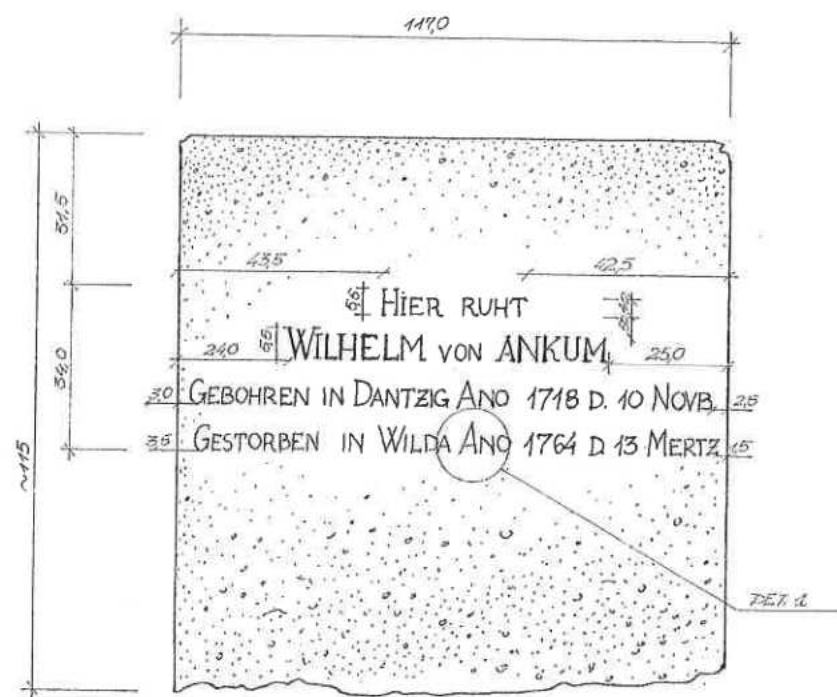
Aber Ich weiß daß mein Erlöser lebet
 und er wird mich hernach aus der irden auswerfen und werde darnach mit
 dieser meiner haut umgeben werden und
 werde in meinen fleische Gott sein und meine augen werden ihm schauen und kein fremder Hieb cap. 11. v. 25
 α x w
 Hic iact
 Ioachimius Wedeke Locza Prus
 Natus Anno 1686 die 4. Ian.
 Qui cum primum in Patria per Dece-
 nium ab Anno 1711 Varis in Lorisio
 Ventutem Scholasticam usq ad An-
 num 1721 instituisset postea co-
 ipso Anno mense Iunii Vilna in pro-
 Con Rectore Scholae Viln: In u Aug
 Con Vocatus cui munericum per
 triginta annos menses Quatuor Ree-
 sul Anno 1751 die 5 Octobr publice
 Vaterdixit.
 Hoc legens Viator
 ara et meditare mortem
 Denatus Anno 1753 die 17 mensis martii
 Iohan: Cap. xi. v. 25. Fesus spricht ich
 bin die Ausersichung.
 Iohann Cap. xi. v. 25. Fesus spricht ich
 bin die Ausersichung.
 Iohann Cap. xi. v. 25. Fesus spricht ich
 bin die Ausersichung.

VAIZDAS IS PRIEKIO M 1:10

VAIZDAS IS SONO M 1:10

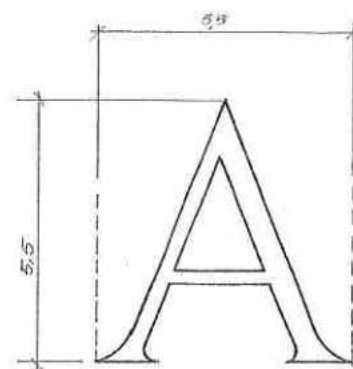
AUT.	II	DNANAGATE	1993	KOMPLEKSO NR. 1613	STADIJA	LAPAS	LAPU
Z				VILNIAUS EVANGELIKU LIUTERO.	PR	11	29
INZ				NU IR REFORMATU NEVEIKIAN.			
PVA	6	6	6	1903. KAPINES			
TECH				ANTKAPINES LENTOS			PAMINKU
NRONTN				APNATAVINAI 11110			RESTAURAVIMO
							INSTITUTAS

VAIZDAS 15 PRIEKIO M 1:10

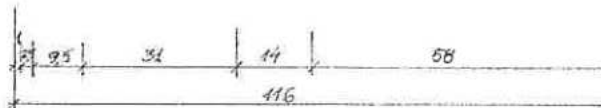
VAIZDAS 15 ŠONO

DETALE 1 M 1:1

OBJ. NR.	1013	EVANGELIKUS (LUTERONIS) RE-	STADT	12	29
OBJ. VAB.	1913	FORMATA) NEVERCHINIOI KA-	P.D.		
OBJ. D.	1913	PINES VILNITE			
OBJ. P.V.	1913	ANTRAPINÉ LENTA.			
OBJ. P.V.	1913	APHATAVINAI. H 1:10			
OBJ. P.V.	1913				

VAIZDAS IS PRIEKIO M 1:10

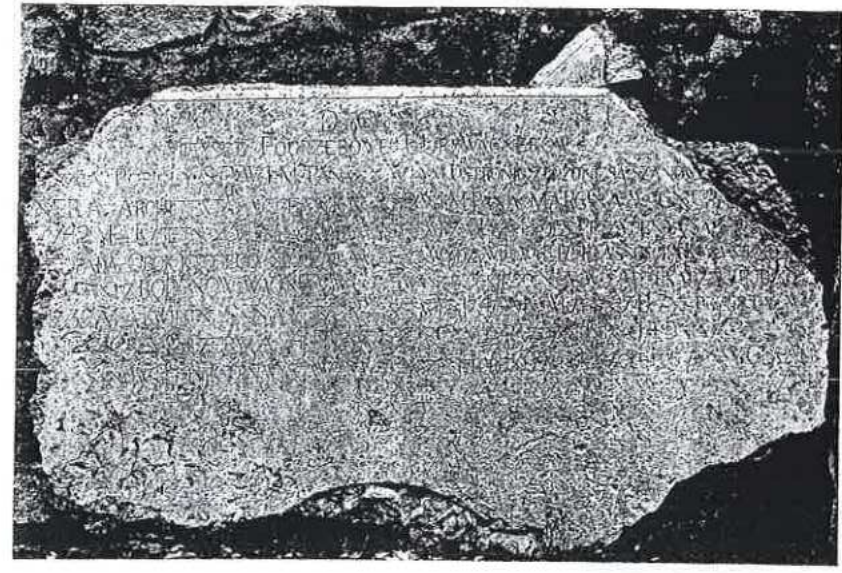

AM. PIRATES			AMPLESAS NR. 103	STATUS	1990	DATE
AM. PIRATES			VIITONAU EVANGELIKU	P.V.	13	29
AM. PIRATES	PUANABATE	1991 VI	VIITONAU, 10 REFORMATU/ KEVEIKIANCIOS KAPINES			
AM. PIRATES			ANTRAPINES LENTOS			
AM. PIRATES	PVA G. HIKNEWIKIUS	1993 VI	APNA TAVIHAI 11:10			
AM. PIRATES						

D. O. M.

MIEYSCE POGRZEBOWE UUR: WAGNEROW.

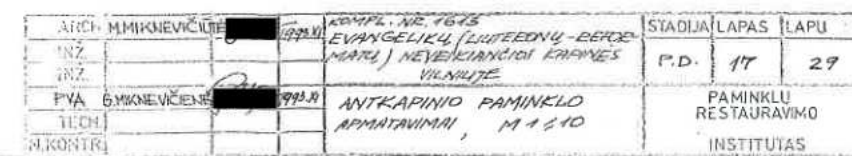
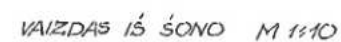
WAIA POPLIOLY SPWIM PANA ... W TYM USTRONIU ZLOZONE SA SZANOW ZWLOKI
 NERA ARCHITEKTA I MECHANIKA: SPWIM PANA MARCINA WAGNERA R. KON.
 ... 1742 M^{ca} KWIETN: 23 DNIA. UMIARL SYLIARZA I.K.M. POLS PREZYDENTA SADOWAP EL
 TOPADA OBOK KTOREGO SPOCZYWA LAC. WYDZ. WIL W R^u 1791^u ASSESORA KASYSTORZA
 PANI z BODENOW WAGNEROWA EWANGELICKIEGO N.A. WYAPTEKARZA URODZIL
 ... 1739, M^{ca} KWIETN. 10 DNIA. ZESZLA SIE WR^u 1746. M^{ca} WRZESN. 7 DN. ZYC PRZESTAL W
 TA R... 1808 M^{ca} CZERWCA 24 DNIA. R^u 1801 M^{ca} PAZDZIERNIKA 14 DNIA.
 CM SYNOW POMNIK. TEN WYSTAWIONY OYCZE KTOREGO ZWLOKICZOZE POD ZIMNYM GLAZEM
 PAMIEC TWA CHIBA Z ZYCIE MYM WYGASNIE RAZEM.

VAIZDAS IS PRIEKIO M 1:10

VAIZDAS IS SONO H 1:10

ARCH. AMIKNEVICIUTE	1931	KOMPL. NR. 1613	STADIJ. LAPAS	LAPU
IRZ.		EVANGELIKU (LUTERONU) - PETRO.	7. D.	14
IRZ.		MINTA) NEVEIKIANCIOS KAPINES		29
PVA. GHKNEVICIENE	1931	ANTRAPINES LENTOS		
TECH.		APNATAVINAI H 1:10		
REKONTR.				
			PAMINIU	
			RESTAURAVIMO	
			INSTITUTAS	

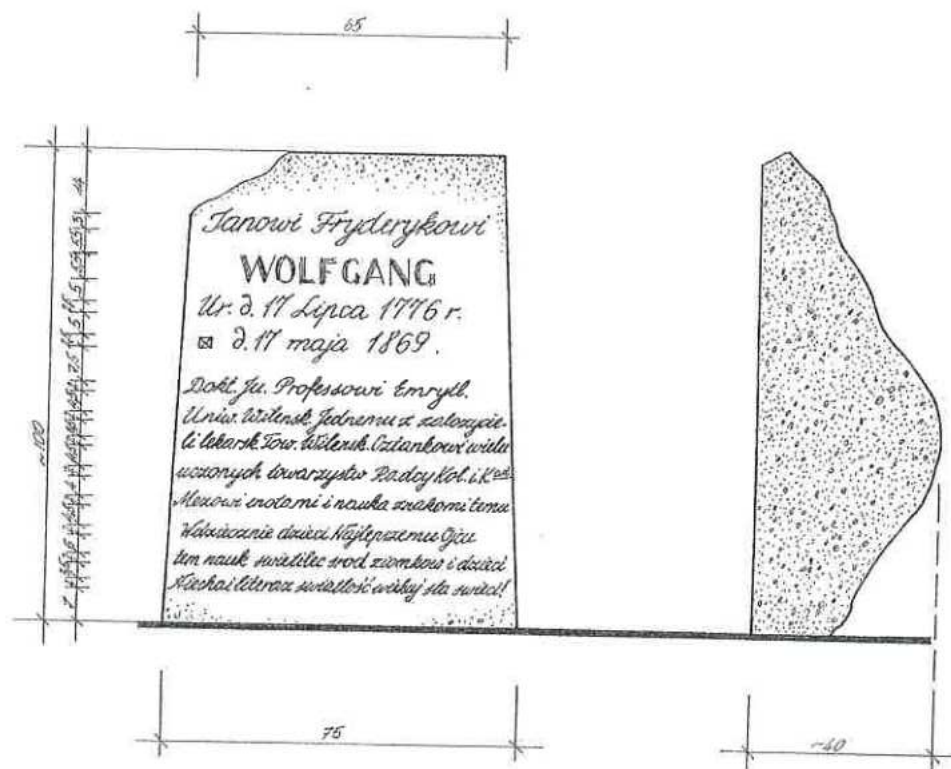

VAZDAS IŠ PRIEKIO M 1:10

VAZDAS IŠ ŠONO M 1:10

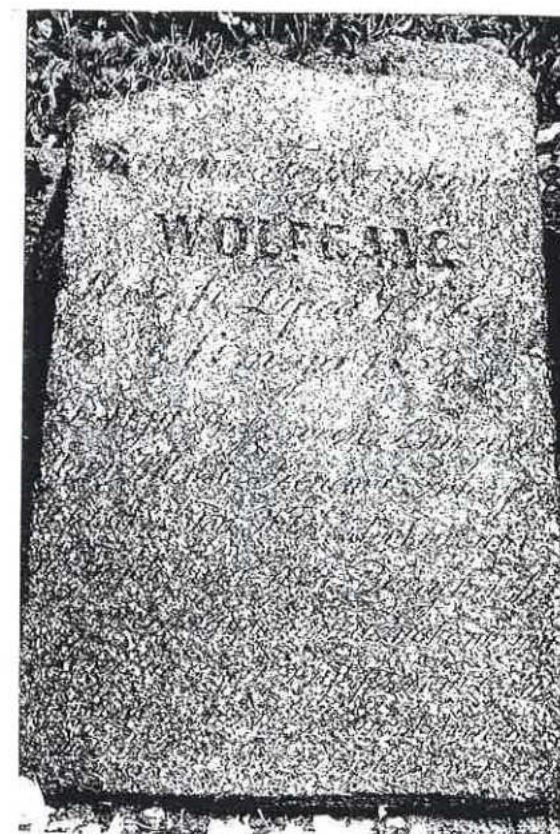

ARCH.	DVANAĞAITIS	1931	KONV. NR 1613	STADIJA	LAPAS	LAPŲ
INŽ.			EVANGELIČ. (LUTERON. - REFORM.)	PD	18	29
PVA	GIMNASTIKOS	1931	TEV. NEVETIMINČIAI KAPINĖS VILNIJUS	PAMINKLO RESTAURAVIMO INSTITUTAS		
TECH.			ANTRAPINIO PAMINKLO APRAŠYMAS, M 1:10			
REKONT.						

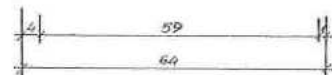
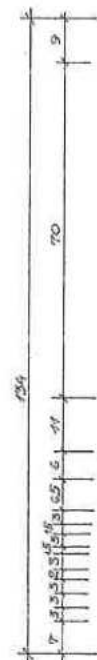

VAIZDAS IŠ PRIEKIO M 1:10

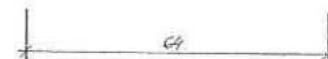
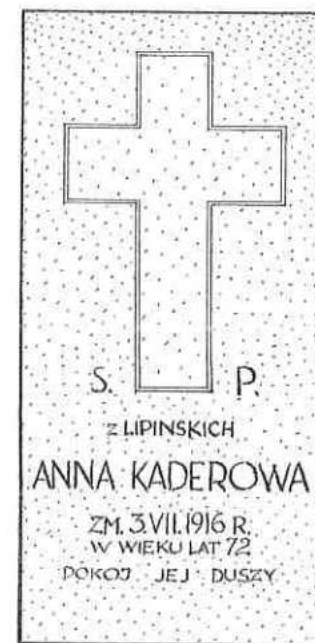
VAIZDAS IŠ ŠONO M 1:10

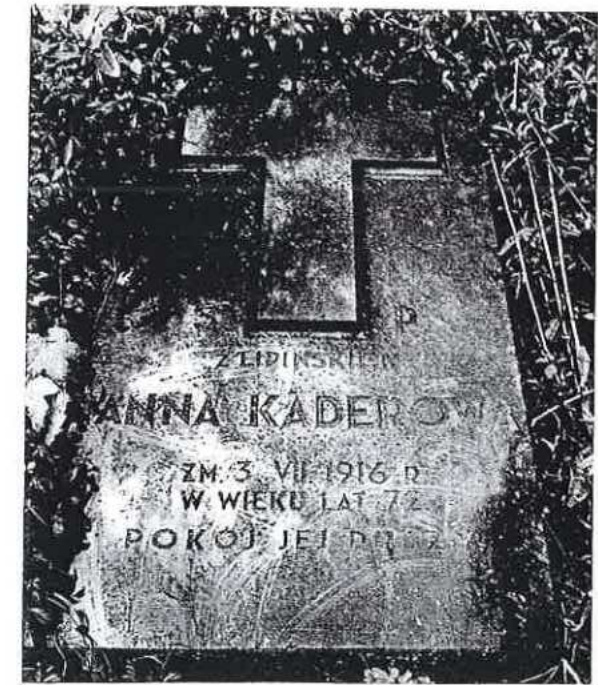
ARCH.	DVANAGAITĖ	1991	MOND. NR. 1613	STADIJ. LAPAS	LAPAS
INŽ.			VILNIAUS EVANGELIKŲ MIŠTERONIS	P.D.	19 29
INŽ.			IR REFORMATŲ, INEVIKIANČIŲ		
PVA.	ŠMUKŠNIAUS	1991	ANTRAPINIO PANINKLO		
TECH.			APNATAVIMAI M 1:10		
REKONSTR.					

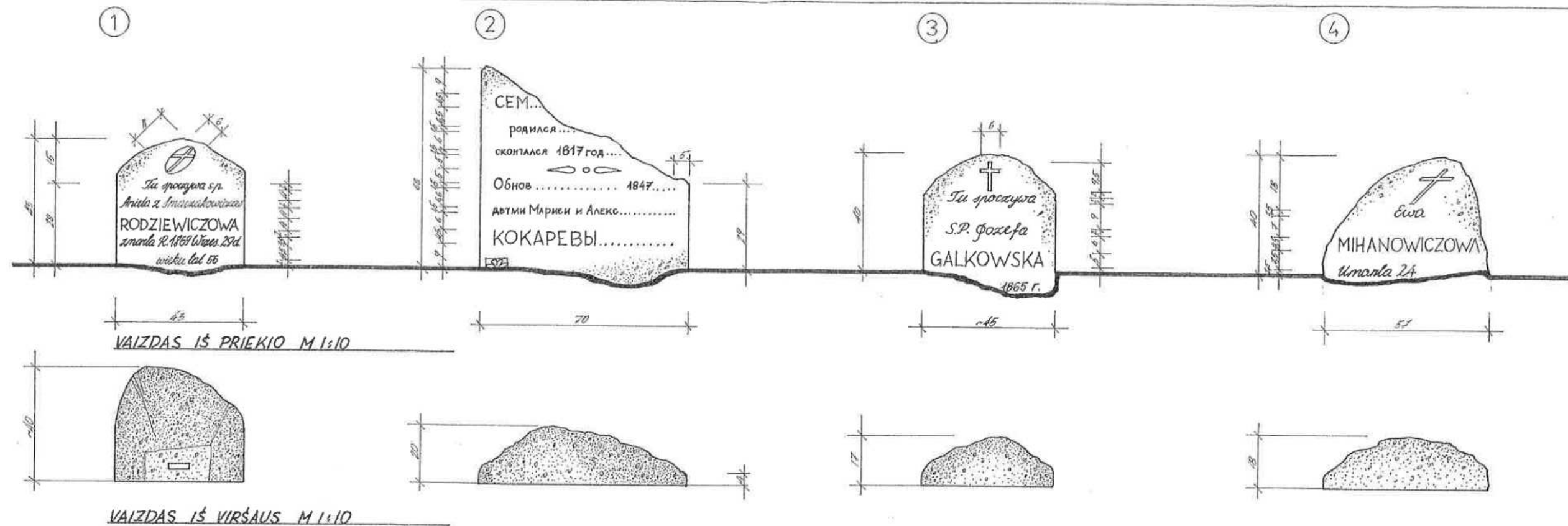
VAIZDAS IŠ GALO M 1:10

VAIZDAS IŠ GALO M 1:10

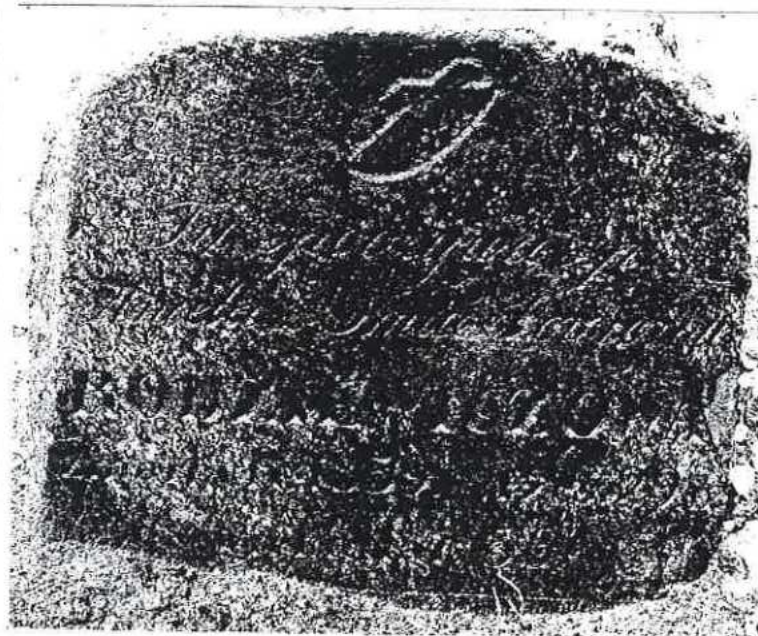

SKYRINZ			KOMPLEKSAS NR 1613	
PVA	G. NIKNEVICIUS		VILNIAUS EVANGELIKU LIUTERONINIU REFORMATAI NEVEIKIANUOS KAPINES	STADJA 13 PAR 29
GR. VAD.				
ARCH.	D. VANAQAITE		ANTRAPINEG LENTU APHTAVINAI N 1:10	PAMINKLI RESTAURACIJA
INZ.				
INSTRUKCIJA				

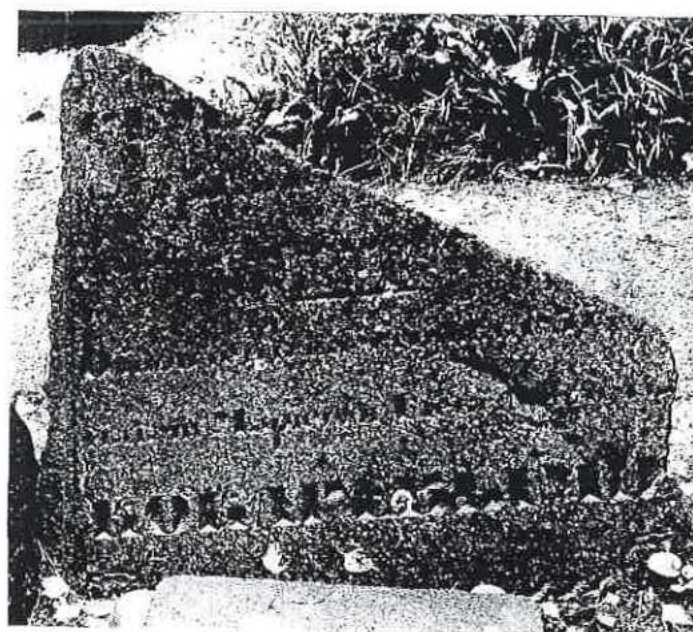

ARCH.	MIKHEVIČIŲ	1993.11.15	1993.11.15	STADIJA	LAPAS	LAPŲ
I.PVA	MIKHEVIČIŲ			P.A.	22	29
INŽ.				PAMINKLŲ RESTAURAVIMO INSTITŪIAS		
TECH.						
N.KONT.						

①

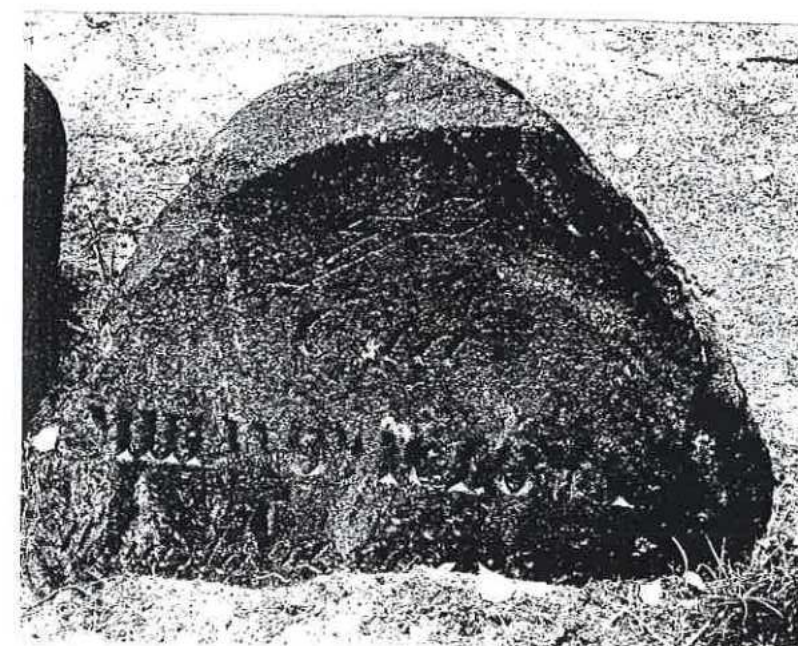
②

③

④

KOMPLEKSAS NR. 1613			STADIA	LAPAS	
VILNIAUS EVANGELIKŲ, LUTERONŲ, IR REFORMATŲ NEVEIKIANČIOS KAPINĖS			RD.	25	29
ANTRAPINIŲ, PANINKLIŲ, ESANČIŲ, SALTONISKIŲ, KAPINĖSE, NUOTRAUKOS			PACIOLIA REGISTRAVIMO INSTITUTAS		

spaustuvinininko Teofilio Kristijono Gliuksbergo šlifuito pilko granito paminklas (palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; būklė patenkinama; TRP 271, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 45-48; 2010 m.); filologo Benjamino Haušteino tašyto pilko lauko akmens paminklas (autorius - skulptorius Juozapas Horbacevičius (1813-1848), palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; būklė gera; TRP 272, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 49-51; 2010 m.); farmakologo, Lietuvos floros tyrinėtojo Johano Frydricho Volfango tašyto rausvo granito paminklas (palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; būklė patenkinama; TRP 273, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 52; 2010 m.); dailininko Juzefo Marševskio šlifuito pilko granito paminklas (palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; nėra paminklo viršutinės dalies, būklė bloga; TRP 274, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 53-54; 2010 m.); gydytojo Adomo Ferdinando Adamovičiaus smiltainio paminklas (autorius - skulptorius Andžėjus Prušinskis (1836-1895), palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; būklė bloga; TRP 275, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 55-59; 2010 m.); dailininko Stanislovo Bohušo-Sestšencevičiaus tašyto, šlifuito pilko granito paminklas (palaidotas Vilniaus evangelikų senosiose kapinėse, Kalinausko g., apie 1960 m. paminklas perkeltas į Rasų kapines; nėra metalinio kryžiaus paminklo viršuje, būklė patenkinama; TRP 276, lapų Nr. 2, 46; FF Nr. 60-61; 2010 m.);

Vilniaus evangelikų senųjų kapinių
kompleksas ~~senosios kapinės~~
ir Vilniaus senųjų kapinių, vad. Rasų
kapinių, kompleksu

Polenta Tekero

(vardas ir pavardė / įmonės pavadinimas ir kodas, didžiosiomis raidėmis)

Vilnius Gaisrinių p. 8

(adresas)

868601551

(telefono Nr.)

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Miesto plėtros departamentui

**PRAŠYMAS
PRITARTI ANTKAPIO IR KAPAVIETĖS ĮRENGIMO PROJEKTUI**

20 *16* m. *spalio* *24* d.
Vilnius

Prašau pritarti

Kapavietės m. 143.1, kaimiškos st., Senųjų Rūsų

(objekto pavadinimas)

seho sklypo projekto

(adresas)

Polenta Tekero

(užsakovas)

Bojden Dregas

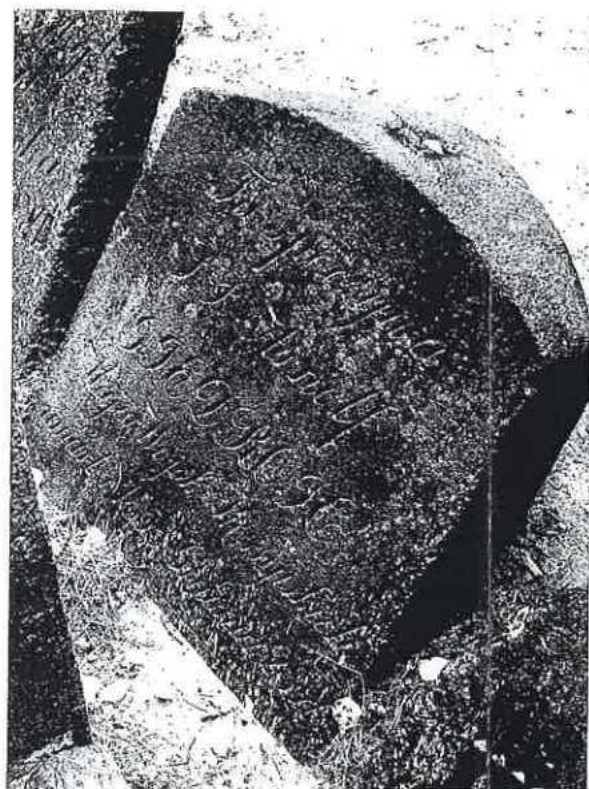
(projektą parengė)

Polenta Tekero

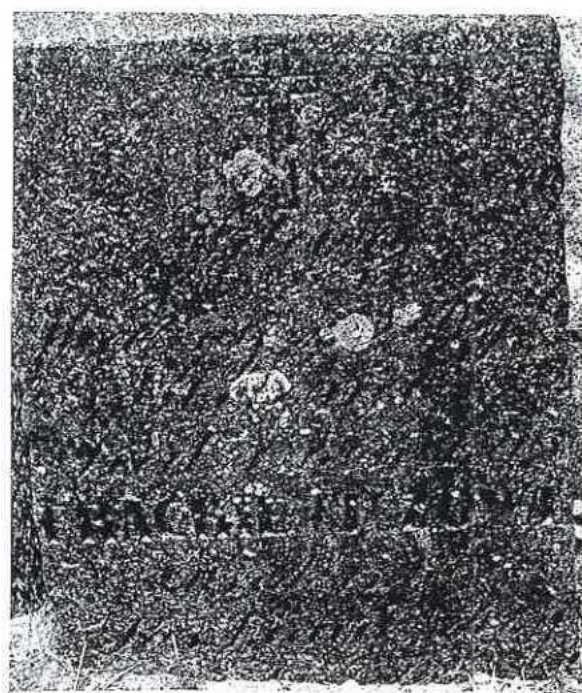
(vardas, pavardė)

(parašas)

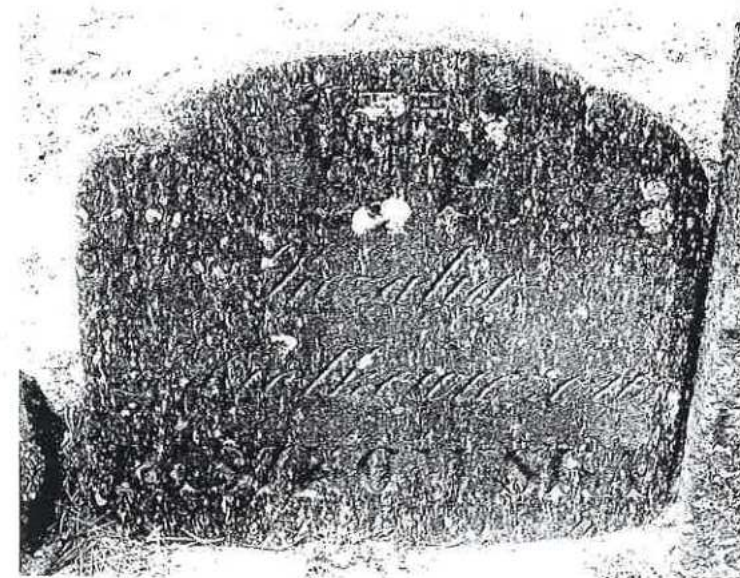
⑤

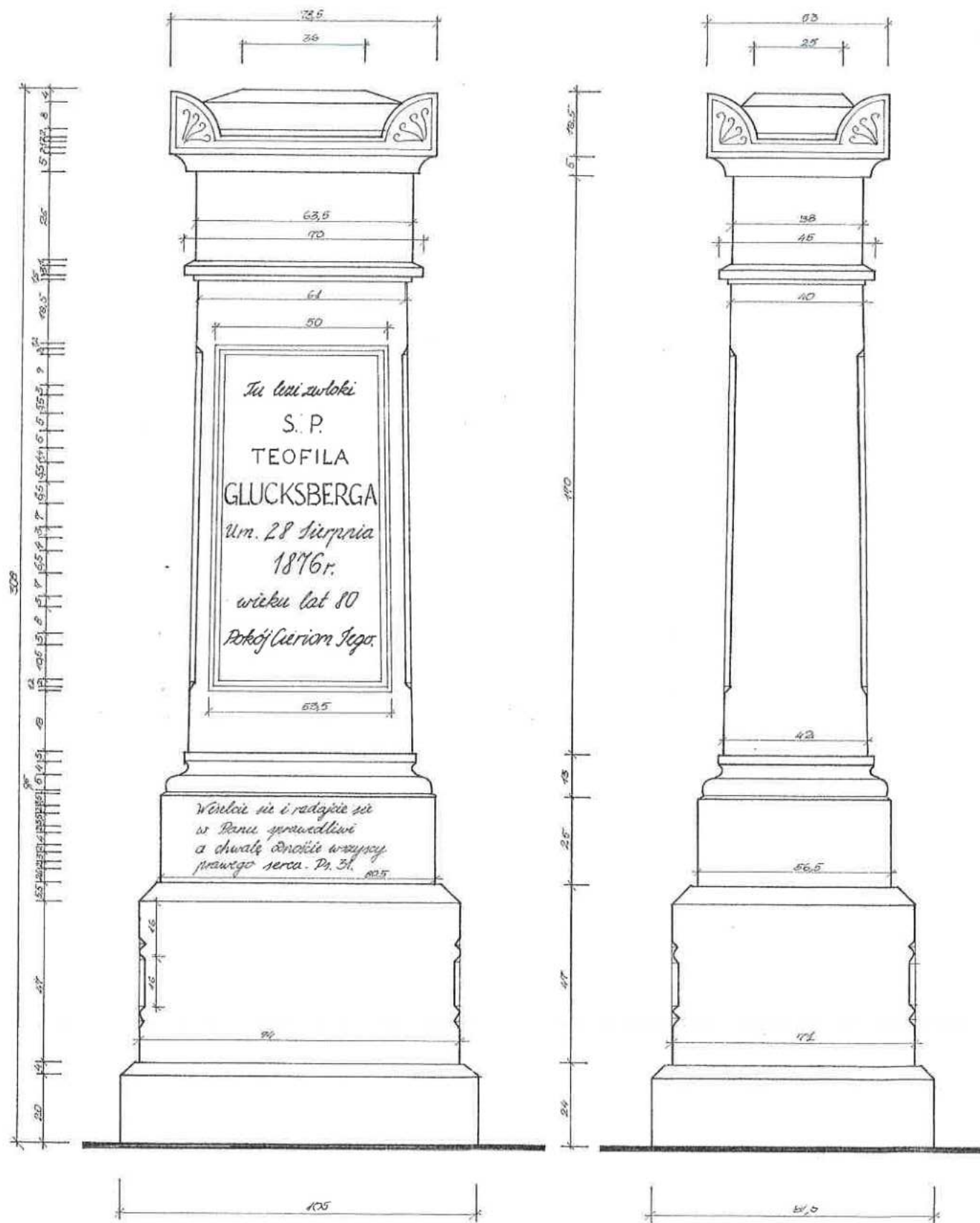
⑥

⑦

REKORDAS		KOMPL. NR. 1613	SVADINIA LAPAS	1613
REK. VIDA		EVANGELIKU (LUTERONU) REFORMACIJA	R.D.	26 29
ARGI	N. NIKNEVICIUS	(MATEJUS) NEVIRVINGIUS KAPINE VILNIJE		
1822		ANTRAPINIS PAHINKLO,		
PIA	N. NIKNEVICIUS	ESANCIU, SALTONISKIU,		
1822		KAPINESE, NUOTRAUKOS		

VAIZDAS 15 PRIEKIO M 1:10

VAIZDAS 15 ŠONO M 1:10

*Ojciec coj ponirgencat
nua praeon i trudy
dla rozuwoju ciuialy
kryjowy, praeonirten
sie gde maezicia
nie mierelne litnu
praejiny ten hold
grolowy o drokanyh
daci i w rigdy nie opomins
Tugch starani onoty.*

*Wecanie ajracenini raz ma duc Panie
a swietlosc wieku kich ma swieci,
na wrole wieklor. Amen!*

GALINIO PASADO UZRASAI M 1:10

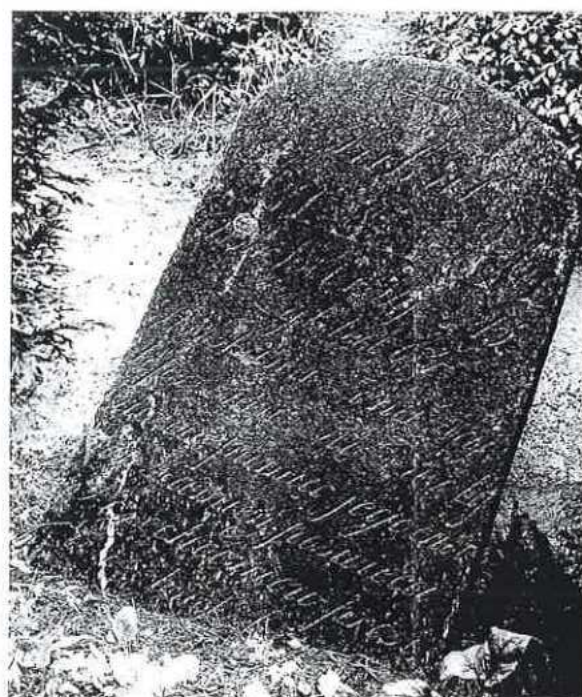

OBJEKTAS		OBJEKTAS		OBJEKTAS		OBJEKTAS		OBJEKTAS		OBJEKTAS	
NR.	12	NR.	12	NR.	12	NR.	12	NR.	12	NR.	12
PVA.	EMKNEVICIENE	PVA.	EMKNEVICIENE	PVA.	EMKNEVICIENE	PVA.	EMKNEVICIENE	PVA.	EMKNEVICIENE	PVA.	EMKNEVICIENE
TEC.		TEC.		TEC.		TEC.		TEC.		TEC.	
REKONSTR.		REKONSTR.		REKONSTR.		REKONSTR.		REKONSTR.		REKONSTR.	
ANTKAPINIO PAMINKLO APRATAVINAI M 1:10				ANTKAPINIO PAMINKLO APRATAVINAI M 1:10				ANTKAPINIO PAMINKLO APRATAVINAI M 1:10			
PAMINKLO RESTAURAVIMO INSTITUTAS				PAMINKLO RESTAURAVIMO INSTITUTAS				PAMINKLO RESTAURAVIMO INSTITUTAS			

11

12

13

MON. NR.	1673	STADIA	1673	1673
GR. VAB.		RD.	27	29
ARCH.	NIKNEVČIŲ			
INSTR.				
PVA	G. HONČEVČIŲ			
GL. KONTR.				
KOMPL. NR. 1673 EVANGELIJA (LITTEPONI-RE- FORMATA) NEVEIKIANČIO KA- PINES VILNUTĖ. ANTRAPINIS PAMINKLIS SAITONĖ KĖSĖ NUOTRAUKOS				
PAMINKLIS RESTAURUOJAMAS				
INSTITUTAS				

